

הביטוח
הלאומי

הזכויות שלך בביטוח הלאומי 2019

הביטוח הלאומי
לצדך, ברגעים החשובים של החיים
*6050 • www.btl.gov.il

הביטוח הלאומי שליכות

הביטוח הלאומי מצדיק מידי יום את הבסיס המוסרי והאנושי שעמד על הפרק, ערב ההחלטה על הקמתו.

במסגרת הפעילות השוטפת שלנו, תושבי המדינה מקבלים מגוון רחב מאוד של שירותים וזכויות סוציאליות, שנועדו לאפשר להם ככל הניתן חיים בכבוד. העלייה המתמדת בתוחלת החיים מאתגרת את הביטוח הלאומי המחויב לתת מענה לשינויים המתהווים, המשליכים ישירות על דפוסי ההתנהגות וצרכי האזרחים. המחוייבות להבטיח מחייה בכבוד לכלל התושבים הינה צו השעה, והחשיבות של הביטוח הלאומי מקבלת משנה תוקף, שאין בלתו.

עובדי הביטוח הלאומי והנהלתו שוקדים לילות כימים לבחון מחדש את מידת התאמת השירותים הניתנים, היקף הזכויות המוקנות לציבור, והצעדים הנדרשים כדי לוודא שבשעת מבחן הביטחון הסוציאלי של התושבים יישאר על כנו, ללא פגע. ברוח זו, עובדי הביטוח הלאומי המודעים לנטל המונח על כתפיהם, פועלים כשליחי מצווה לספק את השירות היעיל, האדיב, המתחשב והמכבד ביותר, לכלל תושבי המדינה.

הנהלת הביטוח הלאומי ועובדיו מפתחים בהתמדה מערכות טכנולוגיות מקוונות, המאפשרות להרחיב באופן ניכר את מגוון השירותים שניתן לבקש ולקבל כאחד. כל זאת מבלי להידרש לצאת מהבית וללא צורך לכתת רגליים לסניפי הביטוח הלאומי, תוך צמצום הצורך בהמצאת מסמכים מגורמים שונים. המדיניות שלנו להקל ולפשט תהליכים, תוך כדי הסתמכות מרבית על מאגרי המידע המצויים ברשותנו, הינה חלק מראיית העולם המציבה את איכות וזמינות השירות, כמשימה מהמעלה העליונה.

חוברת זו נועדה לספק לכם בדרך ידידותית, פשוטה ובהירה, את המידע המפורט אודות הנושאים המצויים באחריות הביטוח הלאומי, לרבות הזכויות והחובות הנגזרות מהם.

מדיניות הביטוח הלאומי היא לחשוף את הציבור למידע הרלוונטי, ולהקל עליו למצות את זכויותיו עד תום. זו חובתנו, משאלת ליבנו ושליחותנו.

זכרו, הביטוח הלאומי נוסד עבורכם ונועד לשרת אתכם!

בברכה,

מאיר שפיגלר
המנהל הכללי

תוכן העניינים

- 4 ביטוח אמהות - מענק לידה, דמי לידה, גמלה לשמירת היריון
- 6 ביטוח ילדים
- 7 תגמולים למשרתים במילואים
- 8 מענק לחייל משוחרר העובד בעבודה מועדפת
- 9 ביטוח אבטלה
- 10 דמי מזונות
- 11 תגמולים לנפגעי פעולות איבה
- 12 ביטוח נפגעי עבודה
- 14 ביטוח נכות - נכות כללית, שירותים מיוחדים, ילד נכה
- 16 גמלת ניידות
- 18 ביטוח נפגעי תאונות
- 18 תגמולים לילד שהתייתם עקב מעשה אלימות במשפחה
- 19 שיקום מקצועי
- 20 גמלה להבטחת הכנסה
- 22 זכויות עובדים עקב פשיטת רגל ופירוק תאגיד
- 22 זכויות מתנדבים
- 23 תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחות של הרוגי מלכות
- 23 תגמולים לחסידי אומות עולם
- 24 ביטוח שאירים
- 26 ביטוח אזרח ותיק (זקנה)
- 28 ביטוח סיעוד
- 29 שירות הייעוץ לאזרח הוותיק ומשפחתו
- 30 ערעור על החלטות הביטוח הלאומי
- 31 קרנות הביטוח הלאומי
- 32 תשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות
- 36 ערוצי השירות בביטוח הלאומי
- 38 אמנות בינלאומיות בתחום הביטחון הסוציאלי
- 40 סניפי הביטוח הלאומי

**בחוברת מובאים דברי הסבר כלליים, ואין לראות בהם נוסח מלא ומוסמך של החוק.
כל האמור בלשון זכר מכון גם לנשים.**

המוסד לביטוח לאומי

המוסד לביטוח לאומי הוא מוסד ממלכתי לביטוח סוציאלי הפועל על-פי חוק. תפקידו העיקרי להבטיח אמצעי מחיה לתושבי ישראל, שאינם מסוגלים להתפרנס למחייתם, ולסייע למי שנקלעו למצוקה.

הביטוח הלאומי גובה דמי ביטוח מכל התושבים, בהתאם להכנסותיהם ולמעמדם, ומשלם קצבאות וגמלאות לזכאים על-פי החוק. הביטוח הלאומי אחראי גם לגביית דמי ביטוח בריאות על-פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, ומעביר את דמי ביטוח הבריאות לקופות החולים.

הביטוח הלאומי משלם קצבאות וגמלאות למובטלים, למיעוטי הכנסה, לנכים, למוגבלים בניידות, לנפגעי עבודה, לנפגעי תאונות, לנפגעי פעולות איבה, לאזרחים ותיקים, לקשישים סיעודיים, למשפחות עם ילדים, לנשים בחופשת לידה, לאלמנות ויתומים, לעובדים אצל מעסיקים שפשטו את הרגל, למשרתים במילואים, למתנדבים ועוד.

תשלום הקצבאות נועד להבטיח הגנה כלכלית לכל תושב ומשפחה בעת מצוקה זמנית או מתמשכת. באמצעות גביית דמי הביטוח מחד, ותשלום הקצבאות מאידך, מועברות הכנסות מקבוצות מבוססות מבחינה כלכלית לקבוצות חלשות ופגיעות. בכך תורם הביטוח הלאומי לחלוקה צודקת יותר של ההכנסה הלאומית ולצמצום ממדי העוני בישראל.

נוסף על הקצבאות בכסף, מעניק הביטוח הלאומי שירותי שיקום והכשרה מקצועית לבעלי מוגבלויות, לנכים ולאלמנות, וכן שירותי סיעוד לקשישים סיעודיים ושירותי ייעוץ ותמיכה לאזרחים ותיקים.

המוסד לביטוח לאומי משתתף באמצעות חמשת הקרנות שהוא מפעיל, במימון פרויקטים המפתחים שירותים קהילתיים ומוסדיים לאוכלוסיות עם צרכים מיוחדים. הפרויקטים מסייעים לשילוב אוכלוסיות אלו בקהילה ובמעגל העבודה. בכספי הקרנות נעזרים פרויקטים לרווחת אנשים עם מוגבלות, נכים, זקנים סיעודיים, נוער מנותק, ילדים בסיכון, אוכלוסיות המתקשות להשתלב בעבודה ועוד.

כדי לשפר את השירות למבוטחים פיתח הביטוח הלאומי מערכות מידע ממוחשבות, המאפשרות נגישות למידע. באתר האינטרנט שלנו ניתן לקבל מידע מקיף ומעודכן, הכולל מידע ושירות אישי וקבלת מכתבים במייל. באתר ניתן לבצע מגוון פעולות באופן עצמאי: להגיש תביעות ומסמכים באופן מקוון, לברר זכויות באמצעות מחשבוני, לבצע תשלומים ותיאום דמי ביטוח. בנוסף עומדים לרשות הציבור עמדות לשירות עצמי, מוקד טלפוני ארצי, ומגוון שירותים בחיגור ישיר החוסכים למבוטח את הצורך להגיע לסניף.

אזרח יקר, החוברת שלפניך מאגדת בתוכה מידע כללי על הקצבאות והשירותים הקיימים בביטוח הלאומי, הנוגעים לכל אחד מאיתנו בנקודה כלשהי במעגל החיים.

אנו מקווים שמידע חשוב זה יסייע לך במיצוי זכויותיך בביטוח הלאומי.

בבואך לבדוק את זכויותיך

כנס לאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי - www.btl.gov.il, המכיל מידע מקיף ומעודכן,

או התקשר למוקד הטלפוני *6050

באפשרותך גם להזמין תור מראש לקבלת שירות בסניף באתר הביטוח הלאומי.

שים לב, בחוקים שעל-פיהם משלם הביטוח הלאומי את הקצבאות, חלים שינויים מעת לעת.

ביטוח אמהות

ביטוח אמהות נועד להבטיח תנאים בסיסיים לילדת ולתינוק, ולפצות את היולדת העובדת על אובדן הכנסה עקב ההיריון והלידה.

מענק אשפוז

תשלום שהביטוח הלאומי משלם לבית החולים עבור הוצאות האשפוז של היולדת. למענק אשפוז זכאים גם הורים שהביאו ילד בהליך פונדקאות בחו"ל.

מענק לידה

משולם לילדת עבור השתתפות בהוצאות הראשונות עקב הלידה. המענק משולם אוטומטית בתוך חודש מיום הלידה לחשבון הבנק שבו משולמת קצבת הילדים, ובלידה הראשונה - לחשבון הבנק שנמסר לבית החולים.

התביעות למענק אשפוז ולמענק לידה (וכן לקצבת ילדים)

מוגשות לביטוח הלאומי באמצעות בית החולים שהיתה בו הלידה. לשם כך על היולדת להביא עמה לבית החולים את תעודות הזהות שלה ושל בן זוגה, ולמסור לבית החולים פרטי חשבון בנק.

סכומי מענק הלידה בינואר 2019:

יליד הראשון במשפחה	1,778 ש"ח
יליד השני במשפחה	800 ש"ח
יליד השלישי ובעד כל ילד נוסף במשפחה	533 ש"ח
לתאומים	8,888 ש"ח
לשלישייה	13,332 ש"ח

דמי לידה

משולמים לאישה עובדת שיצאה לחופשת לידה, בתשלום אחד לחשבון הבנק שלה. דמי הלידה נועדו לפצות את היולדת על אובדן הכנסתה בפרק הזמן שהיא אינה עובדת עקב ההיריון והלידה.

מי זכאית לדמי לידה?

- עובדת שכירה או עובדת עצמאית המועסקת בישראל (גם אם אינן תושבות ישראל).
- עובדת שכירה המועסקת מחוץ לישראל - בתנאים מיוחדים.
- אישה בת 18 ומעלה הנמצאת בהכשרה מקצועית או בשיקום מקצועי - בתנאים מיוחדים.

• תנאי הזכאות לדמי לידה

- אם שולמו עבור היולדת דמי ביטוח 10 חודשים מתוך 14 החודשים, או 15 חודשים מתוך 22 החודשים לפני ה"יום הקובע" (היום שהפסיקה לעבוד בזמן ההיריון) - היא זכאית לדמי לידה עבור 15 שבועות.
- אם שולמו עבורה דמי ביטוח 6 חודשים מתוך 14 החודשים לפני ה"יום הקובע" (היום שהפסיקה לעבוד בזמן ההיריון) - היא זכאית לדמי לידה עבור 8 שבועות.

החודשים האלה ייחשבו לחודשים ששולמו בהם דמי ביטוח, ובתנאי שהם לפני ה"יום הקובע":

- חודשים שהאישה עבדה וקיבלה ממעסיקה שכר (לרבות דמי מחלה ודמי חופשה), או חודשים שהיתה לה הכנסה מעבודה עצמאית, והיא שילמה דמי ביטוח מהכנסתה.
- חודשים שהאישה קיבלה עבורם מהביטוח הלאומי דמי לידה (עבור לידה קודמת) או דמי פגיעה בעבודה או דמי אבטלה או דמי תאונה או גמלה לשמירת היריון או קצבת נכות מעבודה בשיעור 100%.
- חודשים שהאישה קיבלה עבורם דמי מחלה או תמורת חופשה שנתית מקופת גמל.
- שני החודשים הראשונים של חופשה ללא תשלום (שהמעסיק חייב לשלם עבורם דמי ביטוח).
- חודשים שהאישה למדה בהכשרה מקצועית, ובתנאי שעבדה 30 ימים רצופים לפחות, לפני היום שהפסיקה לעבוד לפני הלידה.
- חודשי השירות בצבא סדיר (שירות חובה או קבע) - לחיילת שסיימה את השירות הסדיר והתחילה לעבוד.
- חודשי השירות בשירות לאומי - למי ששירתה בשירות לאומי 12 חודשים לפחות והתחילה לעבוד.

❖ עבודה בחלק מהחודש נחשבת לחודש עבודה מלא.

שיעור דמי הלידה

לעובדת שכירה - השכר שלך ב-3 החודשים המלאים או ב-6 החודשים שקדמו להפסקת העבודה - הגבוה מביניהם.
לעובדת עצמאית - השכר שלך ב-3 החודשים המלאים שקדמו להפסקת העבודה.
מקסימום דמי הלידה ליום - 1,481.33 ש"ח בינואר 2019.

מדמי הלידה מנוכים מס הכנסה, דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות.

❖ לבדיקת זכאותכם לדמי לידה ולחישוב דמי הלידה המגיע לכם - היכנסו למחשבון דמי לידה באתר הביטוח הלאומי.

הארכת חופשת הלידה

יולדת זכאית להאריך או לפצל את חופשת הלידה בעקבות לידה רב עוברית (יותר מילד אחד), או בעקבות אשפוז שלה או של הילד לתקופה של 15 יום לפחות. היולדת צריכה להודיע לביטוח הלאומי על ההארכה או הפיצול מוקדם ככל האפשר. פרטים נוספים באתר הביטוח הלאומי.

איך מקבלים דמי לידה?

יש למלא תביעה לדמי לידה בל/355, ולמסור אותה לסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים.

את הטופס אפשר להוריד מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר בדואר או בפקס. עובדת שכירה תוכל לקבל את טופס התביעה מהמעסיק שלה.

❖ אפשר למלא את התביעה באתר הביטוח הלאומי, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף.

❖ עובדת עצמאית ועובדת שכירה שהמעסיק שלה נמצא בהסדר עם הביטוח הלאומי לתשלום דמי לידה באופן אוטומטי - אינן צריכות להגיש תביעה.

❖ יולדת שקיבלה דמי אבטלה חודש לפני הלידה, וכן יולדת שקיבלה גמלה לשמירת היריון שבוע לפני הלידה - יקבלו את דמי הלידה באופן אוטומטי, ואינן צריכות להגיש תביעה.

את התביעה אפשר למסור לביטוח הלאומי עם הפסקת העבודה, אך לא לפני 9 שבועות מתאריך הלידה המשוער (מי שמגישה את התביעה לפני הלידה, תבקש מהרופא שמטפל בה לאשר את תאריך הלידה המשוער בטופס).

המועד האחרון למסירת התביעה הוא 12 חודשים מיום הלידה.

❖ יולדת שעובדת בזמן חופשת הלידה, עלולה לאבד את זכאותה לדמי לידה.

דמי לידה לאב

אב זכאי להחליף את בת זוגו בחלק מחופשת הלידה לאחר שחלפו 6 שבועות מהלידה, ולמשך 7 ימים רצופים לפחות, ובתנאי שהוא ובת זוגו צברו תקופת ביטוח המזכה בדמי לידה.

כמו כן אב יוכל לצאת לחופשת לידה לתקופה של 7 ימים **ביחד** עם בת זוגו, על חשבון ימי הזכאות של בת הזוג.

טופס תביעה בל/360 אפשר להוריד מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי.

יולדת שאינה מסוגלת לטפל בתינוק בשל מצב בריאותה, יוכל בן זוגה להחליף אותה, בכל שלב של חופשת הלידה, ובתנאי שגם הוא עונה על תנאי הזכאות.

אב ביולוגי שאין לו בת זוג, יוכל בתנאים מסוימים לתבוע דמי לידה.

דמי חופשה להורים מאמצים

משולמים לעובד/ת שכיר/ה או עצמאי/ת, שאימצו ילד או שהביאו ילד בהליך פונדקאות בחו"ל, ושהפסיקו את עבודתם לרגל האימוץ או הלידה. ובתנאי שלזכותם תקופת ביטוח המזכה בדמי לידה. פרטים נוספים וטופס תביעה בל/356 תמצאו באתר הביטוח הלאומי.

דמי חופשה למשפחה אומנת

משולמים לעובד/ת שכיר/ה או עצמאי/ת, שקיבלו לביתם ילד עד גיל 10 למטרת אומנה, לתקופה העולה על 6 חודשים, ושהפסיקו את עבודתם לרגל קבלת הילד, ובתנאי שלזכותם תקופת ביטוח המזכה בדמי לידה. פרטים נוספים וטופס תביעה בל/356 תמצאו באתר הביטוח הלאומי.

קצבת לידה

תשלום ליוולדת שילדה שלושה ילדים ויותר בלידה אחת, או למשפחה שנולדו לה 3 ילדים ויותר בלידות סמוכות, של עד 98 יום בין לידה ללידה (מדובר במקרים שהיוולדת הביאה ילד גם באמצעות פונדקאית). הקצבה תשולם אם בתום 30 יום מיום הלידה היו בחיים שלושה ילדים לפחות. היולדת זכאית לקצבת לידה, אם היא זכאית למענק אשפוז ולמענק לידה.

קצבת הלידה משולמת לתקופה שמ-1 בחודש שלאחר הלידה ועד תום 20 חודשים מהמועד הזה. עבור כל אחד מהחודשים משולמת הקצבה לפי מספר הילדים שהיו בחיים ב-1 באותו חודש, כשסכום הקצבה הולך ופוחת במהלך תקופת הזכאות. **מידע על סכומי הקצבה אפשר לקבל באתר הביטוח הלאומי.**

❖ הקצבה משולמת באופן אוטומטי לחשבון הבנק שאליו משולמת קצבת הילדים, ואין צורך להגיש תביעה.

תשלום עבור ילד שאמו נפטרה

אם נפטרה היולדת בשעת הלידה או בתוך שנה מיום הלידה, ישולם עבור הילד תשלום מיוחד, בתנאי שהיוולדת היתה זכאית למענק לידה ו/או לקצבת לידה ו/או לדמי לידה.

שני סוגי תשלומים משולמים עבור ילד שאמו נפטרה:

קצבה מיוחדת

משולמת לבן זוג או לאפוטרופוס, עבור כל ילד שנולד באותה לידה ונמצא בישראל. הקצבה משולמת ל-24 חודשים, ואם משולמת קצבת שאירים או קצבת תלויים עבור הילד - ל-12 חודשים. **סכום הקצבה לילד אחד בינואר 2019 - 3,082 ש"ח לחודש.**

תגמול מיוחד

משולם לבן זוגה של היולדת, אם עקב מותה הפסיק את עבודתו למען הטיפול בילד. **סכום התגמול מחושב לפי שכר בן הזוג: לעובד שכיר- השכר שלו ב-3 החודשים המלאים או ב-6 החודשים שקדמו להפסקת העבודה - הגבוה מביניהם. לעובד עצמאי- השכר שלו ב-3 החודשים המלאים שקדמו להפסקת העבודה.**

מקסימום התגמול- 1,481.33 ש"ח ליום בינואר 2019. התגמול משולם לכל היותר עבור 15 שבועות מתום שבעת ימי האבל, ורק אם סכום התגמול עולה על סכום הקצבה המיוחדת ליום. מי שמקבל תגמול מיוחד לא יכול לקבל גם קצבה מיוחדת באותו הזמן.

תביעה לקצבה מיוחדת ולתגמול מיוחד

יש להגיש בטופס בל/380 לסניף הביטוח הלאומי. את הטופס ניתן להוריד מאתר האינטרנט.

תשלום ליוולדת נכה שאינה מסוגלת לטפל בילד

קצבה מיוחדת

משולמת ליוולדת נכה שהיא הורה עצמאי (חד- הורית), שאינה זכאית לדמי לידה ושאינה מסוגלת לטפל בילד. **סכום הקצבה - 3,082 ש"ח** והיא משולמת ליוולדת במשך 3 חודשים מיום הלידה (נוסף לקצבת הנכות). לקבלת התגמול יש למלא טופס בל/362, שניתן להוריד מאתר האינטרנט.

תגמול מיוחד

משולם לבן זוג של יולדת נכה, שאינה מסוגלת להשתכר ואינה מסוגלת לטפל בילד, אם הוא עובד שכיר או עובד עצמאי והוא מפסיק את עבודתו כדי לטפל בילד. **סכום התגמול מחושב לפי שכר בן הזוג: לעובד שכיר- השכר שלו ב-3 החודשים המלאים או ב-6 החודשים שקדמו להפסקת העבודה - הגבוה מביניהם. לעובד עצמאי- השכר שלו ב-3 החודשים המלאים שקדמו להפסקת העבודה.** התגמול משולם למשך 15 שבועות. לקבלת התגמול יש למלא טופס בל/361, שניתן להוריד מאתר האינטרנט.

השתתפות בהוצאות הסעתה של היולדת באמבולנס

הביטוח הלאומי משתתף בהוצאות הסעתה של יולדת באמבולנס של מגן דוד אדום אל בית החולים. פרטים באתר הביטוח הלאומי.

גמלה לשמירת היריון

משולמת לאישה עובדת, שנאלצה להפסיק את עבודתה בזמן ההיריון עקב סיכון רפואי לה או לעובר - הנובע מההיריון. או במקרים שסביבת העבודה מסכנת את האישה או את העובר, והמעסיק שלה לא מצא לה עבודה חלופית. הגמלה נועדה לפצות את האישה על אובדן שכרה בזמן שהיא בשמירת היריון.

סכום הגמלה

לעובדת שכירה- השכר שלך ב-3 החודשים המלאים או ב-6 החודשים שקדמו לשמירת ההיריון- הגבוה מביניהם. לעובדת עצמאית- השכר שלך ב-3 החודשים המלאים שקדמו להפסקת העבודה. **מקסימום תשלום ליום - 296 ש"ח בינואר 2019.**

תנאי הזכאות לגמלה

- האישה תושבת ישראל, עובדת שכירה או עצמאית, ששולמו בעדה דמי ביטוח עבור 6 חודשים לפחות מתוך 14 החודשים שקדמו ל"יום הקובע" (היום שהפסיקה את עבודתה עקב שמירת היריון).
- החודשים שנחשבים לחודשים ששולמו בהם דמי ביטוח - ראי ב"דמי לידה"
- האישה היתה בשמירת היריון על-פי אישור רפואי ממומחה למחלות נשים ולידה - 30 ימים רצופים לפחות. אם היא נזקקה לתקופה נוספת של שמירת היריון - 14 ימים רצופים לפחות בכל תקופה נוספת.
- רופא מומחה מטעם הביטוח הלאומי אישר את תביעתה לשמירת היריון.
- היא אינה מקבלת תשלום עקב שמירת ההיריון מגוף אחר.

תביעה לגמלה לשמירת היריון

יש להגיש בטופס גמלה לשמירת היריון בל/330. טופס תביעה אפשר להוריד מאתר הביטוח הלאומי ולשלוח לסניף באתר, בדואר או בפקס. לטופס מצורף אישור רפואי, שימלא אותו רופא מומחה למחלות נשים ולידה. את התביעה והאישורים יש להגיש בתוך 12 חודשים מתחילת שמירת ההיריון.

❖ מוקד טלפוני לדיווח על שמירת היריון 08-6509934

אם את מקבלת גמלה לשמירת היריון, עלייך להודיע כל חודש באמצעות המוקד האוטומטי על המשך או על הפסקת שמירת ההיריון שלך.

הפרשים לדמי לידה, שמירת היריון, דמי אימוץ ודמי אומנה

עובדת שכירה שקיבלה דמי לידה, גמלה לשמירת היריון, דמי אימוץ או דמי אומנה, עשויה להיות זכאית לתשלום הפרשים לקצבה שקיבלה במקרים האלה:

- אם בתוך 11 החודשים מהיום הראשון לזכאות לקצבה, קיבלה מהמעסיק שלה תשלום נוסף, כגון דמי הבראה, דמי ביגוד או בונוס, העולה על רבע מהשכר החודשי הרגיל שלה.
- אם קיבלה הפרשי שכר עבור התקופה שקדמה לתשלום הקצבה.

גם אב שיצא לחופשה זכאי לתשלום הפרשים לקצבה.

לבדיקת הזכאות להפרשים, יש לשלוח למחלקת אמהות בסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים, תביעה לתשלום הפרשים בל/363, בצירוף תלוש השכר שבו מצוין התשלום הנוסף ששולם. את התביעה יש לשלוח בתוך 12 חודשים, מיום תחילת הזכאות לקצבה.

❖ **חדש!** אפשר למלא את התביעה באתר הביטוח הלאומי, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף.

ביטוח ילדים

הביטוח הלאומי משלם קצבת ילדים חודשית למשפחות שיש להן ילדים עד גיל 18, וכן פותח לכל ילד תכנית חיסכון אישית.

קצבת ילדים

קצבה חודשית המשולמת ב-20 בכל חודש לחשבון הבנק של האם או לחשבון המשותף לה ולבן זוגה. הקצבה משולמת לפי מספר הילדים במשפחה.

מי זכאי לקצבת ילדים?

- מבוטח תושב ישראל (וכן מי שיושב בישראל - לפי כללים מיוחדים) שיש לו ילד אחד ויותר.
- הורים שעלו לארץ עם ילדים - מיום העלייה.
- ילד עולה שעלה לארץ בלי הוריו - מיום העלייה.
- מי שמחזיק בילד שאינו ילדו, בתנאי שמונה כאפוטרופוס או כמקבל הקצבה.

תנאי הזכאות לקצבת ילדים

הקצבה משולמת בעד ילד שעדיין לא מלאו לו 18 שנים, והוא נמצא בישראל. בעד ילד השהה בחו"ל תשלום הקצבה עבור 3 החודשים הראשונים לשהות בחו"ל. לאחר 3 חודשים תשלום הקצבה במקרים האלה: אחד ההורים נשלח לחו"ל על-ידי מעסיק ישראלי או שהוא בשנת שבתון או שהוא עובד אצל מעסיק ישראלי בחו"ל; המשפחה שהה בחו"ל בגלל טיפול רפואי של אחד מבני המשפחה, שאי אפשר לקבלו בארץ.

מי שמחזיק בילד שאינו ילדו - הקצבה תשולם לו בתנאי שמונה כאפוטרופוס או כמקבל הקצבה, ובתנאי שהוא מפרנס את הילד ב-12 החודשים האחרונים לפחות.

תקופת הזכאות

- ילד שנולד או עלה לארץ עד 15 בחודש, הקצבה תשולם עבור אותו החודש.
- ילד שנולד או עלה לארץ החל ב-16 בחודש ואילך, זכאי לקצבת ילדים החל ב-1 בחודש הבא.

תביעה לקצבת ילדים

בלידה ראשונה התביעה תוגש באמצעות בית החולים שהילד נולד בו. לשם כך על היולדת להביא עמה לבית החולים את תעודת הזהות שלה ושל בן זוגה ואת מספר חשבון הבנק שלה. בלידה שנייה ויותר, המידע מועבר באופן אוטומטי מבית החולים. בלידות מחוץ לבית חולים או במקרים של תושב חוזר עם ילדים, יש להגיש תביעה לקצבת ילדים, בל/5025.

סכום קצבת הילדים בינואר 2019

- עבור ילדים שנולדו מ-1.6.2003 ואילך:

מיקום הילד במשפחה	סכום הקצבה
ראשון	152 ₪
שני	191 ₪
שלישי	191 ₪
רביעי	191 ₪
חמישי ואילך	152 ₪

- עבור ילדים שנולדו עד 31.5.2003:

מיקום הילד במשפחה	סכום הקצבה
ראשון	152 ₪
שני	191 ₪
שלישי	191 ₪
רביעי	340 ₪
חמישי ואילך	359 ₪

מקבלי הבטחת הכנסה, מזונות, אזרח ותיק עם השלמת הכנסה, שאירים עם השלמת הכנסה

מקבלים תוספת בעד הילד השלישי והרביעי, בסכום של 99 ש"ח לכל ילד.

- לחישוב סכום קצבת הילדים המגיע לכם - היכנסו למחשבון קצבת ילדים באתר הביטוח הלאומי.

מועד הגשת התביעה

תביעה לקצבת ילדים יש להגיש בתוך 12 חודשים ממועד הזכאות לקצבה (יום הלידה, יום ההגעה לארץ, יום האימוץ).

תכנית חיסכון לכל ילד

הביטוח הלאומי פותח תכנית חיסכון אישית לכל ילד, עד הגיעו לגיל 18, בקופת גמל או בבנק, לפי בחירת ההורים.

בתכנית החיסכון מפקיד הביטוח הלאומי 51 ש"ח מדי חודש לכל ילד, בנוסף לקצבת הילדים שמשולמת עבורו.

ההורים, יכולים להוסיף לחיסכון של כל ילד עוד 51 ש"ח בחודש מקצבת הילדים, כך שסכום החיסכון יוכל, ויעמוד על 102 ש"ח בחודש.

הגוף שמנהל את החיסכון (הבנק או קופת הגמל) יישלח להורים בכל שנה, עד ה-1 במרץ, דיווח על ההפקדות ורווחי התכנית של כל ילד

בשאלות בנוגע לסכום החיסכון שנצבר, מועדי משיכה ועוד, יש לפנות לקופת הגמל או הבנק שמנהלים את החיסכון.

- לחישוב סכום החיסכון היכנסו למחשבון חיסכון לכל ילד באתר הביטוח הלאומי.

בחירת תכנית חיסכון לילד שנולד

ההורים יכולים לבחור תכנית חיסכון לילד בתוך 6 חודשים מיום לידתו.

אם לא יבחרו, כספי החיסכון יופקדו בקופת גמל או בבנק שנבחרו לילד שלפניו. אם לא בוצעה בחירה לילד שנולד לפניו, או אם מדובר בילד ראשון במשפחה, כספי החיסכון יופקדו בקופת גמל מתוך רשימת הקופות.

למידע מפורט על תכנית החיסכון, על קופות הגמל והבנקים, ולביצוע בחירה במהירות ובקלות היכנסו לאתר הביטוח הלאומי/תכנית חיסכון לכל ילד.

מענק לימודים

מענק שהביטוח הלאומי משלם פעם בשנה בחודש אוגוסט, למשפחות שבהן הורה גרוש/ה, אלמן/ה או רווק/ה, הורה המקבל/ת גמלה להבטחת הכנסה בנפרד מבת/בן הזוג, ובתנאים מסוימים גם הורה החיה/ה בנפרד מבת/בן הזוג, עגונה ואישה השהה במקלט לנשים מוכות.

למענק לימודים זכאיות גם משפחות עם 4 ילדים ויותר, בתנאי שאחד ההורים מקבל מהביטוח הלאומי בחודש יולי או בחודש אוגוסט של כל שנת לימודים, אחת מהקצבאות האלה: הבטחת הכנסה, מזונות, נכות כללית, אזרח ותיק או שאירים. למענק לימודים זכאים גם ילדים יתומים או נטושים המקבלים הבטחת הכנסה; ילדים יתומים משני הורים; ילדים עולים שעלו ללא הוריהם וכן עולה חדש, הנמצא בארץ יותר משנה ופחות משנתיים, ובת זוגו לא עלתה לארץ ואינה שוהה בה.

- המענק משולם עבור ילדים בגיל 6 - 18 שנים. סכום המענק 1,018 ₪ לכל ילד.

- לחישוב סכום המענק המגיע לכם - היכנסו למחשבון מענק לימודים באתר הביטוח הלאומי

לפרטים נוספים על המענק והורדת טופס תביעה בל/5015 היכנסו לאתר הביטוח הלאומי.

תגמולים למשרתים במילואים

הביטוח הלאומי משלם תגמול מילואים לכל אדם שנקרא לשירות מילואים על-פי חוק שירות ביטחון, וכן למי שנקרא לאימון על-פי חוק שירות עבודה לשעת חירום (מל"ח).

❖ לחישוב סכום התגמול המגיע לך - היכנס **למחשבון מילואים** באתר הביטוח הלאומי.

תביעה לתגמול מילואים

תביעה לתגמול מילואים יש להגיש בתום השירות באחד מסניפי הביטוח הלאומי לפי בחירת התובע, בצירוף אישור צה"ל - טופס מס' 3010. אפשר להוריד טופס תביעה מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

- **שכיר העובד בשכר חודשי, וכן שכיר העובד שלא בשכר חודשי**, שעבד בשלושת החודשים שקדמו לשירות במילואים, 75 ימים לפחות, אצל מעסיק אחד או במקום עבודה אחד, יתבעו את התגמול ממעסיקם.
- **עצמאי, תלמיד ישיבה, סטודנט ומי שאינו עובד** יגישו תביעה אישית באופן עצמאי לביטוח הלאומי. אפשר למלא את התביעה ולשלוח אותה אונליין באתר הביטוח הלאומי
- **מקבל דמי אבטלה** - שיצא למילואים במהלך התקופה שבה הוא מקבל דמי אבטלה, ישולם לו התגמול באופן אוטומטי, ואינו צריך להגיש תביעה.

מוקד טלפוני בנושא מילואים 02-6463010

הביטוח הלאומי מפעיל מוקד טלפוני אוטומטי לחיילי מילואים המגישים תביעות באופן אישי, ולמעסיקים המשלמים את התגמול לעובדיהם המשרתים במילואים.

במוקד ניתן לקבל מידע כללי על זכויות וחובות, טפסים להגשת תביעות, סימולטור לחישוב התגמול ועוד.

פיצוי לעובד עצמאי

עובד עצמאי המשרת במילואים יקבל פיצוי בנוסף לתגמול המילואים שהוא זכאי לו, בתנאי שביום השירות היה רשום בביטוח הלאומי כעצמאי ושילם באופן סדיר את תשלומי דמי הביטוח. הפיצוי יצורף לתגמול המילואים.

חישוב הפיצוי:

- סכום הפיצוי יהיה בשיעור של 25% מהתגמול המחושב לפי הכנסתו ברוטו כעובד עצמאי בלבד, ב-3 החודשים שקדמו לתחילת שירות המילואים, עד למקסימום התגמול.
- אם המשרת במילואים הוא גם שכיר וגם עצמאי או שהוא מקבל תגמול לפי הכנסות קודמות, הפיצוי יחושב לפי הכנסתו כעצמאי בלבד.
- כאשר ההכנסה של המשרת במילואים כעצמאי נמוכה מהתגמול המינימלי וכן בחודשים שבהם אין לו הכנסה כעצמאי - הפיצוי יחושב לפי התגמול המינימלי.
- סכום התגמול והפיצוי יחד, לא יעלה על התגמול המקסימלי, לרבות במקרים שבהם המשרת הינו שכיר וגם עצמאי.
- מהפיצוי ינוכה מס במקור בהתאם לחוק.

לתגמול מילואים זכאי כל מי שנקרא לשירות מילואים על-פי חוק שירות ביטחון, או שנקרא לאימון על-פי חוק שירות עבודה לשעת חירום (מל"ח).

לקבלת התגמול יש להמציא אישור מצה"ל על ימי השירות - טופס מס' 3010.

שיעור התגמול ליום

- **לעובד שכיר ולעובד עצמאי** - הכנסתם ברוטו ב-3 החודשים המלאים שקדמו לשירות המילואים, לחלק ב-90, בתוספת 40% לפי הכללים. במקרים מיוחדים זכאי משרת במילואים לחישוב על-פי חודשי שכר אחרים. התגמול לא יפחת מן המינימום ולא יעלה על המקסימום.
- **מקסימום התגמול לעובד שכיר ועובד עצמאי: בינואר 2019 - 1,463 ש"ח ליום, 43,890 ש"ח לחודש.**
- **מינימום התגמול לעובד שכיר ועובד עצמאי: בינואר 2019 - 198.97 ש"ח ליום, 5,969 ש"ח לחודש.**

מענק לחייל משוחרר העובד בעבודה מועדפת

מענק לחייל משוחרר ולמי שסיים שירות לאומי,
העובד בעבודה החיונית למשק המדינה

מענק ל"עבודה מועדפת"

המענק משולם לחיילים משוחררים משירות חובה, או למי שסיימו שירות לאומי או שירות לאומי-אזרחי של 24 חודשים, שעבדו בעבודה המוגדרת בחוק כעבודה נדרשת: במפעלי תעשייה ובתי מלאכה, באתרי בנייה, בתחנות דלק, בבתי מלון, באתרי גידולים חקלאיים ובבתי אריזה, וכן בטיפול וסיוע אישי לאנשים עם מוגבלויות - חוץ מעבודות פקידות בתחומים האלה.

רשימה מפורטת של העבודות המזכות במענק ניתן למצוא באתר הביטוח הלאומי.

❖ גם חיילים משוחררים, חברי קיבוצים או מושבים שיתופיים, שעבדו בעבודה מועדפת בקיבוץ או במושב השיתופי או מחוצה להם, זכאים למענק.

מי זכאי למענק?

המענק משולם למי שעונה על התנאים האלה:

- הוא עבד בעבודה נדרשת 6 חודשים מלאים לפחות (150 ימי עבודה לפחות), אפשר גם לא רצופים, אצל מעסיק אחד או יותר, בתוך 24 החודשים מיום שהשתחרר משירות חובה. העבודה צריכה להיות במשרה מלאה, על פי הנהוג בענף שבו עבד, ככלל 8 שעות עבודה ביום. בעבודה בתחום החקלאות אפשר לעבוד 4 חודשים מלאים לפחות (100 ימי עבודה לפחות), ולקבל מענק חלקי.

ימי חופשה, ימי מחלה וימי מילואים לא ייספרו כימי עבודה, גם אם קיבלת עבורם תשלום מהמעסיק או מהביטוח הלאומי. אם שירתת במילואים במהלך השנתיים שלאחר שחרורך משירות חובה, תוארך התקופה שבה באפשרותך לעבוד בעבודה נדרשת, בהתאם לתקופות המילואים המצטברות שלך.

טיפ

אם הוצעה לחייל משוחרר עבודה שאינה כולה ברשימת העבודות הנדרשות, או שיש לו ספק אם היא עבודה נדרשת, אנו ממליצים לו לפנות אלינו באתר הביטוח הלאומי במדור "צור קשר", לפני תחילת העבודה, אם אכן העבודה היא נדרשת.

• **מאבטחים, שומרים ועובדי ניקיון** נחשבים כעובדים בעבודה נדרשת, רק אם עבדו במקומות הבאים: אתרי בנייה, מפעלי תעשייה, תחנות דלק, אתרים לגידולים חקלאיים, בתי אריזה ובתי מלון.

• **עובד מקצועי במפעלי תעשייה** (כולל תעשיית ההייטק), שיש בידו תעודת מקצוע, והוא מועסק בעבודה המתאימה להכשרתו המקצועית, לא יהיה זכאי לקבל את המענק - למעט אם עבד בעבודה בלתי מקצועית (שאיננה במקצוע), או בעבודות המקצועיות המפורטות ב"רשימת העבודות המזכות".

בכל הענפים ובכל סוגי העבודות המפורטים - **עבודה פקידותית אינה מזכה במענק**. לדוגמה: מזכירות, כתבנות, הנהלת חשבונות, עבודות ארכיון, עובדי קבלה בבתי מלון, טלפנים ועובדי מרכזיה.

אם במקום עבודתך מקובל שבוע עבודה של 5 ימים, ועבדת 5 ימים בשבוע, ייחשב כאילו עבדת 6 ימי עבודה בשבוע לעניין צבירת ימי עבודה.

• זכאות לדמי אבטלה - נדרשת רק ממי שהתחיל לעבוד בעבודה המועדפת, לאחר שחלפה שנה מיום שחרורו.

❖ כיוון שהזכאות למענק מותנית בזכאות לדמי אבטלה, וכיוון שבשנה הראשונה לשחרורך משירות חובה זכאותך לדמי אבטלה מובטחת - מומלץ להתחיל לעבוד בעבודה נדרשת במהלך השנה הראשונה לשחרורך.

סכום המענק

סכום המענק המלא בינואר 2019 - 9,695 ש"ח.
סכום המענק החלקי בחקלאות - 6,463 ש"ח.

מי שקיבל דמי אבטלה ב-11 החודשים שקדמו לתחילת העבודה הנדרשת, ינוכה חלק מהתשלום שקיבל עבור ימי האבטלה מסכום המענק המגיע לו. במקרים מסוימים זכאי החייל למענק חלקי.

תביעה למענק

תביעה למענק יש להגיש לביטוח הלאומי לאחר 6 חודשי עבודה מלאים לפחות, ולא יאוחר מ-42 חודשים מיום השחרור משירות החובה.

לתביעה יש לצרף אישורים על מקום העבודה, סוג העבודה ותקופת העבודה, בציון מספר ימי העבודה בכל חודש.

אפשר להוריד טופס תביעה בל/1521 מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

❖ אפשר למלא את התביעה באתר הביטוח הלאומי, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף.

ביטוח אבטלה

ביטוח אבטלה נועד להבטיח למובטל תחליף לשכרו לתקופה מוגבלת, כדי לאפשר לו לחפש עבודה מתאימה.

דמי אבטלה

מי מבוטח לדמי אבטלה?

תושב ישראל או תושב ארעי, שעבד כשכיר, או שהוא חייל בשנה הראשונה לשחרורו משירות סדיר.

תנאי הזכאות לדמי האבטלה

1. גיל - מלאו לך 20 שנים ועדיין לא מלאו לך 67, ובתנאים מסוימים גם בני 18-20.
2. צברת תקופת אכשרה (תקופת ביטוח)
3. 12 חודשים ששולמו עבורם דמי ביטוח מתוך 18 החודשים האחרונים שקדמו לאבטלה.
4. חייל משוחרר, ומי שסיים 24 חודשי התנדבות בשירות לאומי או בשירות לאומי אזרחי צריכים לצבור תקופת אכשרה ככול מובטל, כמפורט למעלה. ואולם בספירת חודשי האכשרה יילקחו בחשבון עד 6 חודשים מתוך תקופת השירות הצבאי הסדיר, השירות הלאומי או השירות הלאומי-אזרחי.

אם הם הופנו להכשרה מקצועית מטעם שירות התעסוקה, הם יהיו פטורים מתקופת אכשרה בשנה הראשונה לאחר השחרור או ההתנדבות. **אתה מובטל** - אתה רשום בלשכת שירות התעסוקה, מוכן ומסוגל לעבוד במקצועך או בכל עבודה מתאימה אחרת, ולשכת שירות התעסוקה לא הציעה לך עבודה כאמור.

החל ב-1.12.2017, מובטל שנרשם בשירות התעסוקה תוך 3 חודשים ממועד הפסקת העבודה, זכאותו לדמי אבטלה לא תיפגע, בתנאי שצבר תקופת אכשרה כנדרש, בחודש שבו היתה הפסקת העבודה.

תקופת הזכאות המרבית לדמי אבטלה

- למובטל בן 45 ומעלה, או בן 35 ומעלה שיש עמו שלושה תלויים* - 175 ימים לכל היותר;
- למובטל בן 35 ומעלה שאין עמו שלושה תלויים*, או שהוא מתחת לגיל 35 ויש עמו שלושה תלויים* - 138 ימים לכל היותר;
- למובטל שמלאו לו 28 שנים ועדיין לא מלאו לו 35 שנים ואין עמו שלושה תלויים* - 100 ימים לכל היותר;
- למובטל שמלאו לו 25 שנים ועדיין לא מלאו לו 28 שנים, ואין עמו שלושה תלויים* - 67 ימים לכל היותר;
- למובטל מתחת לגיל 25 שאין עמו שלושה

תלויים* - 50 ימים לכל היותר;

- לחייל משוחרר ולמי שסיים 24 חודשי שירות לאומי או שירות לאומי אזרחי - 70 ימים לכל היותר.

*בן/בת זוג שאינם עובדים וילד עד גיל 18

שיעור דמי האבטלה

- סכום דמי האבטלה ליום מחושב לפי גילך והכנסותיך ב-6 החודשים האחרונים המלאים, שקדמו להתייצבות הראשונה שלך בשירות התעסוקה.

- סכום דמי האבטלה ליום ב-125 הימים הראשונים לא יעלה על 410.92 ש"ח בינואר 2019, ומהיום ה-126 לא יעלה על 273.95 ש"ח. דמי האבטלה לא משולמים עבור 5 ימי האבטלה הראשונים, בכל 4 חודשי התייצבות רצופים.

❖ לבדיקת זכאותך לדמי אבטלה ולחישוב סכום דמי האבטלה המגיע לך - היכנס למחשבון **דמי אבטלה** באתר הביטוח הלאומי.

הכנסות בתקופת האבטלה

מובטל, שבתקופת האבטלה יש לו הכנסה מעבודה כשכיר, כעצמאי או מפנסיה, ינוכו ההכנסות האלה מדמי האבטלה המגיעים לו. יש לדווח לביטוח לאומי על הכנסות אלו.

מענק למובטל שעובד בשכר נמוך

מובטל שהתחיל לעבוד בעבודה שהשכר בה נמוך מדמי האבטלה המגיעים לו, יכול להיות זכאי למענק, ובתנאי שעבד בעבודה זו 25 ימים לפחות ב-50% משרה לפחות.

סכום המענק: ההפרש שבין דמי האבטלה שהיו מגיעים לו לבין מחצית שכרו בעבודה בשכר נמוך. המענק משולם ל-100 ימי עבודה לכל היותר.

מובטל שהתחיל לעבוד בעבודה חדשה

מובטל שהתחיל לעבוד בעבודה חדשה, ומסיבה כלשהי הפסיק את עבודתו, יוכל לחזור להתייצב בלשכת התעסוקה ולקבל דמי אבטלה, עד לסיום ימי האבטלה המרביים המגיעים לו בשנת האבטלה, מבלי להגיש תביעה חדשה לדמי אבטלה.

דמי אבטלה למשתתף בהכשרה מקצועית

מובטל, שלשכת שירות התעסוקה הפנתה אותו לקורס להכשרה מקצועית, ישולמו לו דמי אבטלה עבור הימים שבהם השתתף בהכשרה מקצועית, עד לסיום ימי הזכאות המרביים המגיעים לו בשנת האבטלה.

דמי האבטלה יהיו בשיעור של 70% מדמי האבטלה שהיה זכאי להם, אילו היה מובטל ולא היה לומד בקורס. למרות האמור לעיל, נקבעו סוגי הכשרות מקצועיות שבהם ישולמו דמי אבטלה בשיעור מלא, ובתנאים מסוימים, מי שלומד בהכשרה מקצועית יהיה זכאי לתשלום עבור התקופה שעולה על ימי האבטלה המגיעים לו, אך לא יותר מ-138 ימים.

❖ מי שהפסיק את עבודתו מרצונו,

בלי הצדקה, יתחיל לקבל את דמי האבטלה רק לאחר 90 ימים מיום הפסקת העבודה.

❖ מי שסירב להצעת עבודה מתאימה,

יתחיל לקבל דמי אבטלה רק לאחר 90 ימים מיום הסירוב להצעת העבודה, וממספר הימים המקסימלי המגיעים לו ינוכו 30 ימים בכל פעם שיסרב לקבל עבודה.

הגשת תביעה לדמי אבטלה

כדי לקבל לראשונה דמי אבטלה יש להגיש תביעה לסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים. את טופס התביעה בל/1500 אפשר להוריד מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

❖ אפשר למלא את התביעה באתר הביטוח

הלאומי, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף.

את התביעה יש להגיש בתוך 12 חודשים מהיום שבו התייצבת לראשונה בשירות התעסוקה. מי שהגיש תביעה לאחר מועד זה ונמצא זכאי לדמי אבטלה, ישולמו לו דמי אבטלה לתקופה של עד 12 חודשים שקדמו להגשת התביעה.

תביעה חוזרת לדמי אבטלה

אפשר להגיש רק לאחר שחלפו 12 חודשים מתחילת הזכאות הקודמת. מובטלים שעדיין לא מלאו להם 40 שנה, והם מגישים יותר מתביעה אחת לדמי אבטלה בתוך 4 שנים, יקבלו עבור כל תביעותיהם דמי אבטלה לתקופה מקסימלית של 180% ממספר הימים המרביים (כמפורט בתחילת הפרק).

סכום דמי האבטלה בתקופה הנוספת לא יעלה על 85% מדמי האבטלה המרביים.

דמי מזונות

דמי המזונות נועדו לסייע לאישה ולילד, תושבי ישראל, שיש בידם פסק דין לתשלום מזונות והם אינם מקבלים את התשלום מהחייב במזונות.

סכומי דמי המזונות בתקנות הביטוח הלאומי, בינואר 2019

בת 55 שנים ומעלה		שעדיין לא מלאו לה 55 שנים		
הכנסה המזכה בקצבה מלאה או חלקית*	סכום הקצבה	הכנסה המזכה בקצבה מלאה או חלקית*	סכום הקצבה	
ש"ח 4,992	ש"ח 2,195	ש"ח 3,021	ש"ח 1,756	אישה בלי ילדים שהגישה תביעה
ש"ח 8,733	ש"ח 3,589	ש"ח 7,226	ש"ח 2,941	אישה שיש עמה ילד
ש"ח 10,195	ש"ח 4,466	ש"ח 8,029	ש"ח 3,423	אישה שיש עמה 2 ילדים או יותר
ש"ח 5,166	ש"ח 2,053	ש"ח 4,139	ש"ח 2,053	אישה שנישאה מחדש/ידועה בציבור + ילד
ש"ח 6,758	ש"ח 3,008	ש"ח 5,731	ש"ח 3,008	אישה שנישאה מחדש/ידועה בציבור + 2 ילדים או יותר
		ש"ח 3,445	ש"ח 2,053	ילד אצל אפוטרופוס
		ש"ח 5,015	ש"ח 3,008	ל-2 ילדים אצל אפוטרופוס
		ש"ח 1,254	ש"ח 878	לכל ילד נוסף אצל אפוטרופוס

* אם ההכנסה של מקבלת דמי המזונות מעבודה ומגמלאות מחליפות שכר (דמי לידה, גמלה לשמירת היריון, דמי פגיעה מעבודה וגמלה בגין חוב שכר עבודה ופיצויי פיטורין) נמוכה מסכומים אלה, היא תהיה זכאית לדמי מזונות חלקיים. אם הכנסתה גבוהה מסכומים אלה, היא לא תהיה זכאית לדמי מזונות.

מוצאה לפועל שאין לאישה תיק אצלם, 3 תלושי שכר אחרונים, תדפיס תנועות בחשבון הבנק ב-3 החודשים האחרונים ואישור מהבנק שחשבון הבנק הוא על שם האישה בלבד.

מענק לימודים

למענק לימודים זכאיות משפחות שבראשן גרושה או רווקה, ובתנאים מסוימים גם מי שחיה בנפרד מבן זוגה, ואישה השוהה במקלט לנשים מוכות. למענק זכאיות גם משפחות עם 4 ילדים ויותר, אם האם זכאית לדמי מזונות מהביטוח הלאומי בחודש יולי או אוגוסט. המענק משולם בחודש אוגוסט עבור ילדים בגיל 6-18. **סכום המענק - 1,018 ש"ח לכל ילד.**

מקבלת דמי מזונות היוצאת לחו"ל

מקבלת דמי מזונות שיוצאת לחו"ל תמשיך לקבל את הקצבה בזמן שהיא שוהה בחו"ל, ובתנאי שיצאה לחו"ל **3 פעמים לכל היותר** במהלך אותה השנה (מ-1 בינואר עד 31 בדצמבר), ול-72 ימים לכל היותר. הגבלות אלה אינן חלות על נסיעה לצרכים רפואיים.

בקשה לדמי מזונות

יש להגיש לסיניף הקרוב למקום המגורים בטופס בקשה לתשלום על פי חוק המזונות (בל/5400). אפשר להוריד את הטופס מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי, ולשלוח אותו באתר, בדואר או בפקס. לטופס הבקשה יש לצרף פסק דין מקורי, אישור

סכום דמי המזונות שמשלם הביטוח הלאומי, במקום החייב במזונות, הוא הסכום שנקבע בפסק הדין למזונות או הסכום שנקבע בתקנות הביטוח הלאומי - לפי הסכום הקטן יותר.

הביטוח הלאומי לזכאים לדמי מזונות תשלום חודשי, ורשות הגבייה והאכיפה נוקטת הליכי הוצאה לפועל נגד החייב כדי לגבות את פסק הדין במלואו. אם הרשות מצליחה לגבות מהחייב את מלוא סכום המזונות שנקבע בפסק הדין, וסכום זה גדול מדמי המזונות שהביטוח הלאומי משלם, מקבלים הזכאים את הפרש.

❖ לבדיקת סכום דמי המזונות המגיע לך - היכנסי **למחשבון מזונות** באתר הביטוח הלאומי.

מי זכאי לדמי מזונות?

אישה תושבת ישראל שיש בידה פסק דין למזונות והיא אינה נוקטת הליכים לביצועו, ובתנאי שאינה מתגוררת עם החייב במזונות, ושהחייב במזונות היה תושב ישראל בזמן מתן פסק הדין או ב-24 החודשים מתוך 48 החודשים שקדמו למתן פסק הדין.

תנאי הזכאות:

- יש בהחזקתה ילד אחד לפחות; או שהיא נשואה ואינה מסוגלת לכלכל את עצמה (גם אם אין בהחזקתה ילד); או שהיא בת 60 שנה ומעלה (גם אם אין בהחזקתה ילד).
- מבחן הכנסות - עמידה במבחן הכנסות כפי שנקבע בחוק.

ילד

תנאי הזכאות:

- לילד עד גיל 18 - אם פסק דין למזונות ניתן לזכותו והוא נמצא בהחזקת אמו. אם הילד אינו נמצא עם אמו - יהיה זכאי לדמי מזונות אם עיקר החזקתו אינה על חשבון אוצר המדינה או רשות מקומית.
- לילד מעל גיל 18 - אם אינו מסוגל לכלכל את עצמו.

תגמולים לנפגעי פעולות איבה

נפגעי פעולות איבה ומשפחות הנספים בפעולות איבה זכאים לתגמולים, לשיקום, למענקים ולהטבות, כדי לסייע להם ולתמוך בהחלמתם.

תגמולים למשפחות הנספים תגמול תלויים חודשי

משולם לאלמנות, להורים שכולים וליתומים של מי שנספה עקב פעולת איבה. התגמול שווה לתגמול המשולם לפי חוק משפחות החיילים שנספו במערכה.

סכומי התגמול מפורטים באתר הביטוח הלאומי.

תביעה לתגמול למשפחות הנספים

יש להגיש בטופס בל/582 לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים של הנפטר, בתוך 12 חודשים מיום הפטירה.

אפשר להוריד טופס תביעה מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

תגמולים לא כספיים והטבות מיוחדות

רפיו, אשפוז, החלמה, מכשירים רפואיים, שיקום מקצועי והטבות מיוחדות, כגון הלוואות ומענקים לדיר, סיוע ברכישת רכב ובהחזקתו החודשית, תשלום עבור שירותים אישיים, ועוד.

שיקום מקצועי והטבות מיוחדות ניתנים גם לאלמנות, ליתומים ולהורים שכולים.

לקבלת ההטבות יש לפנות למחלקת השיקום בסניף הביטוח הלאומי, הקרוב למקום המגורים.

שיקום מקצועי

נפגע בפעולת איבה שנקבעו לו 20% נכות לפחות, וכן אלמנה ויתומים של מי שנפטר עקב פעולת איבה - עשויים להיות זכאים לשיקום מקצועי מהביטוח הלאומי.

פרטים נוספים ראו בפרק "שיקום מקצועי".

❖ לבירור זכויותיכם היכנסו למחשבון זכויות נכה מפעולות איבה באתר הביטוח הלאומי.

תגמולים לנפגעי פעולות איבה תגמול בזמן טיפול רפואי

נפגע בפעולת איבה שנמנע ממנו לעבוד עקב קבלת טיפול רפואי, זכאי לתגמול מיוחד בזמן הטיפול הרפואי, בתנאי שלא משולם לו שכר או פיצוי בתקופה זו.

סכומי התגמול מפורטים באתר הביטוח הלאומי.

תביעה להכרה בפגיעת איבה וקבלת תגמול

טיפול רפואי יש להגיש בטופס בל/580 לסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים, בתוך 12 חודשים מיום הפגיעה. אפשר להוריד טופס תביעה מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

תגמול נכות חודשי

משולם לנכה פעולת איבה שנקבעה לו דרגת נכות של 20% ומעלה.

סכום התגמול נקבע לפי דרגת הנכות.

נכה שדרגת נכותו 100% מקבל תגמול בסך 4,564 ש"ח בינואר 2019.

התגמול לנכה פעולת איבה שווה לתגמול המשולם לנכה צה"ל לפי חוק הנכים (תגמולים ושיקום).

למי שנקבעה דרגת נכות לצמיתות בשיעור 10%-19% ישולם מענק נכות חד-פעמי.

סכומי המענקים מפורטים באתר הביטוח הלאומי.

תביעה לקביעת דרגת נכות ולתשלום תגמול נכות חודשי

יש להגיש לביטוח הלאומי בטופס בל/581, בתוך 12 חודשים מיום הפגיעה.

אפשר להוריד טופס תביעה מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

תגמולים מיוחדים

תגמולים בשיעורים מוגדלים משולמים בתנאים מסוימים ל"נכה נצרך", ל"נכה מחוסר פרנסה" ולנכה שפרש פרישה מוקדמת מהעבודה ואינו כשיר עוד לעבודה.

סכומי התגמולים והתנאים לקבלת התגמולים מפורטים באתר הביטוח הלאומי.

מי זכאי לתגמולים לנפגעי פעולות איבה?

תושב ישראל שנפגע בפעולת איבה בישראל ומחוצה לה; אזרח ישראל שנפגע בישראל; אזרח ישראל שטרם חלפה שנה מהמועד שבו חדל להיות תושב ישראל ונפגע מחוץ לישראל; מי שנכנס לישראל כחוק ונפגע בישראל; תושב שטחים בעל תעודת זהות ישראלית שנפגע בתחום הקו הירוק, או תושב שטחים שיש לו היתר כניסה ממפקד כוחות הצבא בשטח ונפגע בתחום הקו הירוק; תושב חוץ שנפגע תוך כדי ועקב עבודתו אצל מעסיק ישראלי בחוץ לארץ (שאושר לעניין זה).

מי שנפגע בפעולת איבה בחו"ל זכאי לפיצוי לפי דיני המדינה שבה נפגע או הארץ שבה הוא תושב - לא יהיה זכאי לתגמולים לנפגעי איבה.

"פגיעת איבה" - פגיעה עקב פעולת איבה של

כוחות אויב, לרבות פעולות איבה שאירעו מחוץ לישראל, ומטרתן הייתה פגיעה בעם היהודי, או פגיעה בשגגה מידי אדם עקב פעולות איבה של כוחות אויב, או בנסיבות שהיה בהן חשש סביר לפעולת איבה, פגיעה מנשק שהיה מיועד לפעולת איבה של כוחות אויב, או מנשק שהיה מיועד נגד פעולת איבה, חוץ מפגיעה שנפגע בה אדם בן 18 ומעלה, בזמן שהוא עושה מעשה פשע או עובר עבירה שיש בה זדון או רשלנות פושעת - והכול בתנאי שהרשות המאשרת, המתמנה על ידי שר הביטחון, אישרה שהפגיעה היא פגיעת איבה.

"פגיעת איבה בחוץ לארץ" - פגיעה שאירעה בחוץ

לארץ תוכר כפגיעת איבה, אם אירעה מ-2012.1.4, ומטרתה הייתה פגיעה בישראל או בעם היהודי.

פגיעה שאירעה בחוץ לארץ תוכר כפגיעת איבה, גם אם מטרתה העיקרית או המשנית לא היתה פגיעה בישראל או בעם היהודי, ובתנאי שפעולת האיבה התרחשה על ידי ארגון שאחת ממטרותיו היא פגיעה בישראל, באזרחי ישראל או ביהודים.

מי שהוכרו כנפגעי פעולת איבה שאירעה בחו"ל, ישולמו להם תגמולים החל מאפריל 2017.

ביטוח נפגעי עבודה

ביטוח נפגעי עבודה נועד לפצות מבוטח שנפגע בעבודה על אובדן הכנסתו בתקופה שלאחר הפגיעה, ולסייע לו לחזור למעגל העבודה בעזרת שיקום מקצועי.

מי מבוטח?

עובד שכיר; עובד עצמאי שהיה רשום בביטוח הלאומי בזמן שנפגע; מי שנמצא בשיקום מקצועי; לומד בהכשרה מקצועית; נבחן לפי חוק החניכות או חוק שירות התעסוקה (בשעת הבחינה בלבד); אסיר עובד; תושב חוץ המועסק בישראל אצל מעסיק ישראלי; תושב ישראל בחו"ל - בתנאים מסוימים; וכן מי ששכרו נקבע על-פי חוק (חבר כנסת וכדומה).

מי זכאי לגמלאות נפגעי עבודה?

מבוטח שאירעה לו "פגיעה בעבודה" (תאונת עבודה או מחלת מקצוע), וכן התלויים במבוטח שנפטר עקב פגיעה בעבודה (אלמן/ה, יתומים; הורים ובני משפחה אחרים - בנסיבות מיוחדות).

תאונת עבודה - תאונה תוך כדי ועקב העבודה, לרבות תאונה בדרך אל העבודה וממנה ותאונה בנסיבות המפורטות בחוק.

מחלת מקצוע - מחלה שהמבוטח חלה בה עקב עבודתו, והיא מופיעה ברשימת מחלות המקצוע שנקבעה בחוק.

❖ עובד עצמאי שים לב, הקפד לשלם דמי ביטוח בזמן, כדי שזכאותך לגמלאות לא תיפגע.

זכויות נפגעי עבודה

טיפול רפואי

רפיו, החלמה ושיקום רפואי באמצעות קופת חולים.

דמי פגיעה

תשלום בשל היעדרות מהעבודה, לתקופה של עד 91 יום ממחרת יום הפגיעה. דמי הפגיעה משולמים למי שנפגע בעבודה או חלה במחלת מקצוע, ועקב כך אינו מסוגל לעבוד בעבודתו או בעבודה מתאימה אחרת ולא עבד בפועל, והוא זקוק לטיפול רפואי.

- לעובד עצמאי לא משולמים דמי פגיעה עבור 12 ימי הזכאות הראשונים.
- לעובד שכיר- עבור יום הפגיעה לא משולמים דמי פגיעה, אולם משולם לו שכר על-ידי המעסיק.

עבור היומיים שלאחר יום הפגיעה משולמים דמי פגיעה רק למי שאינו מסוגל לעבוד 12 יום ומעלה.

שיעור התשלום ליום

75% מהשכר (החייב בדמי ביטוח) ב-3 החודשים שלפני הפגיעה לחלק ב-90, ועד למקסימום דמי הפגיעה ליום: בינואר 2019 - 1,111 ש"ח.

תביעה לתשלום דמי פגיעה והודעה על פגיעה בעבודה

יש להגיש בתוך 12 חודשים מיום הפגיעה, בטופס בל/21, לסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים, ולצרף תעודה רפואית ראשונה על הפגיעה, הניתנת בקופת חולים או בבית חולים. אפשר להוריד טופס תביעה מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

❖ **חדש!** אפשר למלא תביעה לדמי פגיעה ותביעה לנכות מעבודה באתר הביטוח הלאומי, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים

קצבאות נכות מעבודה

קצבת נכות מעבודה

לנכי עבודה בעלי דרגת נכות זמנית של 9% לפחות או בעלי דרגת נכות לצמיתות של 20% לפחות - משולמת קצבה לפי דרגת הנכות הרפואית בשיעור יחסי לשכר בשלושת החודשים שלפני הפגיעה: **בינואר 2019 מקסימום הקצבה החודשית - 33,330 ש"ח לעובד שכיר ולעובד עצמאי.** למקבלי קצבת נכות מעבודה בעלי הכנסה נמוכה משולמת השלמת הכנסה.

תביעה לקצבת נכות מעבודה

יש להגיש מוקדם ככל האפשר בטופס בל/200 לסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים. אפשר להוריד טופס תביעה מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

מבוטח שהגיש תביעה לקצבת נכות מעבודה יוזמן לוועדה רפואית. הוועדה תקבע אם נכותו היא תוצאה של הפגיעה בעבודה וכן את דרגת נכותו.

❖ באפשרותך לקבל שירותי ייעוץ והכנה לוועדה הרפואית ללא תשלום במרכזי **יד מכוונת**. לקביעת פגישה התקשר *2496

מענק נכות מעבודה

לנכה עבודה בעל דרגת נכות לצמיתות של 9% ומעלה, אך נמוכה מ-20% - משולם מענק חד-פעמי בשיעור קצבה חודשית כפול 43. אם התביעה הוגשה באיחור של יותר מ-12 חודשים, ישולם מענק מופחת באופן יחסי לאיחור.

❖ לבירור סכום הקצבה או המענק המגיע לך - היכנס **למחשבון נכות מעבודה** באתר הביטוח הלאומי

קצבה מיוחדת

משולמת לנכים הזקוקים לעזרה בביצוע פעולות היום יום, והם בעלי דרגת נכות של 75% ויותר לצמיתות; או בעלי דרגת נכות של 65% - 74% לצמיתות, שיש להם קשיי הליכה. הקצבה משולמת לסיוע בטיפול אישי ולכיסוי הוצאות מיוחדות הנובעות מהנכות המוכרת.

סכום הקצבה המיוחדת נקבע בהתאם לסוג העזרה הנדרשת, על פי 4 רמות סיוע.

מקסימום הקצבה המיוחדת בינואר 2019 - 8,333 ש"ח.

לקבלת הקצבה יש להגיש תביעה למחלקת שיקום בטופס בל/266, שאפשר להורידו מאתר האינטרנט ולשלוח באתר, בדואר או בפקס. תהליך אישור התביעה כולל בדיקה של הערכת תלות, שנעשית על ידי אחות בבית התובע, וכן אישור רופא המוסד.

מענק לסידורים חד-פעמיים

משולם לבעלי דרגת נכות של 75% ויותר, וכן לנכים שיש להם קשיי הליכה עקב נכותם המוכרת ודרגת נכותם 65% - 74%. המענק משולם לכיסוי סידורים חד-פעמיים עקב הנכות: התאמת דיוור; רכישת אביזרי עזר; ורכישת רכב לפתרון קשיי הניידות.

למחלקת השיקום בסניף הביטוח הלאומי במקום המגורים.
אפשר להוריד את התביעה מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

❖ **חדש!** אפשר למלא את התביעה באתר הביטוח הלאומי, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף.

פרטים נוספים ראו בפרק "שיקום מקצועי".

דמי מחיה ליתומים

משולמים עבור יתום שלא מלאו לו 20, ושעיקר זמנו מוקדש ללימודים על-יסודיים או להכשרה מקצועית, לפי מבחן הכנסות של ההורה. **סכום דמי המחיה בינואר 2019 - 800 ש"ח לחודש.**
הביטוח הלאומי שולח למקבל הקצבה לפני פתיחת שנת הלימודים טופס תביעה לדמי מחיה בל/230. יש למלא את הטופס ולשלוח לסניף.

מענק בר מצווה

ליתום בן 13 וליתומה בת 12.
סכום המענק בינואר 2019 - 5,925 ש"ח.
המענק משולם באופן אוטומטי.

מענק פטירה

נפטר מקבל קצבת נכות מעבודה שהגיע לגיל פרישה, או שהיתה לו דרגת נכות של 50% ויותר, או נפטר מקבל קצבת תלויים - ישולם לבת זוג, ובאין בת זוג לילדו (כמוגדר בחוק), מענק חד-פעמי.
סכום המענק בינואר 2019 - 8,888 ש"ח.

לשאיריו של מקבל קצבת נכות מעבודה ישולם, בתנאים מסוימים, מענק חד-פעמי בשיעור של 60% מקצבת הנכות של הנפטר כפול 36, במקום המענק האמור לעיל.

קצבאות ומענקים לבני משפחה של נפטר מפגיעה בעבודה

משולמות לאלמן/ה של מי שנפטר עקב פגיעה בעבודה.

קצבת תלויים

לקצבת תלויים זכאית אלמנה שיש עמה ילד או שמלאו לה 40 שנים או שאינה מסוגלת לכלכל את עצמה; וכן אלמן שיש עמו ילד או שמלאו לו 40 שנים ואינו מסוגל לכלכל את עצמו (שהכנסתו ברוטו נמוכה מ-5,856 לחודש).

קצבת תלויים מחושבת באחוזים מקצבת נכות מלאה (40% - 100%) וממספר הילדים של המנוח. סכום הקצבה נקבע לפי הכנסתו של המנוח ב-3 החודשים שקדמו ליום הפסקת העבודה עקב הפגיעה.

למקבלי קצבת תלויים בעלי הכנסה נמוכה משולמת השלמת הכנסה.

תביעה לקצבת תלויים

יש להגיש בתוך 12 חודשים מיום הפטירה, בטופס בל/213. את הטופס ניתן להוריד מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

מענק תלויים

מענק חד-פעמי בסכום של 36 קצבאות חודשיות. מי שזכאי למענק אינו זכאי לקצבה.
למענק תלויים זכאית אלמנה שלא מלאו לה 40 שנים ואין עמה ילד והיא מסוגלת לכלכל את עצמה; וכן אלמן שלא מלאו לו 40 שנים ואין עמו ילד ואינו מסוגל לכלכל את עצמו (שהכנסתו ברוטו נמוכה מ-5,856 ש"ח לחודש).

מענק נישואים

לאלמן/ה שנישאה - משולם מענק בסכום של 36 קצבאות חודשיות. המענק משולם בשני תשלומים: האחד לאחר יום הנישואים, והשני בתום שנתיים מיום הנישואים (הזכות לקצבת תלויים מסתיימת).
המענק משולם באופן אוטומטי ואין צורך להגיש תביעה.

שיקום מקצועי לאלמן/ה המקבלת קצבת תלויים

סיוע באבחון והכוונה מקצועית, תשלום הוצאות הקשורות בלימודים ותשלום דמי מחיה בזמן הלימודים - למי שהוכר כאלמן/ה של מי שנפטר מתאונה בעבודה, והוא חסר מקצוע או שאינו מתפרנס ממקצוע כדי מחייתו, או שהוא זקוק להסבה מקצועית עקבת ההתאלמנות, והוא מתאים לשיקום מקצועי.

תביעה לשיקום מקצועי יש להגיש בטופס בל/270.

סכום המענק נקבע לפי סכום ההוצאות שאישר המוסד, אך לא יעלה על המקסימום.

לקבלת המענק יש להגיש תביעה למחלקת שיקום בטופס בל/282, שאפשר להורידו מאתר האינטרנט ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

השלמת הכנסה

מקבל קצבת נכות מעבודה או קצבת תלויים, שהכנסתו נמוכה והוא עומד במבחן הכנסות, זכאי לתוספת השלמת הכנסה.

תוספת השלמת הכנסה משולמת מהחודש שבו הוגשה התביעה, וכל זמן שמקבל הקצבה זכאי לה. יש להגיש תביעה נפרדת למחלקת הבטחת הכנסה.

נכה נזקק

נכה שנקבעה לו נכות זמנית, ואינו מסוגל לחזור לעבוד בכל עבודה שהיא ואין לו הכנסות מעבודה, יכול לתבוע להכיר בו כ"נכה נזקק".
ל"נכה נזקק" משולמת קצבה בשיעור של 100% לתקופה שתיקבע.

❖ יש להגיש תביעה בטופס בל/279, שאפשר להורידו מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

שיקום מקצועי לנפגעי עבודה

סיוע באבחון, הכוונה מקצועית, הכשרה מקצועית והשתלבות בעבודה; תשלום דמי שיקום בזמן הלימודים (השלמה לקצבת הנכות מעבודה); וכן כיסוי הוצאות הקשורות בלימודים, כגון הוצאות נסיעה, שכר לימוד ומכשירי לימוד.

תנאי הזכאות לשיקום מקצועי

השיקום המקצועי ניתן לנכים שנקבעה להם דרגת נכות בשיעור של 10% לצמיתות לפחות, ועקב הפגיעה בעבודה אינם מסוגלים לעבוד בעבודתם או בעבודה מתאימה אחרת, והם זקוקים ומתאימים לשיקום מקצועי.

תביעה לשיקום מקצועי

יש להגיש בטופס בל/270 למחלקת השיקום בסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים. יש להגיש את התביעה בתוך שנה מיום שנקבעה דרגת נכות לצמיתות.

אפשר להוריד את התביעה מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

פרטים נוספים ראו בפרק "שיקום מקצועי".

ביטוח נכות

קצבת נכות כללית משולמת למי שעקב ליקוי איבד את כושרו להשתכר או שכושרו להשתכר צומצם. במסגרת ביטוח נכות משולמות גם גמלה לילד נכה וקצבה לשירותים מיוחדים לנכים קשים, וכן ניתן שיקום מקצועי.

מי שנדחתה תביעתו לקצבת נכות ומי שמקבל קצבת נכות חלקית, רשאים להגיש ערעור על ההחלטה, וכן הם רשאים להגיש בקשה לבדיקה מחדש בכפוף לכללים.

❖ פטור מתשלום דמי ביטוח

- מקבל קצבת נכות שאין לו כל הכנסה אחרת פטור מתשלום דמי ביטוח.
- מקבל קצבת נכות שנוקבעה לו דרגת אי כושר להשתכר בשיעור של 100% לתקופה של שנה לפחות, פטור מתשלום דמי ביטוח, גם אם יש לו הכנסה אחרת. אבל אם הוא עובד עצמאי, ישלם דמי ביטוח לענף נפגעי עבודה; אם הוא עובד שכיר, ישלם עבורו המעסיק דמי ביטוח לענף נפגעי עבודה ולענף זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד.

מענק לימודים

מקבל קצבת נכות כללית בחודש יולי או אוגוסט, שיש לו 4 ילדים ויותר בגיל 6 - 18, עשוי להיות זכאי למענק לימודים עבורם. פרטים בעמוד 6.

שיקום מקצועי

סיוע באבחון, הכוונה מקצועית והשתלבות בעבודה למבוטח שנוקבעה לו נכות רפואית בשיעור של 20% לפחות, והוא אינו מסוגל, עקב ליקוי, לעסוק בעבודתו או בעבודה מתאימה אחרת, אם הוא זקוק ומתאים לשיקום מקצועי; תשלום דמי שיקום בזמן לימודי המקצוע (למי שאינו מקבל קצבת נכות ולמי שמקבל קצבת נכות חלקית); וכן תשלום הוצאות שכר הלימוד, מכשירי הלימוד והוצאות הנסיעה אל מקום הלימודים ומנוו.

לבדיקת הזכאות יש להגיש תביעה לשיקום מקצועי בטופס בל/270 למחלקת שיקום בסניף הקרוב למקום המגורים. אפשר להוריד את התביעה מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

❖ **חדש!** אפשר למלא את התביעה באתר הביטוח הלאומי, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף.

פרטים נוספים ראו בפרק "שיקום מקצועי".

ליחיד שדרגת אי הכושר שלו היא 60% והוא משתכר עד 8,147 ש"ח.

הכנסות מעבודה שעולות על סכומים אלה יופחתו בהדרגה מסכום הקצבה.

תוספת עבור בן/בת זוג - משולמת עבור בן/בת זוג שהכנסותיו אינן עולות על 5,856 ש"ח בינואר 2019. **סכום התוספת - 50% מהקצבה המשולמת לנכה.** עקרת בית אינה זכאית לתוספת עבור בן זוגה.

תוספת עבור ילדים - משולמת עבור כל אחד משני הילדים הראשונים (שעונים על הגדרת ילד כמפורט בעמוד 27).

סכום התוספת - 40% מהקצבה החודשית המשולמת לנכה.

תוספת תלויים מותנית במבחן הכנסות שלא מעבודה של הנכה.

לחישוב קצבת הנכות המגיעה לך היכנס **למחשבון נכות כללית** באתר הביטוח הלאומי

הגשת תביעה לקצבת נכות

תביעה לקצבת נכות (בל/7801) יש להגיש לסניף הביטוח הלאומי במקום המגורים. את טופס התביעה אפשר לקבל בסניף או להוריד מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

❖ אפשר למלא את התביעה באתר הביטוח הלאומי ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף או באמצעות נציגי שירות בטלפון *3928

אם תובע הקצבה אינו מסוגל להגיש את התביעה בשל מצבו הגופני או הנפשי, רשאים בן משפחה שלו או אדם אחר המייצג אותו להגיש את התביעה בשמו.

תביעה לקצבה יש להגיש בתוך 12 חודשים מיום שנוצרה עילת התביעה. הגשת התביעה באיחור עלולה לפגוע בזכאות לקצבה.

לאחר הגשת התביעה, במידת הצורך תוזמן לבדיקה בוועדה רפואית, שתקבע את אחוז הנכות הרפואית שלו.

באפשרותך לקבל שירותי ייעוץ והכנה לוועדה הרפואית, ללא תשלום, במרכזי **יד מכוונת**. לקביעת פגישה התקשר *2496

קצבת נכות

מי זכאי לקצבת נכות?

"נכה" - תושב ישראל, תושבת ישראל שאינה עקרת בית, מגיל 18 עד גיל פרישה (67 לגברים, 62 לנשים) שעקב ליקוי גופני, שכלי או נפשי ממחלה, מתאונה או מלידה אין להם הכושר להשתכר, והם אינם משתכרים יותר מ- 6,164 ש"ח בינואר 2019.

❖ משתלם מאוד לצאת לעבוד

תוכל לעבוד ועדיין לקבל קצבה. אמנם קצבתך תופחת בסכומים נמוכים, אבל עדיין הכנסתך הכוללת מעבודה ומקצבה תהיה תמיד גבוהה יותר מסכום הקצבה בלבד.

רוצה לדעת כמה תוכל להרוויח ועדיין לקבל קצבה? היכנס **למחשבון "חישוב הכנסה"** באתר הביטוח הלאומי.

"עקרת בית נכה" - תושבת ישראל מגיל 18 עד גיל פרישה, נשואה או ידועה בציבור, ובן זוגה מבוטח לעניין אזרח ותיק ושאיירים, שאינה עובדת, ולא עבדה 12 חודשים רצופים או 24 חודשים לא רצופים ב-48 החודשים שקדמו להגשת התביעה לקצבת נכות, ועקב ליקוי כושרה לתפקד במשק בית הצטמצם לפחות ב-50%.

תנאי הזכאות לקצבת נכות

1. נכות רפואית - נכות רפואית משוקללת בשיעור של 60% לפחות, או 40% לפחות אם למבוטח כמה ליקויים ועל ליקוי מסוים נקבעה לו נכות רפואית בשיעור של 25% לפחות. (לעקרת בית נכה - 50% לפחות).

2. אבדן כושר להשתכר או לתפקד במשק בית - בשיעור של 50% לפחות.

תחילת הזכאות - בתום 90 יום מהמועד שנוקבעה דרגת אי- הכושר להשתכר או לתפקד במשק בית. בתנאים מסוימים, ניתן יהיה לקבל קצבה בתום 30 יום מקביעת דרגת אי- הכושר.

סכום הקצבה בינואר 2019:

3,312 ש"ח ליחיד שדרגת אי הכושר שלו היא 100% והוא משתכר עד 3,837 ש"ח; 2,236 ש"ח ליחיד שדרגת אי הכושר שלו היא 74% והוא משתכר עד 7,315 ש"ח; 2,022 ש"ח ליחיד שדרגת אי הכושר שלו היא 65% והוא משתכר עד 7,850 ש"ח; 1,903 ש"ח

קצבה לשירותים מיוחדים

לקצבה לשירותים מיוחדים זכאים גברים ונשים מגיל 18 עד גיל פרישה, הזקוקים לעזרה רבה של אדם אחר בפעולות היום-יום במשק הבית (לבישה, אכילה, רחצה, נידודות בבית והיגיינה אישית), או שהם זקוקים להשגחה חלקית או מלאה למניעת סכנת חיים לעצמם או לאחרים. כמו כן משולמת הקצבה, בתנאים מסוימים, למקבלי דיאליזה, למטופלי כימותרפיה, ולמי שעברו השתלה וכן משולמת קצבה מוגדלת למי שמונשם.

שיעור הקצבה נקבע לפי 3 רמות תלות בזולת:

רמת תלות	סכום הקצבה בינואר 2019
50%	1,422 ש"ח
112%	3,325 ש"ח
188%	5,324 ש"ח

"נכה מונשם" זכאי לקבל גם תוספת לקצבה בסכום של 1,844 ₪.

תנאי הזכאות לקצבה לשירותים מיוחדים

- הוא אינו מאושפז במוסד, שניתנים בו שירותי רפואה, סיעוד או שיקום.
- הוא נמצא בישראל. בתנאים מסוימים משולמת הקצבה לתקופה מוגבלת גם לנכה הנמצא בחו"ל.
- הוא מקבל קצבת נכות, ונקבעה לו נכות רפואית (לשירותים מיוחדים) בשיעור של 60% לפחות. או שהוא אינו זכאי לקצבת נכות, ונקבעה לו נכות רפואית בשיעור של 75% לפחות (לשירותים מיוחדים), ובתנאי שהכנסתו מעבודה אינה עולה על 51,365 ש"ח בחודש בינואר 2019, והוא אינו מקבל תשלום עבור טיפול אישי או עזרה בבית לפי חוק כלשהו.
- הוא אינו מקבל גמלת נידודות, אלא אם כן נקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור של 100%; או שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו; או שהוא מרותק למיטה, והוא בעל רכב ונקבעה לו קצבה לשירותים מיוחדים בשיעור של 100% לפחות.

תביעה לקצבה לשירותים מיוחדים

תביעה לקצבת שירותים מיוחדים (בל/7849) יש להגיש לסניף הביטוח הלאומי במקום המגורים. את טופס התביעה ניתן להוריד מאתר הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

❖ אפשר למלא את התביעה באתר הביטוח הלאומי, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף או באמצעות נציג שירות בטלפון 3928*.

❖ לאחר הגשת התביעה, במידת הצורך תוזמן לבדיקה בוועדה רפואית. באפשרותך לקבל שירותי ייעוץ והכנה לוועדה הרפואית, ללא תשלום, במרכזי **יד מכוונת** לקביעת פגישה התקשרו 2496*.

הקצבה תשולם לכל היותר עבור 6 החודשים שקדמו להגשת התביעה.

גמלה מיוחדת לעולים נכים קשים - בשנה הראשונה לעלייה

עולים שהם נכים קשים, מגיל 18 עד גיל פרישה (ראה פרק אזור ותיק), זכאים בתנאים מסוימים לגמלה מיוחדת, לאחר 90 ימים מיום שעלו, עד שנה לעלייה (לאחר שנה יעברו למסלול הרגיל של נכות כללית ושירותים מיוחדים). הגמלה מורכבת מגמלה לשירותים מיוחדים המשולמת מהיום ה-91 לעלייה ומגמלת נכות המשולמת מהיום ה-181 לעלייה. פרטים בסניף הביטוח הלאומי.

גמלה לילד נכה

משולמת להורה בשל העומס הטיפולי הכרוך בגידול ילד נכה עם ליקוי רפואי. הגמלה משולמת עד שימלאו לילד 18 שנים. **שיעור הגמלה נקבע לפי 3 רמות: 50%, 100% ו-188%**, בהתאם לסוג הליקוי ו/או רמת התלות בזולת.

שיעור הגמלה:

רמת תלות	סכום הגמלה בינואר 2019
50%	1,264 ש"ח
100%	2,600 ש"ח
188%	4,757 ש"ח

"ילד מונשם" זכאי לקבל גם תוספת לקצבה בסכום של 1,844 ש"ח.

משפחה שבה יותר מילד אחד נכה המקבל גמלה, תהיה זכאית לגמלה בשיעור מוגדל עבור כל אחד מהילדים.

מי זכאי לגמלה לילד נכה?

- ילד שעדיין לא מלאו לו 3 שנים הסובל מעיכוב התפתחותי חמור (מגיל 91 יום).
- ילד התלוי בעזרת אדם אחר בביצוע פעולות היום-יום הרבה יותר מהרגיל אצל בני גילו: נידודות בבית, לבישה, רחיצה, אכילה והיגיינה אישית (מגיל 3).
- ילד הזקוק להשגחה חלקית או מלאה למניעת סכנת חיים לעצמו או לאחרים (מגיל 91 יום).
- ילד הלוקה באחד הליקויים האלה: תסמונת ע"ש דאון (מהלידה); ירידה בשמיעה בכל אזון של לפחות 40 דציבלים ללא תיקון (מהלידה); ירידה בראייה בכל עין של פחות מ-6/60 או שדה ראייה בכל עין של פחות מ-20°, והכל עם תיקון (מגיל 91 יום); אוטיזם, פסיכוזה או מצב פסיכיאטרי-תנהגותי דומה (מגיל 91 יום); זקוק לסיוע בתקשורת (מגיל 3).
- ילד הזקוק לטיפול רפואי מיוחד כמפורט בתקנות (מגיל 91 יום).
- ילד הזקוק לטיפול רפואי קבוע בבית חולים, ואינו יכול בהוראת רופא להגיע למסגרת חינוכית 3 ימים בשבוע לפחות, במשך 3 חודשים רצופים לפחות, והורה נמצא עמו ולוקח חלק בטיפולו (מהלידה).

תנאי הזכאות לגמלה

הילד נמצא בישראל (ובתנאים מסוימים גם אם אינו נמצא בארץ); אינו מוחזק במוסד בתנאי פנימייה ולא במשפחה אומנה; אינו מקבל גמלת נידודות, אלא אם כן נקבעו לו 80% מוגבלות בניידות או שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו או שלהוריו ילד נכה נוסף. ילד המוחזק במוסד זכאי לגמלה, אם הוריו נושאים בכל הוצאות אחזקתו שם.

גמלה לילד נכה עולה חדש

ילד נכה עולה חדש עשוי להיות זכאי לקצבה. הזכאות היא מיום הגשת התביעה, לכן חשוב להגיש תביעה מיד עם העלייה לארץ.

תביעה לגמלה

את התביעה לגמלה יגיש ההורה שהילד נמצא עמו, או האפוטרופוס שלו או מי שהילד נמצא באחזקתו. לתביעה יש לצרף תעודות רפואיות ואישור על לימודי הילד או על "טיפול התפתחותי" מגורם מוסמך. תביעה לגמלת ילד נכה (בל/7821) יש להגיש לסניף הביטוח הלאומי במקום המגורים. את התביעה ניתן להוריד מאתר הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

❖ אפשר למלא את התביעה באתר הביטוח הלאומי ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף או באמצעות נציג שירות בטלפון 3928*.

❖ לאחר הגשת התביעה, יוזמנו במידת הצורך ההורים והילד לבדיקה בוועדה רפואית. תוכלו לקבל שירותי ייעוץ והכנה לוועדה הרפואית, ללא תשלום, במרכזי **יד מכוונת**. לקביעת פגישה התקשרו 2496*.

הקצבה תשולם לכל היותר עבור 12 החודשים שקדמו להגשת התביעה.

מענק פטירה

מענק חד-פעמי שמשולם באופן אוטומטי לבן זוג, ובאין בן זוג - לילד (כמוגדר בחוק) של מקבל קצבת נכות או קצבה לשירותים מיוחדים שנפטר. מענק הפטירה משולם גם להורים של ילד שנפטר, וששולמה עבורו גמלת ילד נכה.

סכום המענק בינואר 2019 - 8,888 ש"ח

פיצוי לנפגעי פוליו

פיצוי חד פעמי וכן קצבה חודשית או מענק משולמים לתושבי ישראל שלקו במחלת שיתוק ילדים בישראל. לקבלת הפיצוי יש למלא טופס בל/7870, שאפשר לקבל בסניפי הביטוח הלאומי, או להוריד מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

פיצוי לנפגעי גזת

על-פי החוק לפיצוי נפגעי גזת, זכאים לתשלום מי שנפגעו מטיפול בהקרנות נגד גזת (או שאיריהם), שנעשו בתקופה מ-1.1.46 עד 31.12.60 על-ידי גוף המוגדר בחוק.

לנפגע ייחשב מי שחולה באחת המחלות המפורטות בחוק, כגון סרטן באזור הראש והצוואר, סרטן הדם ועוד. את התביעה לתשלום יש להגיש בלשכת הבריאות שבאזור המגורים. משרד הבריאות הוא שיקבע את הזכאות לתשלום ויודיע לתובע אם בקשתו אושרה או נדחתה. התשלום יינתן על-ידי הביטוח הלאומי.

פיצוי לנפגעי עירו דם

על-פי החוק לפיצוי נפגעי עירו דם (איידס), זכאים לתשלום מי שנושאים את נגיף האיידס כתוצאה מקבלת עירו דם או מוצרי דם משירות רפואי ציבורי בתקופה מ-31.12.81 עד 1.1.87.

החוק חל גם על בני זוג וילדים, אם הם נושאים את נגיף האיידס בעקבות מגע עם החולה.

קביעת הזכאות לתשלום היא בידי ועדת מומחים במשרד הבריאות. התשלום יינתן על-ידי הביטוח הלאומי.

גמלת ניידות

גמלת ניידות מעניקה מגוון הטבות למי שיש להם ליקויים ברגליים המגבילים אותם בניידות, כדי לסייע להם להשתלב בקהילה ולפתח חיים עצמאיים. הגמלה משולמת מכספי אוצר המדינה על-פי הסכם הניידות שנחתם בין משרד האוצר לביטוח הלאומי.

הרכב על פי המלצת המכון או הרכב הנרכש - לפי הנמוך מביניהם. שיעור ההלוואה העומדת נקבע לפי אחוז המוגבלות בניידות ואם המוגבל בניידות בעל רישיון נהיגה או חסר רישיון נהיגה.

שיעורי ההלוואה מופיעים באתר הביטוח הלאומי.

תנאי הזכאות להלוואה עומדת

1. מוגבל בניידות בעל רישיון נהיגה שנקבעו לו לפחות 40% מוגבלות בניידות.
2. מוגבל בניידות חסר רישיון נהיגה שנקבעו לו לפחות 60% מוגבלות בניידות ויש לו "מורשה נהיגה".

"מורשה נהיגה"

קרוב משפחה או מטפל לפי ההגדרות הבאות:

1. "קרוב משפחה" שהוא אחד מאלה: בן זוג, בן, בת ובני זוגם, אב, אם - לרבות הורים חורגים ומאמצים, אח, אחות, גיס, גיסה, סב, סבתא, נכד, נכדה, אחיין, אחיינית, והוא והמוגבל בניידות גרים בקביעות באותו בניין, או שהמרחק בין הבתים שלהם אינו עולה על 1,500 מטר בקו אווירי, או שהם גרים בבניינים הקרובים ביותר זה לזה בתחום אותו יישבו.
 2. "מטפל" הוא מי שאינו קרוב משפחה, ובתנאי שפקיד שיקום של הביטוח הלאומי קבע שהוא סועד את המוגבל בניידות במרבית שעות היממה, ועומד לרשותו. כמו כן הוא והמוגבל בניידות גרים באותו בניין או בבניינים שהמרחק ביניהם אינו עולה על המרחק הקבוע בהגדרת "קרוב משפחה".
- את ההלוואה העומדת יש להחזיר על פי ההוראות בהסכם הניידות.

הלוואה מקרן הלוואות לרכישת רכב לאביזרים מיוחדים

(זאת בנוסף להלוואה העומדת למימון מסים) רכב לאביזרים מיוחדים, הוא רכב שניתן להיכנס אליו בישיבה בכיסא גלגלים, או שניתן לנהוג בו תוך ישיבה בכיסא גלגלים.

- למי שרוכש רכב ראשון או מחליף רכב פרטי שרכש בלי הלוואה מקרן הלוואות - הלוואה בשיעור של 80% מערך הרכב הנרכש ללא מסים או מערך

80% לפחות, והוא אינו מקבל קצבת ניידות לבעל רכב עם הלוואה עומדת, ואינו מקבל קצבת נכות כללית. חסרי רכב שאינם "משתכרים", יהיו זכאים לקצבת ניידות, אם הם מקבלים קצבה לשירותים מיוחדים, או גמלה לילד נכה מהביטוח הלאומי או שהם שוהים במוסד, ובלבד שהם עונים על התנאים המפורטים בהמשך:

מקבל קצבה לשירותים מיוחדים

יהיה זכאי לקצבת ניידות לחסר רכב אם הוא עונה על כל התנאים האלה:

1. מלאו לו 18 שנים;
2. נקבעו לו 100% מוגבלות בניידות, או שוועדה רפואית קבעה שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.

מקבל גמלה לילד נכה

יהיה זכאי לקצבת ניידות לחסר רכב אם נקבעו לו 80% מוגבלות בניידות לפחות, או שוועדה רפואית קבעה שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.

שוהה במוסד

יהיה זכאי לקצבת ניידות לחסר רכב, אם הוא עונה על כל התנאים האלה:

1. נקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור 100% (לילד - בשיעור 80% לפחות), או שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.
2. הוא אינו מקבל קצבה לשירותים מיוחדים או גמלה לילד נכה מהביטוח הלאומי רק בגלל שהוא שוהה במוסד.
3. הוא יוצא משטח המוסד ברכב מנועי 6 פעמים בחודש לפחות.
4. אין גוף ציבורי שנושא בעלות יציאותיו מהמוסד.

הלוואה עומדת למימון מסים על הרכב

הלוואה הניתנת למוגבל בניידות לשם מימון מלא או חלקי של המסים החלים על הרכב לפי כל דין, זאת בהתאם לרכב המאושר למוגבל בניידות לפי הסכם הניידות או הרכב הנרכש - לפי הנמוך מביניהם. במקרים שהוועדה לגודל רכב שבמכון הרפואי לבטיחות בדרכים קובעת כי המוגבל זקוק לרכב גדול יותר מזה שאושר לו לפי הסכם הניידות, תינתן הלוואה עומדת לרכישת

מיהו מוגבל בניידות ומי זכאי לגמלת ניידות?

"מוגבל בניידות" - תושב ישראל מגיל 3 עד גיל הפרישה, שנמצא בישראל, וועדה רפואית של משרד הבריאות קבעה לו אחוזי מוגבלות בניידות עקב ליקויים ברגליו, לפי רשימת ליקויים מוגדרת, ופקיד תביעות ניידות בדק כי קיימת זכאות להטבות לפי הסכם הניידות. בתנאים מסוימים זכאים להמשך התשלום גם מבטוחים לאחר גיל הפרישה.

את המוגבלות בניידות קובעת ועדה רפואית של משרד הבריאות, לכן לפני שאתם מגישים בקשה לביטוח הלאומי לקבל את ההטבות בניידות, עליכם לפנות תחילה בבקשה להיבדק בוועדה הרפואית של משרד הבריאות.

לבדיקת זכאות להטבות בניידות היכנס למחשבון ניידות באתר הביטוח הלאומי.

סוגי ההטבות בגמלת ניידות

קצבת ניידות

קצבה חודשית המשולמת למוגבל בניידות עבור הוצאות הניידות שלו. הקצבה מעודכנת על-פי שיעורי ההתייקרות בהוצאות הרכב.

תנאי הזכאות לקצבה לבעל רכב

מוגבל בניידות יהיה זכאי לקצבת ניידות כבעל רכב אם יש ברשותו ובעלותו רכב, והוא זכאי להלוואה עומדת.

לתוספת לקצבה זכאי מי ש"משתכר" (הכנסתו מעבודה עולה על 2,222 ש"ח בינואר 2019), ומקום עבודתו נמצא במרחק של 40 ק"מ לפחות בשני הכיוונים, והוא משתמש ברכבו בקביעות לצורך נסיעה למקום עבודתו.

סכומי הקצבה מופיעים באתר הביטוח הלאומי.

תנאי הזכאות לקצבה לחסר רכב

מוגבל בניידות יהיה זכאי לקצבת ניידות לחסר רכב בסך 2,364 ש"ח בחודש, אם הוא "משתכר" (הכנסתו מעבודה עולה על 2,222 ש"ח בינואר 2019), הוא בן 18 ומעלה ונקבעה לו מוגבלות בניידות בשיעור של

- ברשותו ובבעלותו רכב המתאים להתקנת מתקן הרמה, והוא רכש מתקן הרמה העונה לצרכיו ומתאים להתקנה ברכבו. הלוואה לרכישת מתקן הרמה תינתן פעם בחמש שנים, אם המוגבל בניידות ממשיך לעמוד בתנאי הזכאות.

❖ מי שזכאי למתקן הרמה או למענק לרכישה או התקנה של המתקן לפי חוק או הסדר אחר, רשאי לבחור על-פי איזה חוק לקבל את הסיוע.

החזר הוצאות נסיעה

מי שאמור להתייצב לפני ועדה רפואית או לערוך בדיקות אחרות לפי הסכם הניידות, ובשל מצבו הרפואי ומקום מגוריו אינו יכול לנסוע בתחבורה ציבורית, זכאי, בתנאים מסוימים, להחזר ההוצאות ששילם עבור הנסיעה, אם אינו זכאי לקצבת ניידות בחדש שבו התקיימו בדיקות אלה.

לימוד נהיגה ברכב לאביזרים מיוחדים של הביטוח הלאומי

הביטוח הלאומי מפעיל תכנית ללימוד נהיגה למוגבלים בניידות, הזקוקים לכסא גלגלים ומשתמשים בו, והמכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע שהם צריכים רכב לאביזרים מיוחדים. הלימוד מתקיים ברכבים בהם הותקנו אביזרי נהיגה משוכללים באמצעות מורי נהיגה אשר מיומנים בלימוד נהיגה לנכים. המבקש ללמוד נהיגה ברכב לאביזרים מיוחדים ימלא טופס תביעה בל/8261. את הטופס ניתן להוריד מאתר הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

תו חניה לרכב

תו החניה ניתן על ידי משרד התחבורה. לתו חניה לנכה זכאי:

- מי שנקבעו לו אחוזי מוגבלות בניידות.
- מי שאינו זכאי להטבות בניידות, אך נקבעה לו נכות רפואית בשיעור 60% לפחות, והוא עונה על התנאים שנקבעו במשרד התחבורה. פרטים באתר משרד התחבורה.

תביעה לגמלת ניידות

לפני הגשת תביעה להטבות בניידות לראשונה, יש לשלוח ללשכת הבריאות המחוזית טופס בקשה לבדיקה רפואית לקביעת מוגבלות בניידות בל/8220.

את הטופס ניתן לקבל בלשכות הבריאות המחוזיות, בסניפי הביטוח הלאומי ובאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי.

לאחר שוועדה רפואית של משרד הבריאות קבעה אחוזי מוגבלות בניידות המזכים בגמלה, יש להגיש תביעה לביטוח הלאומי לקבלת הטבות בניידות.

את התביעה בל/8200 ניתן לקבל בסניף או להוריד מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

על החלטת ועדת הבריאות המחוזית ניתן לערער בפני ועדה לעררים, בתוך 60 ימים מהיום שבונשלחה החלטה.

❖ מי שזכאי לקבל אביזרים מיוחדים או מענק לרכישתם והתקנתם לפי חוק או הסדר אחר, רשאי לבחור על-פי איזה חוק לקבל את הסיוע.

החזר הוצאות לרכישת והתקנת אביזרים ברכב פרטי

החזר הוצאות רכישה והתקנה של אביזרים לרכב פרטי ניתן בסכום השווה לנמוך מבין אלה:

1. סכום השווה ל-95% מהסכום הכולל של עלות האביזרים לרכב פרטי והתקנתם ברכב, כולל המסים החלים על הרכישה וההתקנה.
2. סכום השווה ל-95% מהסכום הכולל של עלות האביזרים לרכב פרטי לפי מחירון של הביטוח הלאומי והתקנתם ברכב, כולל המסים החלים על הרכישה וההתקנה.

תנאי הזכאות:

- מוגבל בניידות יהיה זכאי להחזר הוצאות לרכישת והתקנת אביזרים ברכב פרטי אם הוא עונה על כל התנאים האלה:
- הוא מקבל קצבת ניידות.
- נקבעו לו אביזרים לצורך נהיגה ע"י המכון הרפואי לבטיחות בדרכים.
- יש לו רישיון נהיגה בתוקף.
- הרכב הקובע לגביו הוא רכב פרטי.
- הוא המציא בתוך 6 חודשים מיום התקנת האביזרים, חשבונית מס וקבלות מקוריות, המפרטות את האביזרים שהותקנו ברכב.
- חלפו 12 חודשים מהתקנת האביזרים הקודמת שעבורה קיבל החזר הוצאות.

❖ מי שזכאי לקבל אביזרים לרכב פרטי או מענק לרכישתם והתקנתם ברכב לפי חוק או הסדר אחר, רשאי לבחור לפי איזה חוק לקבל את הסיוע.

הלוואה לרכישת מתקן הרמה לכיסא גלגלים

מתקן הרמה לכיסא גלגלים הוא אביזר או מכשיר המותקן ברכב, המיועד להרמת כיסא גלגלים לגג הרכב או לתא המטען של הרכב. הלוואה לרכישת מתקן הרמה מייצג לכיסא גלגלים תינתן בסכום השווה לנמוך מבין אלה:

1. סכום השווה ל-95% מהסכום הכולל של עלות רכישת מתקן הרמה והתקנתו, כולל המסים החלים על הרכישה וההתקנה.
2. סכום השווה ל-95% מהסכום הכולל של עלות הרכישה וההתקנה של מתקן הרמה מייצג לפי מחירון של הביטוח הלאומי, כולל מסי החלים על הרכישה וההתקנה. סכום מתקן הרמה המייצג, משתנה מעת לעת.

תנאי הזכאות להלוואה:

- מוגבל בניידות יהיה זכאי לרכישת מתקן הרמה לכיסא גלגלים, אם הוא עומד בכל התנאים האלה:
- הוא מקבל קצבת ניידות.
- הוועדה הרפואית או הוועדה הרפואית לעררים קבעה שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.

הרכב הקובע ללא מסים, לפי הזול מבין השניים. • למי שמחליף רכב - מלוא ההפרש שבין מחיר הרכב החדש (הנרכש או הקובע) ללא מסים לבין הרכב הקודם (הנרכש או הקובע) הנמוך מבין השניים כפי שהיה במועד הרכישה, ולא יותר מ-80% ממחיר הרכב החדש.

במקרה בו המוגבל בניידות חייב בהחזר הלוואה עומדת, יוחזר לו הסכום שהחזיר. ניתן לקבל הלוואה מקרן הלוואות בכל החלפה, בהתאם לזכאות לפי הסכם הניידות.

תנאי הזכאות להלוואה:

- ועדה רפואית או ועדה רפואית לעררים קבעה שהמוגבל בניידות זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.
 - המכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע שדרוש לו רכב לאביזרים מיוחדים.
 - המוגבל בניידות חתם על כתב התחייבות ובו התחייב:
 - א. לרכוש רכב שניתן להיכנס אליו בישיבה בכיסא גלגלים או שניתן לנהוג בו תוך כדי ישיבה בכיסא גלגלים.
 - ב. להתקין ברכב את כל האביזרים שעליהם המליץ המכון הרפואי לבטיחות בדרכים.
- ההלוואה ניתנת לבעלי וחסרי רישיון נהיגה, והיא הופכת למענק בתום 5 שנים, אלא אם הביטוח הלאומי דרש להחזירה קודם לכן.

❖ מי שזכאי לסיוע לרכישת הרכב ללא מסים (רכב לאביזרים מיוחדים או רכב פרטי) לפי חוק או הסדר אחר, רשאי לבחור על-פי איזה חוק לקבל אותו.

הלוואה לרכישת אביזרים מיוחדים ברכב לאביזרים מיוחדים

ההלוואה לרכישת אביזרים מיוחדים תינתן בסכום השווה לנמוך מבין אלה:

1. סכום השווה ל-95% מהסכום הכולל של עלות האביזרים המיוחדים והתקנתם ברכב, כולל המסים על הרכישה וההתקנה.
2. סכום השווה ל-95% מהסכום הכולל של עלות האביזרים המיוחדים לפי מחירון של הביטוח הלאומי והתקנתם ברכב, כולל המסים החלים על הרכישה וההתקנה.

תנאי הזכאות להלוואה:

- מוגבל בניידות יהיה זכאי להלוואה לרכישת אביזרים מיוחדים והתקנתם, אם הוא עונה על כל התנאים האלה:
- הוא מקבל קצבת ניידות.
- הוועדה הרפואית או הוועדה הרפואית לעררים קבעה שהוא זקוק לכיסא גלגלים ומשתמש בו.
- המכון הרפואי לבטיחות בדרכים קבע שהרכב המתאים לו הוא רכב לאביזרים מיוחדים, וכן קבע מהם האביזרים הנחוצים לו.

ההלוואה ניתנת לבעלי וחסרי רישיון נהיגה, והיא הופכת למענק בתום 5 שנים, אלא אם הביטוח הלאומי דרש להחזירה קודם לכן.

ביטוח נפגעי תאונות

ביטוח נפגעי תאונות מזכה בקצבה את מי שנפגע בתאונה, בבית, בחופשה ובשעות הפנאי, ועקב התאונה איבד את כושרו לתפקד. הקצבה משולמת לכל היותר עבור 90 יום של אובדן כושר התפקוד.

מהי תאונה?

תאונה היא אירוע פתאומי שאדם נחבל בו בגופו **מגורם חיצוני**, ועקב כך איבד את כושרו לתפקד, ובתנאי שאין זו תאונת עבודה או תאונת דרכים.

- אובדן כושר התפקוד נקבע בהתאם לכללים האלה:
- עובד שכיר או עובד עצמאי - בתנאי שאינו מסוגל להמשיך בעבודתו ואף לא בעבודה אחרת.
 - מי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי - בתנאי שהוא מאושפז או מרותק לביתו.
 - עקרת בית - בתנאי שאינה מסוגלת לעבוד במשק ביתה.

מי זכאי לדמי תאונה?

תושב ישראל בן 18 עד גיל פרישה (ראה פרק אזור ותיק), שאירעה לו תאונה בישראל או מחוץ לישראל, זכאי לדמי תאונה אם איבד את כושרו לתפקד, בהתאם למפורט למעלה, ובתנאי שהוא נמצא בישראל, ולא עסק למעשה בעבודה כלשהי, **והוא נבדק בבדיקה רפואית, בתוך 72 שעות משעת התאונה.**

למי שאינו עובד או לעקרת בית לא ישולמו דמי תאונה עבור 14 הימים הראשונים שלאחר יום התאונה.

הגשת התביעה

תביעה לדמי תאונה יש להגיש לסניף הביטוח הלאומי, שבמקום המגורים, בצירוף תעודת רפואית לנפגע בתאונה מקופת חולים, **בתוך 90 יום מיום התאונה**. תביעה שהוגשה לאחר מועד זה עלולה להידחות.

את טופס התביעה (בל/2201) אפשר לקבל בסניף, או להוריד מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

❖ **חדש!** אפשר למלא את התביעה באתר הביטוח הלאומי, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים

לא יהיה זכאי לדמי תאונה מי שבתקופת אובדן כושר התפקוד זכאי לתשלום על-פי חוק אחר, כגון דמי מחלה, חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים וכו'.

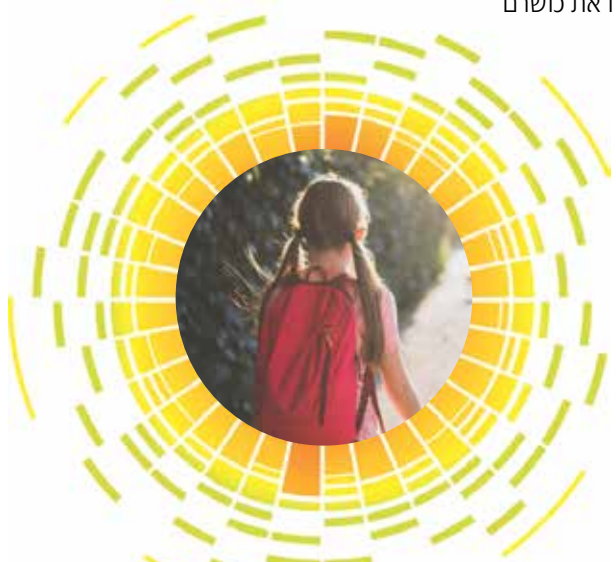
שיעור דמי התאונה ליום

- **לעובד שכיר או לעובד עצמאי - 75% משכרו ב-3 החודשים שקדמו ליום התאונה, לחלק ב-90 (עד למקסימום דמי תאונה ליום - 1,111 ש"ח).**
- **מי שאינו עובד וכן עקרת בית - 74.07 ש"ח ליום.**

תקופת התשלום

דמי התאונה ישולמו לכל היותר ל-90 ימים רצופים, החל ביום שלאחר יום התאונה.

לעובד שכיר או עצמאי לא ישולמו דמי תאונה עבור שני הימים הראשונים, אם איבדו את כושרם לתפקד לתקופה קצרה מ-12 יום.

תגמול לילד שהתייתם עקב אלימות במשפחה

הביטוח הלאומי משלם תגמולים מיוחדים לילד שהורה נרצח, עקב מעשה אלימות של בן/בת זוג.

- חיי ההורה קופחו בידי בן זוגו (לעניין זה, יכולים להיחשב בני זוג גם מי שאינם נשואים).
- פרקליטות המדינה אישרה שמדובר באירוע המזכה בתגמולים.

גובה התגמול

45% - 75% מהשכר הממוצע, לפי מספר הילדים. השכר הממוצע: 10,273 ש"ח בינואר 2019.

התגמול משולם ליתומים, בנוסף לקצבאות אחרות שהם זכאים להן, כמו קצבת ילדים, קצבת שאירים וכל קצבה אחרת.

תנאי הזכאות

- לתגמול זכאי ילד שעונו על התנאים האלה:
- ההורה שנרצח הוא תושב ישראל.

בקשה לתגמול
יגיש מי שהילד נמצא בטיפולו, גם בלי צו אפוטרופוס ובצירוף המלצה של שירותי הרווחה. ילד שמלאו לו 18 שנים יגיש את הבקשה בעצמו.

את הבקשה יש להגיש בסניף הביטוח הלאומי, שבמקום המגורים. אפשר להוריד טופס תביעה (בל/235) מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס או בתיבת השירות של הסניף.

שיקום מקצועי

השיקום המקצועי נועד לכוון ולהכשיר נכים, אנשים עם מוגבלות ואלמנות להשתלב בעבודה בשוק הפתוח באמצעות הכשרה מקצועית, לימודים והשמה בעבודה. כמו כן ניתנים שירותי רווחה לנפגעי עבודה ולנפגעי איבה.

תביעה לשיקום מקצועי

יש להגיש בטופס בל/270 למחלקת השיקום בסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים. את הטופס אפשר לקבל בסניפים או להוריד מאתר הביטוח הלאומי ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

❖ **חדש!** אפשר למלא את התביעה באתר הביטוח הלאומי, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף.

❖ אתם מוזמנים לפנות למחלקת השיקום בסניף הקרוב למקום מגוריכם לבדיקת זכאותם לשיקום מקצועי. לפרטים נוספים התקשרו לטל' 02-6463488

אחרים. בבחירת המקצוע מובאים בחשבון גם דרישות שוק העבודה וההשקעה הנדרשת ברכישת המקצוע או הכישרים הנדרשים.

משך הלימודים, אופיים ומקומם ייקבעו על-פי הכישרים והמקצוע שנבחר, ובהתאמה למגבלות הרפואיות ואחוזי הנכות. אפשר ללמוד את המקצוע במגוון מוסדות לימוד והכשרה, שבסיומם ניתנת תעודה מקצועית או תואר אקדמי. בסיום תהליך ההכשרה ניתן להסתייע בתוכנית השמה לשם השתלבות בשוק העבודה.

שירותי השיקום ניתנים בדרכים מגוונות וכוללים טיפול פרטני, סדנאות, קבוצות התומכות בתהליך השיקום ופעילות קהילתית.

סיוע בשירותי רווחה לנפגעי עבודה ולנפגעי פעולות איבה

נוסף על התגמולים והסיוע בשיקום, זכאים נפגעי עבודה ונפגעי פעולות איבה לסיוע בשירותי רווחה על-פי הנקבע בחוק ובתקנות:

נפגעי עבודה

שדרגת נכותם 75% לפחות, או שמתקשים בהליכה ודרגת נכותם 65%-74%, זכאים, בתנאים מסוימים, לקצבה מיוחדת לטיפול אישי, וכן למענק מיוחד לסיוע בסידורים חד-פעמיים, למטרת סיוע ברכישת רכב (למוגבלים בניידות), התאמת תנאי מגורים ורכישת אביזרי עזר.

פרטים נוספים באתר הביטוח הלאומי.

נפגעי פעולות איבה ומשפחות שכולות של נספים בפעולות איבה

מקבלים, נוסף על הבטחת אמצעי קיום ורווחה, גם ליווי תומך.

עובדים סוציאליים ממחלקת השיקום נותנים סיוע נפשי, פרטני וקבוצתי כדי לסייע להם בהתמודדות עם הטראומה והשכול. בנוסף מתנדבים מסייעים למשפחות בליווי, תמיכה ובפתרון בעיות שונות לאורך השנים.

מי זכאי לשיקום מקצועי?

- נפגע בעבודה שנקבעו לו לפחות 10% נכות לצמיתות או שהפגיעה הוכרה כמחלת מקצוע.
- נכה ומי שמתמודד עם מוגבלות, לא מפגיעה בעבודה או איבה, שנקבעה לו נכות רפואית משוקללת בשיעור של 20% לפחות לצמיתות, גם אם אינו מקבל קצבת נכות מהביטוח הלאומי.
- נפגע בפעולות איבה שנקבעו לו 20% נכות לפחות, וכן אלמנה ויתומים של נפגע בפעולות איבה שנפטרו עקב הפגיעה בפעולות האיבה.
- אלמן/ה שהוכרו על ידי מחלקת שאירים או מחלקת תלויים בנפגעי עבודה.

כל אלה עשויים להיות זכאים לשיקום מקצועי, אם עקב נכותם אינם מסוגלים לעסוק בעבודתם הקודמת או בעבודה מתאימה אחרת, ונקבע שהם זקוקים ומתאימים לשיקום מקצועי.

אלמן/ה יהיו זכאים לשיקום מקצועי אם הם חסרי מקצוע, או שאינם מתפרנסים למחייתם ממקצועם, או שהם זקוקים להסבה מקצועית עקב התאלמנותם.

מהם שירותי השיקום המקצועי?

- סיוע באבחון והכוונה מקצועית.
- תשלום דמי שיקום בזמן ההכשרה או הלימודים (לנכה שאינו מקבל קצבת נכות או שמקבל קצבה חלקית).
- דמי מחיה (לאלמנים/ות).
- תשלום הוצאות הקשורות בלימודים, כגון שכר לימוד, הוצאות נסיעה, ספרים ומכשירי לימוד.
- סדנאות העצמה והכנה לעבודה.
- הכל במסגרת התקנות וההוראות ולפי שעות הלימודים.

פקיד השיקום בסניף, עובד סוציאלי במקצועו, מייעץ לזכאי לשיקום בכל הנוגע לבחירת מקצוע מתאים ולהשתלבות בעבודה, לאחר היכרות אישית עמו ובחינה של שאיפותיו, כישוריו ומגבלותיו.

על-פי הצורך מתייעץ פקיד השיקום עם מומחים מתחומי הרפואה, הפסיכולוגיה, התעסוקה ותחומים

גמלה להבטחת הכנסה

גמלת הבטחת הכנסה משולמת לכל אדם ומשפחה בישראל, שאין להם הכנסה מינימלית לקיום.

מקבל הבטחת הכנסה היוצא לחו"ל

מומלץ למקבל גמלת הבטחת הכנסה לבדוק את זכאותו לגמלה לפני שהוא יוצא לחו"ל.

- מי שאינו נמצא בארץ חודש שלם - לא יהיה זכאי לגמלה עבור אותו החודש.
- ביציאה השנייה או יותר, באותה השנה (מ-1 בינואר עד 31 בדצמבר) - לא יהיה זכאי לגמלה בחודש היציאה ובחודש החזרה.
- מי שחייב להתייצב בלשכת התעסוקה, ועקב היציאה לחו"ל לא התייצב בה - לא יהיה זכאי לגמלה.

❖ מי שיצא לחו"ל לצורך קבלת טיפול רפואי, שאין אפשרות לקבלו בארץ, או מי שנלווה לבן משפחה חולה לצורך קבלת טיפול רפואי כזה, וקיבל אישור ליציאה ממשד הבריאות, יוסיף לקבל את הגמלה גם עבור התקופה שהוא שוהה בחו"ל, אך לא יותר מ-6 חודשים.

עובד בשכר נמוך

עובד שכיר או עצמאי שהכנסתו מעבודה נמוכה מהסכומים הרשומים בטבלה בהמשך, עשוי להיות זכאי לתוספת השלמת הכנסה, ובתנאי שהוא עובד במשרה מלאה, או שהוא עובד במשרה חלקית בגלל מצבו הבריאותי או מסיבות אחרות.

עובד במפעל מוגן זכאי לתוספת השלמת הכנסה, אם הוא עובד בהיקף העבודה המקובל באותו מפעל.

- **מבחן תעסוקה** - תובע הגמלה ובת זוגו נמנים עם אחד מאלה:
 - מחוסר עבודה
 - עובד בשכר נמוך
 - נמצא בהכשרה מקצועית

פטורים ממבחן תעסוקה:

- חולה שאינו מסוגל לעבוד יותר מ-30 ימים רצופים.
- מי שנמצא בשיקום מקצועי.
- גבר ואישה שהגיעו לגיל פרישה (ראה פרק אזור ותיק)
- אם או אב הורה עצמאי (משפחה חד-הורית), שבהחזקתם ילד שטרם מלאו לו שנתיים.
- הורים שיש להם ילד מתחת לגיל שנתיים - יכולים לבחור איזה הורה יהיה פטור מהתייצבות בלשכה.
- אב נשוי שילדיו נמצאים בהשגחתו הבלעדית, ועדיין לא מלאו 7 שנים לצעיר שבהם.
- מי שמטפל בבן משפחה חולה (ילד, בן הזוג, הורה).
- הורה לילד נכה.
- אסיר משוחרר לאחר מאסר של 6 חודשים רצופים לפחות (במשך חודשיים ממועד שחרורו בלבד).
- אסיר בעבודות שירות.
- עציר במעצר בית מלא.
- אישה הרה (זכאית לגמלה מהשבוע ה-13 להיריון ועד תום ההיריון).
- מכור לסמים או לאלכוהול.
- דר רחוב.
- לומד באולפן.
- הנמצא במסגרת שיקום מטעם הביטוח הלאומי או הרשות לשיקום האסיר, או במסגרת שיקומית בפיקוח משרד ממשלתי.
- מי שנקלע למצוקה עקב אסון או אירוע פתאומי.
- ילד שהורה האחד תושב ישראל במעצר/מאסר והורה השני אינו תושב.
- מי שמשגיח על ילד או בן/בת זוג במעצר בית.
- מי שנקבעה לו דרגת אי-כושר של 75%.
- אישה, הנמצאת במקלט לנשים מוכות.

מי זכאי לגמלת הבטחת הכנסה?

לגמלת הבטחת הכנסה זכאי תושב ישראל שאין לו הכנסה מינימלית למחייתו. תושב ישראל, שהכנסתו נמוכה מההכנסה המינימלית הנדרשת למחיה, זכאי להשלמה להכנסתו (השלמה לשכר, לדמי אבטלה, לדמי מזונות וכו') בהתאם למצבו המשפחתי ומספר הנפשות במשפחה.

הגמלה משולמת מהחודש שבו הוגשה התביעה.

תנאי הזכאות לגמלת הבטחת הכנסה

תנאי הזכאות צריכים להתקיים גם אצל בת זוגו של תובע הגמלה:

- **גיל** - מי שמלאו לו 20 שנים. בנסיבות מיוחדות (כגון מחלה, היריון, שימוש בסמים וכו') יוכל לקבל קצבה גם מי שמלאו לו 18 שנים.

- **רציפות תושבות** - תושב ישראל 24 חודשים רצופים לפחות.

התנאי הזה אינו חל על: עולה חדש הנמצא בארץ 12 חודשים לפחות ועדיין לא חלפו 5 שנים ממועד עלייתו; ילד יתום; ילד נטוש; מי שבן זוגו תושב ישראל 24 חודשים רצופים לפחות; מי שהוא או בן זוגו מקבלים מהביטוח הלאומי קצבת אזרח ותיק או קצבת שאירים או קצבאות בענף נפגעי עבודה וזכויות מתנדבים.

- **מבחן הכנסות רוכב** - הכנסות התובע ובת זוגו נמוכות מהרמה המינימלית שנקבעה בחוק. יש הכנסות שאינן מובאות בחשבון. מי שבבעלותו או בשימוש רכב (כולל אופנוע), ששווי אינו עולה על 40,760 ש"ח, מנוכה מהגמלה שלו סכום מסוים המחושב על פי גילו וגובה הכנסתו, וכן על פי השווי של הרכב. מי שיש לו רכב לצרכים רפואיים, גם אם שווי הרכב מעל ל-40,760 ש"ח, לא ינוכה מהקצבה כל סכום בשל הרכב.

❖ **חדש!** אפשר למלא את התביעה באתר האינטרנט, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף.

מענק לימודים

למענק לימודים זכאיות משפחות שבראשן הורה גרוש/ה, אלמן/ה, או רווק/ה, הורה המקבל גמלה להבטחת הכנסה בנפרד מבת/בן הזוג, ובתנאים מסוימים גם עגונה ואישה השוהה במקלט לנשים מוכות. למענק זכאיות גם משפחות עם 4 ילדים ויותר, בתנאי שאחד ההורים מקבל גמלה להבטחת הכנסה בחודש יולי או אוגוסט, וכן ילדים יתומים או נטושים המקבלים הבטחת הכנסה. המענק משולם בחודש אוגוסט עבור ילדים בגיל 6-18. סכום המענק - 1,018 ש"ח לכל ילד.

מענק פטירה

נפטר מקבל גמלה להבטחת הכנסה, ישולם לבת זוגו, ובאין בת זוג לילדו (כמוגדר בחוק) מענק חד פעמי. **סכום המענק בינואר 2019 - 8,888 ש"ח.**

אלה אינם זכאים לגמלה:

- מי שנמצא במוסד וכל החזקתו על חשבון אוצר המדינה, הסוכנות היהודית, רשות מקומית או מוסד דת.
- מי שמשרת שירות סדיר בצבא"ל, הוא ובת זוגו.
- חבר קיבוץ או מושב שיתופי.
- תלמיד במוסד להשכלה גבוהה, במוסד ללימודים על תכנוניים, בישיבה או במוסד תורני ובמוסד להכשרת כוהני דת.
- למרות זאת עשויים להיות זכאים לקצבה מי שלומד בהכשרה מקצועית, על פי הפניה של שירות התעסוקה וכן הורה יחיד, בתנאים מסוימים.

הגשת תביעה לגמלת הבטחת הכנסה

תביעה לגמלה יש להגיש בסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים. הגמלה משולמת מהחודש שבו הוגשה התביעה. אין תשלום רטרואקטיבי בהבטחת הכנסה, לכן חשוב לא להתעכב בהגשת התביעה. טופס תביעה בל/5619 אפשר להוריד מאתר האינטרנט ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

סכומי הגמלה המלאה בינואר 2019 בש"ח*

בני 55 שנים ומעלה		בני 20-25 הפטורים ממבחן תעסוקה, או שיש להם ילדים, וכן בני 20-55, בכל עילת זכאות**		הרכב משפחה
עד סכום זה אפשר להרוויח ולקבל קצבה (מלאה או חלקית)	סכום הגמלה המלאה	עד סכום זה אפשר להרוויח ולקבל קצבה (מלאה או חלקית)	סכום הגמלה המלאה	
3,904	2,195	3,023	1,756	יחיד
5,599	3,292	4,168	2,414	זוג
6,215	3,818	4,620	2,633	זוג + ילד***
6,974	4,345	5,425	2,941	זוג + 2 ילדים ויותר
8,735	3,589	7,227	2,941	הורה יחיד + ילד
10,197	4,466	8,031	3,423	הורה יחיד + 2 ילדים ויותר
			2,053	ילד יתום/נטוש
			3,008	2 ילדים יתומים/נטושים
			878	כל ילד יתום/נטוש נוסף

* לבני זוג שאחד מהם מאושפז, וכל החזקתו על חשבון אוצר המדינה או הסוכנות היהודית או רשות מקומית; וכן למי שבן זוגו אינו תושב ישראל, וכן לקטינה הגרה עם הורה - יופחת מסכום זה 658 ש"ח

** לבני 25-20 ללא ילדים, שחייבים במבחן תעסוקה - יופחתו מסכום זה 20%.

לבני 25-55 שקיבלו גמלה ב*שיעור המוגדל מאז 12/2002 ברציפות או עם הפסקה של 6 חודשים רצופים לכל היותר - יש שיעורי גמלה גבוהים יותר.

*** ילד שעונה על ההגדרה שמפורטת בעמוד 27.

❖ לבירור סכום הקצבה המגיע לך - היכנס **למחשבון הבטחת הכנסה** באתר הביטוח הלאומי.

זכויות עובדים עקב פשיטת רגל ופירוק תאגיד

עובד שכיר שמעסיקו פשט את הרגל או שהחברה שעבד בה התפרקה, זכאי לתשלום שכר העבודה ופיצויי הפיטורין שמעסיקו חייב לו.

לחבר אגודה שיתופית

שהיה חבר במושב שיתופי או בקיבוץ במשך 7 שנים לפחות - עד המקסימום הקבוע בחוק: **70,224 ש"ח בינואר 2019**.

טופסי תביעה לגמלאות השונות אפשר להוריד מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי, ולשלוח לסניף הקרוב למקום המגורים באתר, בדואר או בפקס.

❖ **חדש!** אפשר למלא תביעה לתשלום חוב שכר עבודה ופיצויי פיטורין בל/5305 באתר האינטרנט, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף.

❖ לבירור זכויותיכם היכנסו **למחשבון זכויות עובדים שמעסיקים פשט את הרגל** באתר הביטוח הלאומי.

סכום הגמלאות

לעובד

שכר העבודה ופיצויי הפיטורין שהמעסיק חייב לו ביום הפסקת העבודה, עד המקסימום הקבוע בחוק הביטוח הלאומי.

סכום המקסימום עבור שכר עבודה ופיצויי פיטורין הוא 114,114 ש"ח בינואר 2019.

לשאיירים

שכר העבודה המגיע להם לפי סעיף 7 בחוק הגנת השכר, ופיצויי הפיטורין המגיעים להם לפי סעיף 5 בחוק פיצויי פיטורין, עד המקסימום הקבוע בחוק הביטוח הלאומי.

לקופת גמל

תשלומים אשר לא הועברו לקופת הגמל מכספי העובד או המעסיק או שניהם, עד המקסימום הקבוע בחוק הביטוח הלאומי - **17,556 ש"ח בינואר 2019.**

זכאים לגמלה

- עובד שמעסיקו פשט את הרגל או עובד שניתן נגד מעסיקו צו פירוק (אם המעביד הוא תאגיד).
- שאירי העובד הזכאים לפיצויי פיטורין לפי סעיף 5 לחוק פיצויי פיטורין.
- קופת גמל, אם קיים חוב של המעסיק לקופת הגמל שהעובד מבוטח בה.

אינם זכאים לגמלה

- עובד עצמאי או בעל שליטה בחברה המחזיק בעיקר מניות החברה, שלא התקיימו בינו לבין החברה יחסי עובד-מעביד.
- בעלי שליטה בחברת מעטים, וכן עובדים זרים ועובדי שטחים ששוהים בארץ שלא כחוק.

תנאי הזכאות

- בית המשפט הוציא נגד המעסיק צו הכרזה כפושט רגל, או צו לפירוק חברה, או צו לפירוק שותפות, או צו לפירוק אגודה שיתופית.
- פרטי התביעה של העובד אושרו על ידי הנאמן של פושט הרגל או המפרק של החברה.

זכויות מתנדבים

מתנדב שנפגע תוך כדי ועקב פעולת התנדבות, לרבות פגיעה בדרך למקום ההתנדבות וממנו, וכן בת זוג וילדים של מתנדב שנפטר עקב פגיעה שאירעה לו בנסיבות האלה - זכאים לקצבאות לפי הפירוט בפרק "ביטוח נפגעי עבודה", ולפי תנאי הזכאות האמורים שם.

"מתנדב" - מי שפועל בהתנדבות שלא בשכר למען הזולת על-פי הפניה מוקדמת של גוף ציבורי המוסמך להפנות מתנדבים, ופעילותו נעשית למטרות שיש בהן תועלת לאומית או ציבורית; מי שממלא ללא שכר ושלא במסגרת שירות בצה"ל חובת אבטחה לפי חוק; מי שמושיט עזרה לזולת מכוח חובתו על-פי דין או עושה פעולה להצלת חייו או רכושו של הזולת; מי שעושה עבודה ציבורית או שירות לציבור מכוח חוק העונשין; מתנדב במד"א, בארגון לעזרה ראשונה, או בארגון למניעת נזקים לגוף או לרכוש, או בארגון לטיפול בחולים או באנשים שאינם מסוגלים

לטפל בעצמם, או בארגון המטפל בקבורה, ובתנאי ששר העבודה והרווחה אישר את הארגון; כבאי מתנדב; מי שמשרת בשירות אזרחי כהגדרתו בחוק דחיית שירות לתלמידי ישיבה.

סכום התשלום

סכום התגמול למתנדב זהה לסכום הקצבה לנפגע בעבודה. אולם מתנדב שלא עבד לפני הפגיעה, או שהכנסתו היתה נמוכה, ישולם לו **תגמול בסך 111.10 ש"ח ליום.**

תביעה לגמלה

את התביעה בל/211 יש להגיש לסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים, בתוך 12 החודשים מיום הפגיעה.

טופס תביעה אפשר להוריד מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

תגמולים לאסירי ציון ולבני משפחות של הרוגי מלכות

תושב ואזרח ישראל שהרשות המאשרת במשרד הקליטה הכירה בו כאסיר ציון, או כבן משפחה של אסיר ציון שנמצא במאסר, או כבן משפחה של הרוג מלכות - זכאי לגמלאות על-פי חוק התגמולים לאסירי ציון ובני משפחותיהם.

סוגי הזכאים:

- אסיר או עציר ציון שלקה בנכות עקב המאסר, המעצר או ההגליה, ודרגת נכותו היא 10% לפחות.
- אסיר או עציר ציון גם אם אינו נכה, ובתנאי שהוא עומד במבחן הכנסות.
- בן זוג וילדים של אסיר או עציר ציון הנמצא במעצר למעלה מ-6 חודשים, וכן בן זוג וילדים של מי שנעלם בארץ אויב, ועברו לפחות 6 חודשים מיום היעלמו.
- בן משפחה* של אסיר או עציר ציון שנפטר לאחר קום המדינה במאסר, במעצר או בהגליה.
- בן משפחה* של מי שהוצא להורג לאחר קום המדינה במדינה אחרת, עקב פעילותו הציונית או יהדותו, כן אלמנת אסיר או עציר ציון שנפטר בחו"ל, שאינה זכאית לקצבה אחרת על-פי החוק.
- אלמנה או ילדים (יתומים) של אסיר ציון שקיבל תגמולים לאסיר ציון מהביטוח הלאומי.

* בן/בת הזוג, ילד.

תגמול לאלמנת אסיר ציון שנפטר בחו"ל

תגמול בשיעור קצבת שאירים (אם אינה זכאית לקצבה אחרת לפי החוק).

תגמול תלויים

משולם לאלמנה או ילדים (יתומים) של אסיר ציון שקיבל תגמולים לאסיר ציון מהביטוח הלאומי. זכותו של האלמנה/ה לתגמול מסתיימת בעת נישואין מחדש. **שיעור התגמול 60% מסכום התגמול שקיבל אסיר הציון לפני פטירתו.** מי שזכאי גם לתגמול תלויים וגם לקצבת שאירים או קצבת תלויים בנפגעי עבודה, יבחר באחת מהקצבאות.

מענק פטירה

ישולם לאלמנה או ילדים (יתומים) של אסיר ציון, ובתנאי שאינם זכאי למענק פטירה מכוח חוק אחר. **סכום המענק בינואר 2019 - 8,888 ש"ח.**

תגמול לבן משפחה של הרוג מלכות

התגמול שווה לשיעורי התגמול לפי חוק משפחות החיילים שנספו במערכה (משרד הביטחון).

תגמול לאסיר ציון נכה

שיעור התגמול נקבע לפי אחוז הנכות. נכה בדרגת נכות של 100% מקבל תגמול בשיעור שנקבע לפי סעיף 4 א' לחוק נכי המלחמה בנאצים: **בינואר 2019 - 4,783 ש"ח.**

תגמול לפי הכנסה לאסיר ציון

משולם גם לאסיר ציון נכה וגם למי שאינו נכה, העומדים במבחן הכנסות. **סכום התגמול המרבי בינואר 2019: ליחיד 2,870 ש"ח ולזוג 4,305 ש"ח.** זכאי לתגמול לפי הכנסה יהיה זכאי גם להנחה בתשלום מסי ארנונה.

הטבות לאסיר ציון נכה

ריפוי, אשפוז, החלמה, מכשירים, שיקום מקצועי, דמי הבראה בעד 7 ימים, מענק הטבות, וכן הנחה בתשלום מסי ארנונה.

תגמול לבן זוג וילדים של אסיר ציון הנמצא במאסר

שיעור התגמול תלוי בהכנסתו של בן הזוג. מי שאין לו הכנסה - משולם לו תגמול בשיעור הגמלה להבטחת הכנסה.

תגמולים לחסידי אומות עולם

מי שרשות הזיכרון "יד ושם" הכירה בו כחסיד אומות העולם, והוא גר בישראל, וכן בני משפחה של חסיד אומות עולם שנפטר הגרים בישראל - זכאים לתגמולים.

בני משפחה

אלמנה ובאין אלמנה, ילד המוגדר בחוק הביטוח הלאומי.

תגמולים כספיים

תגמול חודשי בסכום השווה לשכר הממוצע: **בינואר 2019 - 10,273 ש"ח.**

מענק הבראה והנחה במסי ארנונה

לחסיד אומות העולם ולבן/בת זוגו - דמי הבראה עבור 8 ימים, לפי התעריף לעובד מדינה; הנחה בתשלום מסי ארנונה.

ביטוח שאירים

ביטוח שאירים מזכה בקצבה אלמנה, אלמן וילדים של תושב ישראל שנפטר, והיה מבוטח בביטוח שאירים פרק זמן הנדרש בחוק, ושילם דמי ביטוח כחוק.

קצבת שאירים

מי זכאי לקצבת שאירים?

- **אלמן** - בעלה של הנפטרת או ידוע בציבור שלה בשעת פטירתה, הנשוי לה שנה אחת לפחות (חצי שנה - לבן 55 ומעלה), אם יש עמו ילד של המנוחה או אם הוא עומד במבחן הכנסות.
- **אלמנה** - אשתו של הנפטר או ידועה בציבור שלו בשעת פטירתו, אם היא נשואה לו שנה אחת לפחות (חצי שנה - לבת 55 ומעלה) או אם ילדה לו ילד.
- **ילד (יתום)** - ילדו של הנפטר בשעת פטירתו (גם ילד חורג, ילד מאומץ או נכד, שהנפטר בלבד הוא שפרנס אותו, חוץ מנער ונערה שנישאו), אם עונה על אחד מהתנאים האלה:
 - לא מלאו לו 18 שנים.
 - לא מלאו לו 20 שנים, והוא מסיים את לימודיו במוסד חינוכי על-יסודי או לומד להשלמת בחינות בגרות, או בעל לקות למידה ונמצא במסגרת שהוכרה על-ידי הביטוח הלאומי.
 - לא מלאו לו 20 שנים, והוא לומד במוסד חינוכי שאושר בחוק, כגון אוניברסיטה, מכללה, ישיבה או הכשרה מקצועית, בהיקף של 20 שעות בשבוע לפחות.
- לא מלאו לו 20 שנים, והוא שוחר במסגרת קדם צבאית של צה"ל (קד"ץ/טר"ץ - מסגרות שהוכרו לעניין זה).
- לא מלאו לו 24 שנים, והוא משרת שירות סדיר בצה"ל (תקופת הזכאות היא ל-36 חודשים).
- לא מלאו לו 24 שנים, והוא משרת שירות לאומי בהתנדבות (במסגרות שהוכרו על-ידי המוסד לביטוח לאומי).
- לא מלאו לו 24 שנים, והוא לומד בעתודה ושירותו הצבאי נדחה עקב לימודיו.
- לא מלאו לו 21 שנים, והוא משרת בהתנדבות למטרה ציבורית עד 12 חודשים, ושירותו הסדיר בצה"ל נדחה עקב שירותו בהתנדבות.

❖ לקצבת שאירים זכאים רק ילדיה של אישה נשואה שלא צברה תקופת אכשרה (ביטוח) נדרש בחוק.

תנאי הזכאות לקצבת שאירים

- הנפטר היה תושב ישראל בעת פטירתו.
- הנפטר השלים "תקופת אכשרה" - 12 חודשי ביטוח שלפני יום הפטירה; או 24 חודשי ביטוח ב-5 השנים האחרונות שלפני הפטירה; או 60 חודשי ביטוח ב-10 השנים האחרונות שלפני הפטירה; או 144 חודשי ביטוח; או 60 חודשי ביטוח בתנאי שמספר חודשי הביטוח אינו נמוך ממספר חודשי אי-הביטוח.
- **פטורים מ"תקופת אכשרה"**: מבוטח שנפטר בתוך השנה הראשונה לעלייתו; מבוטח שנפטר לפני שמלאו לו 19 שנים; מבוטחת שנפטרה בתוך שנה מיום שהתגרשה או התאלמנה; מבוטח שעיקר פרנסת בת זוגו או ילדיו היתה עליו; מבוטח שהשאיר אחריו ילד; מבוטחת שקיבלה קצבת נכות.
- תשלום דמי ביטוח.

❖ חוב של הנפטר בדמי ביטוח עלול לפגוע בזכאות של שאיריו לקצבה. במקרה זה תיבדק זכאות להענקה מטעמי צדק.

❖ לבדיקת זכאותך לקצבת שאירים - היכנס למחשבון שאירים באתר הביטוח הלאומי.

סכומי קצבת השאירים הבסיסית בינואר 2019:

לא אלמן/ה בגיל 40 - 50 בלי ילדים	1,167 ש"ח
לא אלמן/ה בגיל 50 ומעלה בלי ילדים	1,554 ש"ח
לא אלמן/ה בגיל 80	1,641 ש"ח
לא אלמן/ה עם ילד אחד	2,283 ש"ח
לא אלמן/ה עם שני ילדים	3,012 ש"ח
לכל ילד נוסף	729 ש"ח

תוספת ותק לקצבה הבסיסית

תוספת הוותק מחושבת לפי שנות הביטוח שצבר המנוח לפני פטירתו. שיעור התוספת: עבור כל שנת ביטוח - 2% מהקצבה. שיעור התוספת המרבי 50%.

ניכוי דמי ביטוח בריאות

מקצבת השאירים מנוכים דמי ביטוח מינימליים בסכום 104 ש"ח, כאשר למקבל הקצבה אין הכנסות החייבות בתשלום דמי ביטוח.

השלמת הכנסה

מקבל קצבת שאירים בעל הכנסה נמוכה, העומד במבחן הכנסות וביתר תנאי הזכאות, כגון רכב, נכסים, מבחן תעסוקה - זכאי לתוספת השלמת הכנסה. התוספת משלימה את הקצבה לסכומי ההכנסה המינימלית לקיום.

סכומי קצבת השאירים עם השלמת הכנסה בינואר 2019:

למי שלא מלאו 70 שנה:

לא אלמן/ה בלי ילדים	3,228 ש"ח
לא אלמן/ה עם ילד אחד	5,429 ש"ח
לא אלמן/ה עם שני ילדים ויותר	6,377 ש"ח

למי שמלאו 70 ועדיין לא מלאו 80 שנה:

לא אלמן/ה בלי ילדים	3,259 ש"ח
לא אלמן/ה עם ילד אחד	5,479 ש"ח
לא אלמן/ה עם שני ילדים ויותר	6,427 ש"ח

למי שמלאו 80 שנה:

לא אלמן/ה בלי ילדים	3,291 ש"ח
לא אלמן/ה עם ילד אחד	5,529 ש"ח
לא אלמן/ה עם שני ילדים ויותר	6,477 ש"ח

תביעה לקצבת שאירים ולהשלמת הכנסה

יש להגיש בטופס בל/410, לסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים. אפשר להוריד טופס תביעה מאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

❖ **חדש!** אפשר למלא את התביעה באתר הביטוח הלאומי, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף.

דמי מחיה ליתומים

לידל יתום שלא מלאו לו 20 שנה, שסיים 8 שנות לימוד והוא לומד 24 שעות שבועיות לפחות, והחזקתו אינה על חשבון גוף ציבורי, לפי מבחן הכנסות של ההורה.

סכום דמי המחיה בינואר 2019 - 578 ש"ח לילד הנמצא עם אלמנה/שזכאית לקבל תוספת לקצבת השאירים עבורו; **800 ש"ח** לילד שאין אלמנה/שזכאית לקבל עבורו תוספת לקצבת השאירים. טופס תביעה בל/2910 אפשר להוריד מאתר הביטוח הלאומי ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

מענק לימודים

למענק לימודים זכאיות משפחות שבראשן הורה אלמנה/וכן משפחות עם 4 ילדים ויותר, בתנאי שאחד ההורים מקבל קצבת שאירים בחודש יולי או אוגוסט. המענק משולם בחודש אוגוסט עבור ילדים בגיל 6-18. **סכום המענק - 1,018 ש"ח לכל ילד.**

מענק בר/בת-מצווה

ליתום בן 13 וליתומה בת 12. **סכום המענק בינואר 2019 - 5,925 ש"ח.** מענק זה לא ישולם למקבלי קצבת שאירים מיוחדת.

מענק חימום

פעם בשנה משולם מענק חימום למקבל קצבת שאירים שהגיע לגיל הפרישה, שעונה על התנאי הבא: הוא מקבל תוספת השלמת הכנסה לקצבת שאירים באחד מהחודשים: אוקטובר, נובמבר או דצמבר באותה השנה. **המענק הוא משפחת: סכום המענק הוא 562 ש"ח בינואר 2019,** והוא משולם באופן אוטומטי, במהלך חודש אוקטובר.

מענק פטירה

אם נפטר מי שקיבל אחת מהקצבאות האלה: אזרח ותיק, שאירים, נכות כללית, שירותים מיוחדים או נפגעי עבודה, ישולם מענק חד-פעמי למי שהיה בן זוגו בשעת פטירתו, ובאין בן זוג - לילדו (ראה הגדרת ילד בעמוד הקודם).

מענק פטירה משולם גם להורים של ילד שנפטר, וששולמה עבורו גמלת ילד נכה.

סכום המענק בינואר 2019 - 8,888 ש"ח.

דמי קבורה

משולמים ישירות לחברה קדישא לכיסוי כל הוצאות הקבורה.

❖ לבדיקת חברות קבורה ובתי עלמין שהקבורה בהם היא ללא תשלום היכנסו **למחשבון דמי קבורה** באתר הביטוח הלאומי.

שווה בחו"ל

אם אתה מקבל קצבת שאירים או קצבת שאירים (מיוחדת) ואתה יוצא לחו"ל, עליך להודיע על כך לביטוח הלאומי.

מענק שאירים

אלמן או אלמנה שעדיין לא מלאו להם 40 שנה ואין עמם ילדים, וכן אלמן שקיבל קצבת שאירים ואינו זכאי יותר לקצבה בשל הכנסות גבוהות - יקבלו מענק חד פעמי, ולא יהיו זכאים לקצבה חודשית. שיעור המענק - סכום של 36 קצבאות חודשיות.

מענק נישואין

לאלמנה/המקבלת קצבת שאירים שנישאה - מענק חד-פעמי בסכום של 36 קצבאות חודשיות. המענק משולם בשני תשלומים: האחד לאחר יום הנישואין, והשני בתום שנתיים מיום הנישואין (הזכות לקצבת שאירים מסתיימת, חוץ ממקרים מסוימים שהאלמנה עשויה להמשיך ולקבל את הקצבה). אלמנה ואלמן שקיבלו מענק נישואין, והתגרשו בתוך 10 שנים מיום הנישואין, עשויים לשוב ולקבל את קצבת השאירים.

שיקום מקצועי לאלמן/ה

באחון, הכוונה מקצועית וסיוע להשתלבות בעבודה; לימודי מקצוע (הכשרה מקצועית); תשלום דמי מחיה בזמן הלימודים ותשלום הוצאות הקשורות בלימודים.

מי זכאי לשיקום מקצועי?

אלמן/ה שהוכרו על ידי מחלקת שאירים או מחלקת תלויים בנפגעי עבודה, והם מחוסרי מקצוע, או אינם מתפרנסים למחייתם, או זקוקים להסבה מקצועית עקב התאלמנותם. לקבלת שיקום מקצועי יש להגיש תביעה לשיקום מקצועי בטופס בל/270 למחלקת השיקום בסניף הקרוב למקום המגורים. אפשר להוריד את התביעה מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

תביעה לקצבת שאירים יש להגיש לא יאוחר מ-12 חודשים לאחר יום הפטירה.

מועד התשלום

אם נפטר מי שקיבל קצבת אזרח ותיק או קצבת נכות, תשלום קצבת השאירים מ-1 בחודש שלאחר חודש הפטירה.

אם נפטר מי שלא קיבל קצבת אזרח ותיק או קצבת נכות, תשלום הקצבה כך:

- אם השאירים זכאים להשלמת הכנסה, תשלום הקצבה מ-1 בחודש הפטירה.
- אם השאירים אינם זכאים להשלמת הכנסה, מועד התשלום נקבע לפי תאריך הפטירה.

גמלה מיוחדת (שאירים)

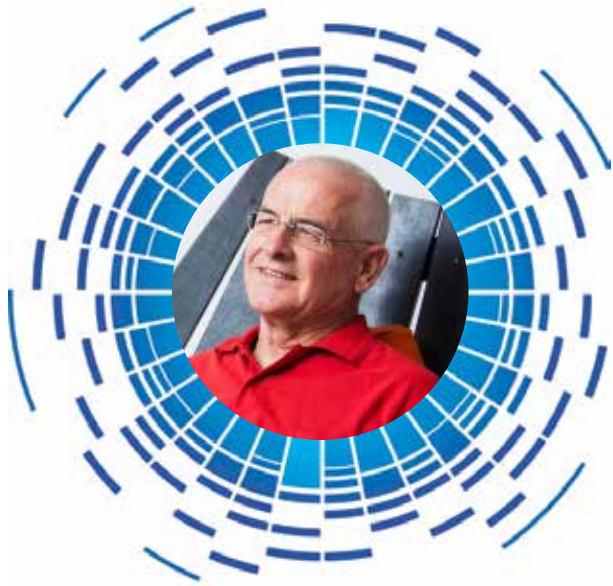
משולמת לאלמנה ויתומים של תושב ישראל שלא היה מבוטח (כיוון שהיה בן 60-62 ומעלה ביום עלייתו), בתנאי שאינם מקבלים קצבה אחרת מהביטוח הלאומי ועומדים במבחן הכנסות. סכומי הגמלה המיוחדת שווים לסכומי קצבת השאירים שעל-פי חוק הביטוח הלאומי, אך לא תשלום תוספת ותק.

תוספת השלמת הכנסה תשלום על פי תנאי הזכאות.

מקבל קצבת שאירים הזכאי לקצבה אחרת

מי שעקב אותו מאורע, זכאי לקצבת שאירים וגם לקצבה אחרת, לפי חוק הביטוח הלאומי, או לפי חוקים אחרים, יבחר באחת משתי הקצבאות. מקבל קצבת אזרח ותיק (זקנה) שנעשה זכאי לקצבת שאירים, או מקבל קצבת שאירים שנעשה זכאי לקצבת אזרח ותיק - תיבדק זכאותו לקבלת קצבת אזרח ותיק מלאה ומחצית קצבת שאירים.

ביטוח אזרח ותיק (זקנה)

ביטוח אזרח ותיק נועד להבטיח לתושבי ישראל הכנסה חודשית קבועה לעת זקנה. בעלי הכנסות נמוכות זכאים לתוספת "השלמת הכנסה".

קצבת אזרח ותיק

מי זכאי?

קצבת אזרח ותיק משולמת לתושב/ת ישראל שנולד בישראל, או שעלה לישראל לראשונה לפני גיל 62. מי שעלה לישראל לראשונה לאחר גיל 62, תשולם לו, בתנאים מסוימים, גמלת אזרח ותיק מיוחדת (ראה בהמשך).

תושב ישראל שעבר להתגורר במדינה שישאל חתמה עמה על אמנה (ראה פרק אמנות בינלאומיות), עשוי להיות זכאי לקצבת אזרח ותיק, גם אם כבר אינו תושב ישראל. תושב ישראל שהתחיל לקבל קצבת אזרח ותיק בארץ, ועבר להתגורר בחו"ל, עשוי להמשיך ולקבל את הקצבה.

תנאי הזכאות

1. הגעת לגיל המזכה בקצבה

קיימים שני מועדים הקשורים לקביעת הגיל המזכה בקצבת אזרח ותיק, גיל פרישה וגיל זכאות:

א. גיל הפרישה (הגיל שבו הזכאות לקצבה מותנית בהכנסות) - תהיה זכאי לקצבה

בגיל הפרישה אם הכנסותיך מעבודה בלבד אינן עולות על 5,856 ש"ח לחודש ליחיד, או 7,807 ש"ח לחודש למי שיש בת זוג (שעונה על הגדרת בת זוג); או שהכנסותיך ממקורות אחרים בלבד (שכר דירה או ריבית על השקעות) אינן עולות על 17,568 ש"ח ליחיד או 23,421 ש"ח למי שיש בת זוג (שעונה על הגדרת בת זוג). הסכומים נכונים לינואר 2019.

❖ הכנסה מפנסיה אינה נחשבת כהכנסה.

גיל הפרישה לגברים - הוא 67 שנים.

גיל הפרישה לנשים - הוא 62 שנים.

ב. **גיל הזכאות** - בגיל הזכאות תהיה זכאי לקצבת אזרח ותיק ללא קשר להכנסותיך.

גיל הזכאות לגברים - הוא 70 שנים.

גיל הזכאות לנשים:

- נשים שנולדו עד אוגוסט 1949 - הגיעו לגיל הזכאות, זכאיות לקצבה.
- נשים שנולדו מספטמבר 1949 עד אפריל 1950 - הגיעו לגיל הזכאות בגיל 69 ו-8 חודשים.
- נשים שנולדו ממאי 1950 ואילך - הגיעו לגיל הזכאות בגיל 70.

2. השלמת "תקופת אכשרה" (תקופת ביטוח)

60 חודשי ביטוח בתוך 10 השנים האחרונות שקדמו לגיל המזכה בקצבה; או 144 חודשי ביטוח או 60 חודשי ביטוח, בתנאי שמספר חודשי הביטוח אינו נמוך ממספר חודשי אי הביטוח. נשים שעונות על אחת מהגדרות האלה עשויות להיות זכאיות לקצבה גם אם לא צברו תקופת אכשרה: גרושה, עגונה, אלמנה שאינה מקבלת קצבת שאירים או קצבת תלויים, אישה נשואה שכן זוגה אינו מבוטח בביטוח אזרח ותיק, אישה נשואה שקיבלה קצבת נכות כללית עד לגיל 62. עקרת בית נשואה וכן אלמנה שמקבלת קצבת שאירים או תלויים שלא צברו תקופת אכשרה, עשויות להיות זכאיות לקצבה בגיל הזכאות.

3. שולמו בעדך דמי ביטוח

מי שיש לו חוב בדמי ביטוח, זכאותו לקצבה עלולה להיפגע.

סכומי קצבת אזרח ותיק הבסיסית בינואר 2019:

ליחיד	1,554 ש"ח
ליחיד בן 80 ומעלה	1,641 ש"ח
ליחיד עם ילד אחד	2,046 ש"ח
ליחיד עם שני ילדים ויותר	2,538 ש"ח
לזוג*	2,335 ש"ח
לזוג* שמקבל הקצבה בן 80 ומעלה	2,422 ש"ח
לזוג* + ילד	2,827 ש"ח
לזוג* עם שני ילדים ויותר	3,319 ש"ח

*הקצבה לזוג מורכבת מקצבה ליחיד ותוספת עבור בן/בת זוג.

מהקצבה מנוכים דמי ביטוח בריאות - 199 ש"ח ליחיד ו-287 ש"ח לזוג (נכון לינואר 2019).

לאישה נשואה לא מנכים דמי ביטוח בריאות.

לקצבה הבסיסית מתווספות התוספות האלה, על-פי תנאי הזכאות:

תוספת ותק - 2% מהקצבה עבור כל שנת ביטוח. תוספת הוותק המקסימלית - 50% מהקצבה. לעקרת בית לא משולמת תוספת ותק.

תוספת דחיית קצבה - 5% מהקצבה (קצבה בסיסית ותוספת ותק). עבור כל שנה שלא שולמה קצבה עקב הכנסה מעבודה, בשנים שמגיל הפרישה לגיל הזכאות.

תוספת תלויים - משולמת עבור בן/בת זוג של מקבלת/הקצבה, בתנאי שאינם מקבלים קצבה לפי חוק הביטוח הלאומי, ועבור כל אחד משני הילדים הראשונים של מקבלת/הקצבה, שעונים על התנאים האלה:

- **בן זוג** - בעלה של מקבלת הקצבה תושבת ישראל, הנשוי לה שנה אחת לפחות, או הידוע בציבור שלה וגר עמה, ומלאו לו 70 שנה, או מלאו לו 50 שנה, והוא עומד במבחן הכנסות.

- **בת זוג** - אשתו של מקבל הקצבה העונה על התנאים האלה: היא תושבת ישראל; היא נשואה לו שנה אחת לפחות או הידועה בציבור שלו וגרה עמו, או ילדה לו ילד; מלאו לה 45 שנים או יש עמה ילד שלו; הגיעה לגיל 67 או היא עומדת במבחן הכנסות.

סכום התוספת הבסיסית עבור בן/בת זוג - 781 ש"ח. לעקרת בית לא משולמת תוספת עבור בן זוג.

ילד - בן או בת (לרבות ילד חורג, ילד מאומץ, או נכד שכל פרנסתו על מקבל הקצבה, וחוקן מנער נערה נשואים), שהוא אחד מאלה:

- לא מלאו לו 18 שנים.
- לא מלאו לו 20 שנים, והוא מסיים את לימודיו במוסד חינוך על-יסודי או לומד להשלמת בחינות בגרות, או בעל לקות למידה ונמצא במסגרת שהוכרה על-ידי הביטוח הלאומי.
- לא מלאו לו 20 שנים, והוא שוחר במסגרת קדם צבאית של צה"ל (קד"ץ/טר"ץ - מסגרות שהוכרו לעניין זה).
- לא מלאו לו 21 שנים, והוא משרת בהתנדבות למטרה ציבורית עד 12 חודשים, ושירותו הסדיר בצה"ל נדחה עקב שירותו בהתנדבות.
- לא מלאו לו 24 שנים, והוא משרת שירות סדיר בצה"ל (תקופת הזכאות היא ל-36 חודשים).
- לא מלאו לו 24 שנים, והוא משרת בשירות לאומי בהתנדבות (במסגרות שהוכרו על-ידי הביטוח הלאומי).
- לא מלאו לו 24 שנים, והוא לומד בעתודה ושירותו הסדיר בצה"ל נדחה עקב לימודיו.

סכום התוספת עבור כל אחד משני הילדים - 492 ש"ח. לעקרת בית לא משולמת תוספת עבור ילדים.

❖ לבדיקת זכאותך לקצבה, הגיל שבו תהיה זכאי לקצבה וסכום הקצבה - היכנס למחשבוני **אזרח ותיק** באתר הביטוח הלאומי.

תביעה לקצבת אזרח ותיק

הביטוח הלאומי שולח באופן יזום תביעה לקצבת אזרח ותיק בל/480, לכל מי שהגיע לגיל הפרישה. יש למלא את הטופס ולשלוח אותו לסניף הקרוב למקום המגורים, באתר, בדואר או בפקס. ניתן להוריד את הטופס גם מאתר הביטוח הלאומי. את התביעה יש להגיש בתוך 12 חודשים ממועד תחילת הזכאות לקצבה.

מועד התשלום

הקצבה משולמת ב-28 בחודש. אם הוגשה התביעה לאחר 12 חודשים ממועד תחילת הזכאות לקצבה, רשאי הביטוח הלאומי לשלם את הקצבה רק עבור 12 חודשים רטרואקטיביים. מי שהגישו תביעה לאחר שהגיעו לגיל הזכאות לקצבה (לגברים - 70 שנים, לנשים - ראו בעמוד הקודם), עשויים לקבל תשלום רטרואקטיבי לתקופה ארוכה יותר. בכל מקרה תמיד בין גיל הפרישה לגיל הזכאות, הזכאות היא לשנה רטרואקטיבית.

❖ מקבל קצבת אזרח ותיק חייב להודיע על יציאה לחו"ל לתקופה העולה על 6 חודשים, כדי שתידבק המשך זכאותו לקיום.

השלמת הכנסה

מקבל קצבת אזרח ותיק, בעל הכנסה נמוכה העומד במבחן הכנסות וביתר תנאי הזכאות, זכאי לתוספת השלמת הכנסה. התוספת משלימה את הקצבה לסכומי ההכנסה המינימלית לקיום. **סכומי קצבת אזרח ותיק עם השלמת הכנסה בינואר 2019 בש"ח:**

למי שלא מלאו 70 שנה:

ליחיד/ה	3,228 ש"ח
לזוג*	5,102 ש"ח
ליחידה + ילד	5,429 ש"ח
ליחידה + 2 ילדים	6,377 ש"ח
לזוג* + ילד	6,050 ש"ח

למי שמלאו 70 ועדיין לא מלאו 80 שנה:

ליחיד/ה	3,259 ש"ח
לזוג*	5,151 ש"ח
ליחיד/ה + ילד	5,479 ש"ח
לזוג* + ילד	6,099 ש"ח

למי שמלאו 80 שנה:

ליחיד/ה	3,291 ש"ח
לזוג*	5,201 ש"ח
ליחיד/ה + ילד	5,529 ש"ח
לזוג* + ילד	6,150 ש"ח

*הקצבה לזוג מורכבת מקצבה ליחיד ותוספת עבור בן/בת זוג.

מהקצבה מנוכים דמי ביטוח בריאות בסך 104 ש"ח. מקבל קצבת אזרח ותיק עם השלמת הכנסה היוצא לחו"ל, יבדוק את זכאותו לתוספת השלמת ההכנסה בזמן שהוא שוהה בחו"ל.

תביעה לתוספת השלמת הכנסה

יש להגיש בטופס מס' בל/430 עם הגשת התביעה לקצבת אזרח ותיק, או לאחר זמן, במועד שהצטמצמה ההכנסה לסכום המזכה בתוספת השלמת הכנסה.

תוספת השלמת הכנסה תשולם החל בחודש שהוגשה התביעה, וכל זמן שמקבל הקצבה זכאי לה. את התביעה ניתן להוריד מאתר הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

גמלת אזרח ותיק מיוחדת

גמלת אזרח ותיק מיוחדת תשולם למי שעלה לישראל לראשונה לאחר הגיעו לגיל 62. אישה נשואה שחיה עם בן זוגה אינה זכאית לגמלה מיוחדת, אלא אם כן הגיעה לגיל הזכאות לקצבת אזרח ותיק. אישה נשואה תהיה זכאית לגמלה מיוחדת בתנאי שבן זוגה אינו מקבל קצבה מהביטוח הלאומי.

תנאי הזכאות לגמלה מיוחדת (אזרח ותיק)

- הגעת לגיל המזכה בקצבת אזרח ותיק כאמור בעמוד הקודם.
- אי זכאות לקצבה מהביטוח הלאומי.
- עמידה במבחן הכנסות.
- מקבל גמלה מיוחדת חייב להודיע על יציאה לחו"ל.

סכומי הגמלה המיוחדת

סכומי הגמלה המיוחדת (ליחיד/ה ולמי שיש לבן זוג וילדים) שווים לסכומי קצבת אזרח ותיק שעל-פי חוק הביטוח הלאומי, אך לא ישולמו תוספת ותק ותוספת דחיית קצבה.

תביעה לגמלה מיוחדת ולתוספת השלמת הכנסה

יש להגיש בטופס מס' בל/4501 לסניף הביטוח הלאומי הקרוב למקום המגורים. את התביעה ניתן להוריד מאתר הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

הגמלה המיוחדת (אזרח ותיק) משולמת החל ב-1 בחודש שבו הוגשה התביעה.

מענק חימום

פעם בשנה משולם מענק חימום למקבל קצבת אזרח ותיק או גמלת אזרח ותיק מיוחדת שעונה על התנאי הבא:

הוא מקבל תוספת השלמת הכנסה לקצבה באחד מהחודשים: אוקטובר, נובמבר או דצמבר באותה השנה, או הוא מקבל קצבת אזרח ותיק בסכום קצבת נכות.

המענק הוא משפחתי. **סכום המענק הוא 562 ש"ח** בינואר 2019, והוא משולם באופן אוטומטי, במהלך חודש אוקטובר.

מענק פטירה

מענק פטירה משולם לבן זוג של מקבל קצבת אזרח ותיק שנפטר, ובאין בן זוג - לילדו (ראה הגדרת ילד בתחילת העמוד).

המענק משולם גם כאשר נפטר בן זוג של מקבל קצבת אזרח ותיק עם השלמת הכנסה. המענק משולם באופן אוטומטי ואין צורך להגיש תביעה.

סכום המענק בינואר 2019 - 8,888 ש"ח, (גם אם שולמה למקבל הקצבה השלמת הכנסה).

אם בני הזוג נפטרו בהפרש זמן קצר ולא שולם עבורם מענק פטירה, ישולם המענק, בתנאים מסוימים, למי ששילם את הוצאות המצבה. במקרה זה המענק אינו משולם באופן אוטומטי, ויש להגיש תביעה לתשלום מענק פטירה בל/416. את התביעה ניתן להוריד מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

ביטוח סיעוד

גמלת סיעוד ניתנת לאנשים שהגיעו לגיל פרישה, הגרים בבית, זקוקים לעזרת אדם אחר בביצוע פעולות היום יום: להתלבש, להתרחץ, לאכול, לטפל בהפרשות או להתהלך בבית, וכן לאנשים הזקוקים להשגחה בבית למען בטיחותם ובטיחות הסובבים אותם.

תביעה לגמלת סיעוד?

כדי לקבל גמלת סיעוד יש למלא תביעה לגמלת סיעוד (בל/2600), ולשלוח לסניף הביטוח הלאומי שבמקום המגורים. טופס תביעה אפשר להוריד מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

❖ **חדש!** אפשר למלא את התביעה באתר הביטוח הלאומי, ולשלוח אונליין עם כל המסמכים לסניף.

את התביעה יכול להגיש גם אדם אחר המייצג את התובע (כגון בן משפחה, האפוטרופוס, העובד הסוציאלי או האחיות), לאחר שהתובע חתם על התביעה.

גמלת סיעוד בכסף

מקבל גמלת סיעוד שמעסיק מטפל צמוד ויכול לקבל את כל הגמלה בכסף ולא בשירותים, אם יבחר בכך. העסקת מטפל צמוד שאינו בן משפחה 6 ימים בשבוע ברוב שעות היממה, בשכר על פי חוזה כתוב, הוא תנאי בסיסי לקבלת גמלת סיעוד בכסף.

סכומי הגמלה בכסף למעסיק עובד זר

רמת הגמלה	סכום הגמלה
1	1,407 ₪
2	2,407 ₪
3	2,456 ₪
4	3,275 ₪
5	3,889 ₪
6	4,912 ₪

בקשה לגמלה בכסף

יש להגיש בטופס "גמלת סיעוד בכסף במקום שירותים למי שמעסיק מטפל צמוד (2655)". את הטופס אפשר להוריד מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

זכאות לגמלת סיעוד לעולים חדשים

עולה חדש במצב סיעודי יכול להיות זכאי לגמלת סיעוד, מיד עם עלייתו לארץ. בהתאם לעמידתו בתנאי הזכאות לקבלת הגמלה יש להגיש לביטוח לאומי תביעה לגמלת סיעוד בל/2600, ולצרף מידע על הכנסות מחו"ל ומסמכים רפואיים. את התביעה ניתן להוריד מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

רמות הגמלה

קיימות 6 רמות זכאות לגמלה. רמת הזכאות נקבעת לזמן בהתאם לניקוד שקיבל בבדיקת התלות. להלן טווח הניקוד בכל רמה, וכן מספר שעות הסיעוד הניתנות בכל רמה (נכון לינואר 2019):

רמה	ניקוד	מס' שעות סיעוד*
1	2.5 - 3	9 שעות סיעוד בשבוע לא כולל עזרה של מטפלת, או 5.5 שעות סיעוד בשבוע כולל עזרה של מטפלת
2	3.5 - 4.5	10 שעות סיעוד בשבוע
3	5 - 6	12 שעות סיעוד בשבוע ותוספת של 3 שעות למי שמעסיק עובד ישראלי
4	6.5 - 7.5	16 שעות סיעוד בשבוע ותוספת של 3 שעות למי שמעסיק עובד ישראלי
5	8 - 9	19 שעות סיעוד בשבוע ותוספת של 4 שעות למי שמעסיק עובד ישראלי
6	9.5 - 10.5	24 שעות סיעוד בשבוע ותוספת של 4 שעות למי שמעסיק עובד ישראלי

*את שעות הסיעוד ניתן לקבל כשעות טיפול של מטפלת או להחליף את חלקן בשירותי סיעוד מסל השירותים או בגמלה בכסף.

אפשרויות הבחירה לפי רמת הגמלה

- רמה 1:** ניתן לבחור באחת מהאפשרויות האלה:
- גמלה בכסף בסך 1,407 ₪
 - 9 שעות בשבוע לקבלת שירותי סיעוד, חוץ מעזרה של מטפלת.
 - 5.5 שעות בשבוע לקבלת כל שירותי סיעוד. באפשרות זו ניתן לשלב גמלה בכסף ושירותי סיעוד.
 - רמות 2-6:** ניתן לבחור באחת מהאפשרויות האלה:
 - לקבל את כל הגמלה בשירותי סיעוד
 - לקבל עד 4 שעות סיעוד בכסף ואת שאר הגמלה בשירותי סיעוד. שעת סיעוד שווה ל-204.7 ₪ בחודש.
 - לקבל שלישי מהגמלה בכסף והשאר בשירותי סיעוד - מותנה באישור של עובד סוציאלי מטעם הביטוח הלאומי.

❖ לבחירת שירותי הסיעוד היכנס **למחשבון בחירת סל שירותים בסיעוד** באתר הביטוח הלאומי

גמלת סיעוד

זכאי לגמלת סיעוד יכול לבחור לקבל את הגמלה בשירותי סיעוד או לשלב שירותי סיעוד עם גמלה בכסף. מקבל גמלת סיעוד שמעסיק מטפל צמוד יכול לקבל את כל הגמלה בכסף (ראו בהמשך).

מי זכאי לגמלת סיעוד?

תושב ישראל שהגיע לגיל פרישה (67 לגברים, 62 לנשים), והוא תלוי בעזרת הזולת בפעולות היום-יום או זקוק להשגחה, ועונה על תנאי הזכאות:

- מגורים בקהילה - לא במוסד (למעט חריגים).
- מבחן הכנסות - הזכאות לגמלה וסכום הגמלה מותנים במבחן הכנסות.
- המבוטח אינו מקבל קצבה לשירותים מיוחדים מהביטוח הלאומי (קצבה מיוחדת לנכה עבודה או לנכה כללי), ואינו מקבל גמלה לטיפול אישי או להשגחה מאוצר המדינה (מי שמקבל גמלה כזאת יבחר בינה ובין גמלת הסיעוד שעל-פי חוק ביטוח סיעוד).

❖ את מידת תלותו של הזקן בעזרת הזולת, וכן את מידת ההשגחה שהוא זקוק לה, יקבע הביטוח הלאומי על-פי בדיקה של איש מקצוע (אחות, פיזיותרפיסט, מרפא בעיסוק) שתיעשה בבית הזקן או על סמך מסמכים רפואיים. במקרים שההגבלה בתפקוד היא זמנית, תינתן גמלת סיעוד לתקופה זמנית. לקשישים בני 90 ומעלה תינתן אפשרות להיבדק על-ידי גריאטר או פסיכוגריאטר.

❖ לבדיקת זכאות לגמלת סיעוד - היכנס **למחשבון סיעוד** באתר הביטוח הלאומי.

שירותים הניתנים לזכאי לגמלת סיעוד

זכאי לגמלת סיעוד יכול לבחור לקבל את הגמלה בשירותים שייעו לו בביצוע פעולות היום יום ובניהול משק הבית- הכל לפי צרכיו, או לשלב שירותי סיעוד עם גמלה בכסף.

שירותי הסיעוד שניתן לבחור מסל השירותים, בתנאי שהם קיימים במקום המגורים:

- עזרה של מטפלת בפעולות היום-יום (להתלבש, להתרחץ, לאכול, לטפל בהפרשות, להתהלך בבית), בניהול משק הבית והשגחה על הזקן.
- אספקת מוצרי ספיגה חד-פעמיים
- טיפול במרכז-יום לקשישים
- שירותי מכבסה
- לחצן מצוקה

שירות הייעוץ לאזרח הוותיק ומשפחתו

הייעוץ לאזרח הוותיק ומשפחתו נועד לסייע לבני הגיל השלישי, להתמודד בהצלחה עם מגוון האתגרים הניצבים בפניהם, בשלב זה של חייהם. השירות פועל באמצעות מתנדבים, המעניקים תמיכה, ייעוץ, מידע והכוונה לאזרחים הוותיקים ולבני משפחותיהם.

קבלת קהל בסניפים: הייעוץ ניתן באווירה חמה ונינוחה. המתנדב משמש אוזן קשבת לאזרח הוותיק, מסייע לו במיציאת זכויותיו ומספק לו מידע רלוונטי בהתאם לצרכיו ולמצבו האישי.

ביקורי בית ראשוניים: מתקיימים בבתיים של אזרחים ותיקים כדי לסייע להם במיציאת זכויותיהם, למסור להם מידע וכן לאתר מצביי סיכון והזנחה. מידי שנה מקיימים המתנדבים כ- 50,000 ביקורים.

ביקורים חברתיים קבועים - המתנדבים מבקרים אצל אזרחים ותיקים בודדים המרותקים לבתיהם ומקיימים איתם קשר קבוע, כדי להפחית מתחושת בידודותם, להעניק להם תחושת שייכות וחברות.

ימי מידע לגמלאים: ימי מידע לגמלאים חדשים שבמסגרתם ניתן מידע על הזכויות בביטוח לאומי, שירותים בקהילה וכן על אפשרויות לפעילות הפנאי, כגון לימודים והתנדבות.

ימי מידע לאלמנות ואלמנים: ימי מידע לאלמנים ואלמנות שהתאלמנו לאחרונה, שבהם ניתן להם מידע על זכויותיהם בביטוח הלאומי ותמיכה ראשונית במצבם.

קבוצות תמיכה: לאלמנים ואלמנות, לבני משפחה המטפלים באזרחים ותיקים סיעודיים ועוד.

קבוצות התמיכה מסייעות בהתמודדות עם מצבי המעבר והמשבר השונים. הקבוצות מנוהלות ומונחות על ידי אנשי מקצוע.

השירות ניתן בערוצים הבאים:

מרכז תמיכה ומידע ארצי - 9696*

מענה טלפוני ישיר בימים א'-ה'
בין השעות 9:00-12:30.

נתב שיחות ארצי לפי שפות:

- בשפה העברית - 02-6463400
- בשפה הערבית - 02-6463401
- בשפה הרוסית - 02-6463402
- בשפה האמהרית - 02-6463403
- בשפה האנגלית - 02-6463404

שיחות טלפון יזומות - בשירות מתקיימות באופן שוטף גם שיחות טלפון יזומות לאזרחים ותיקים המצויים במצבי מעבר או משבר, וכן לאזרחים ותיקים ביותר, כדי להתעניין במצבם ולהגיש להם את הסיוע המתאים. מדי שנה מתקיימות כ-160,000 שיחות עם אזרחים ותיקים ובני משפחותיהם.

שירות הייעוץ לאזרח הוותיק ומשפחתו הוקם כדי לשפר את איכות חייהם של האזרחים הוותיקים החיים בקהילה. השירות מנוהל על ידי אנשי מקצוע, ומפעיל כ-5,000 מתנדבים בכל סניפי הביטוח הלאומי.

המתנדבים עוברים קורס הכשרה אקדמי, כדי לתת ייעוץ, הכוונה ותמיכה לאזרחים הוותיקים ולבני משפחותיהם.

השירותים הניתנים:

ייעוץ וסיוע במיציאת זכויות: המתנדב מסייע לאזרח הוותיק במיציאת זכויותיו בביטוח הלאומי, בהכוונה לשירותים אחרים בקהילה, ובמימוש ההטבות שהוא זכאי להן.

תמיכה רגשית: בתקופות מעבר ומשבר כאשר חלים שינויים במצב האישי, התפקודי, המשפחתי והחברתי של האזרח הוותיק. כגון: יציאה לגמלאות, ירידה תפקודית והתאלמנות. **מתן מידע בנושאים שונים:** כגון שירותים בקהילה, אפשרויות לימודים ופעילות בשעות הפנאי.

ערעור על החלטות הביטוח הלאומי

אם הביטוח הלאומי דחה את תביעתך, אתה רשאי לפנות לוועדת התביעות של הביטוח הלאומי או לפנות לבית הדין האזורי לעבודה ולהגיש תביעה נגד ההחלטה.

בתי הדין האזוריים לעבודה

אתה יכול לערער על החלטה של הביטוח הלאומי לפני בית הדין האזורי לעבודה. את הערעור יש להגיש בתוך 12 חודשים מיום שנמסרה לך החלטת הביטוח הלאומי.

עיר	כתובת
ירושלים	רח' בית הדפוס 20
תל-אביב	רח' שוקן 25
חיפה	רח' פלי"ם 12 היכל המשפט
נצרת עילית	קריית יצחק רבין, היכל המשפט
באר שבע	רח' התקווה 5, היכל המשפט

טלפון לביירוים: 077-2703333

על החלטה של בית הדין האזורי אפשר לערער לבית הדין הארצי בירושלים:

בית הדין הארצי לערעורים

ירושלים	רח' קרן היסוד 20
---------	------------------

טלפון לביירוים: 077-2703333

סיוע משפטי

אם החלטת לערער על החלטת הביטוח הלאומי לפני בית הדין לעבודה כאמור, אתה רשאי לבקש סיוע משפטי חינם מלשכות הסיוע המשפטי. את הבקשה עליך להגיש בטופס מיוחד ללשכת הסיוע המשפטי שבאזור מגוריך.

הלשכות לסיוע משפטי

מחוז	כתובת
ירושלים*	רח' הסורג 1 בית מצפה
תל אביב והמרכז	רח' הנרייטה סולד 4
חיפה והצפון	שד' פלי"ם 15 א' קריית הממשלה
באר שבע	רח' קרן היסוד 4, בית קרסו
נצרת	רח' תאופיק זייד בניין ופא סנטר, קומה 5
לוד	רח' אבא הלל סילבר 13

*הלשכה בירושלים נותנת שירות גם לתושבי אשקלון, קרית גת, אשדוד ואילת.

מוקד טלפוני ארצי: 1-700-70-60-44

הוועדה אינה מוסמכת לדון בנושאים הבאים:

- החלטות של ועדות רפואיות והחלטות לעניין אי-כושר.
- החלטות פקיד תביעות בנושאים רפואיים או המסתמכות על התייעצות עם רופא.
- החלטות בנושא מעמד אישי ותושבות.
- החלטות בתביעה על פי החוקים האלה: הבטחת הכנסה, מזונות, תגמולים לנפגעי פעולות איבה, תגמולים לאסירי ציון ובני משפחותיהם.

איך פונים לוועדת התביעות

עליך למלא טופס פנייה לוועדת תביעות (בל/910), ולשלוח לסניף שבמקום המגורים, לא יאוחר מ-6 חודשים מיום קבלת החלטת פקיד התביעות. את הטופס ניתן להוריד מאתר האינטרנט, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

הפנייה לוועדת התביעות אינה מאריכה את המועד הקבוע בחוק להגשת תביעה לבית הדין לעבודה, שאותה יש להגיש בתוך 12 חודשים מיום קבלת החלטת פקיד התביעות.

ועדת התביעות של הביטוח הלאומי

אם הביטוח הלאומי דחה את תביעתך לקבלת קצבה, תוכל לבקש שההחלטה בענייך תיבדק פעם נוספת על ידי ועדת תביעות אזורית, שחבריה הם אנשי ציבור שמונו על ידי מועצת הביטוח הלאומי.

הוועדות מתקיימות בסניפי הביטוח הלאומי בתל-אביב, ירושלים, חיפה ובאר שבע פעם בחודש ללא נוכחות הפונה, ויכולים לפנות אליהן אזרחים מכל הארץ.

החלטת הוועדה היא בגדר המלצה לשיקול דעת נוסף של פקיד התביעות.

הנושאים שבהם ניתן לפנות לוועדת התביעות תוכל לפנות לוועדת התביעות בעניין החלטות של

פקיד תביעות בלבד, עבור הקצבאות הבאות: אימהות, אזרח ותיק, שאירים, נכות כללית, שירותים מיוחדים, ילד נכה, נכות מעבודה, דמי פגיעה, דמי תאונה, תלויים בנפגעי עבודה, אבטלה, ילדים, מילואים.

קרנות הביטוח הלאומי

קרנות הביטוח הלאומי מסייעות לפתח שירותים חברתיים לטובת קבוצות בקהילה עם צרכים מיוחדים, כגון אנשים עם מוגבלות, קשישים, ילדים בסיכון, נוער במצוקה ועוד, כדי לסייע להם להשתלב בקהילה ובמעגל העבודה.

במערכת החינוך, להכשירם לחיים עצמאיים ולפתח אצלם מסוגלות לתעסוקה, כדי למנוע את הידרדרותם למצבי עוני ונזקקות.

קרן מנוף

הקרן מיועדת למימון פעולות למניעת תאונות בעבודה ולעידוד תכניות להגברת הבטיחות והגהות, כגון: מחקר יישומי, פעולות הסברה והדרכה, איתור סיכונים מקצועיים ומפגעים בטיחותיים בעבודה, שיפור אמצעי בטיחות ופיתוח אמצעים חדשניים, פיתוח פתרונות טכנולוגיים למניעת תאונות באתרי בנייה ומבצעי הסברה ופרסום.

הגשת בקשות לקרנות

קרנות הביטוח הלאומי מפרסמות קולות קוראים בנושאים שונים. בקשות לקולות קוראים יש להגיש באופן מקוון באתר הביטוח הלאומי/קרנות. ניתן גם להירשם לקבלת עדכונים על קולות קוראים באתר.

❖ למידע נוסף:

קרנות הביטוח הלאומי
שד' ויצמן 13, ירושלים 91909,
טלפון: 02-6709087
פקס: 02-6463081
ובאתר הביטוח הלאומי - www.btl.gov.il

עם מוגבלות, קשישים הסובלים מאלימות, ילדים ובני נוער בסיכון. תכניות אלו מלוות בהערכה מחקרית ומשמשות מודל להטמעה ברחבי הארץ.

הקרן לקידום תכניות סיעוד

הקרן מסייעת בפיתוח ושיפור שירותים לקשישים מוגבלים בקהילה ובמוסדות. פעילויות הקרן כוללות הקמת מרכזי יום לקשישים, רכישת ציוד לצרכים מיוחדים, הכשרת כוח-אדם לטיפול בקשישים, שיפור השירותים במוסדות סיעוד, פיתוח תכניות ייחודיות לקשישים מוגבלים, חולי אלצהיימר, פיתוח מעבדה לטיפול חדשני בזקנה ועוד.

הקרן לפיתוח שירותים לילדים ובני נוער בסיכון

הקרן מסייעת לילדים שעדיין לא מלאו להם 18 שנים, הנמצאים בסיכון כתוצאה מהזנחה, התעללות, אלימות, פגיעה מינית או עבריינות נוער. הקרן מסייעת באמצעות תכניות שיקום המסייעות לילדים ולנוער לשוב ולהשתלב

בביטוח הלאומי פעולות חמש קרנות, המסייעות לרשויות מקומיות, חברות או עמותות רשומות כחוק, לפתח שירותים חברתיים, בהתאם למדיניות הביטוח הלאומי.

הקרן לפיתוח שירותים לנכים

הקרן מסייעת לגופים ציבוריים להקים ולשדרג תשתיות פיזיות לשירותי תמיכה לאנשים עם מוגבלות, כדי לשלבם בחברה ובעבודה ולשפר את רווחתם ואיכות חייהם. הקרן פועלת במגוון תחומים - שיקום תעסוקתי, דיור קהילתי, פנאי וספורט, חינוך מיוחד, מרכזי טיפול, השכלה גבוהה וסידורי נגישות.

הקרן תומכת גם במחקר ופיתוח של פתרונות טכנולוגיים ייעודיים לאנשים עם מוגבלות וילדים עם צרכים מיוחדים.

הקרן לפיתוח מפעלים מיוחדים

הקרן מסייעת לגופים ציבוריים ופרטיים לפתח שירותים חברתיים ניסיוניים במגוון תחומים, ובעיקר לקבוצות אוכלוסייה בסיכון ובעלות צרכים מיוחדים, כגון משפחות במצוקה, אנשים

תשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות

הזכות לרוב קצבאות הביטוח הלאומי מוקנית מכוח תשלום דמי ביטוח לאומי. הביטוח הלאומי הוא ביטוח חובה שחל על כל תושב ישראל. ביטוח בריאות ממלכתי מבטיח שירותי בריאות לכל תושב ישראל וגם הוא ביטוח חובה.

ביטוח לאומי וביטוח בריאות - חובה

❖ כל תושב ישראל בן 18 ומעלה חייב על פי החוק להיות מבוטח בביטוח לאומי ולשלם דמי ביטוח לאומי, חוץ מעקרת בית (אישה נשואה שאינה עובדת לא כשכירה ולא כעצמאית ובן זוגה מבוטח), וחוץ ממי שנעשה תושב ישראל לראשונה לאחר גיל 62.

כל תושב ישראל בן 18 ומעלה חייב גם להיות מבוטח בביטוח בריאות ולשלם דמי ביטוח בריאות לביטוח הלאומי, יחד עם דמי הביטוח הלאומי. עקרת בית פטורה מתשלום דמי ביטוח בריאות, חוץ מעקרת בית המקבלת קצבת אזרח ותיק או שמשולמת לבן זוגה תוספת לקצבת אזרח ותיק. כל מבוטח חייב להיות רשום באחת מקופות החולים, והוא זכאי לשירותי הבריאות המוגדרים בחוק.

❖ הגדרות שיסייעו לכם בפרק זה:
דמי ביטוח לאומי - תשלום עבור קצבאות הביטוח הלאומי.
דמי ביטוח בריאות - תשלום עבור שירותי בריאות.
דמי ביטוח - כולל את דמי הביטוח הלאומי ואת דמי ביטוח הבריאות גם יחד.
השכר הממוצע - 10,273 ש"ח לחודש בינואר 2019.
הכנסה מקסימלית לתשלום דמי ביטוח - 43,890 ש"ח בינואר 2019.

תשלומי דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות מחושבים על-פי גובה ההכנסות שיש למבוטח מעבודה ושלא מעבודה, ועל-פי העיסוק שלו (שכיר, עצמאי, לא עובד, סטודנט ועוד). התשלומים לא יפחתו מסכום המינימום הקבוע בחוק ולא יעלו על סכום המקסימום הקבוע בחוק. מי שאינו עובד ואין לו הכנסות ישלם דמי ביטוח בשיעור המינימלי בסך 175 ש"ח בחודש (בינואר 2019). חובת תשלום דמי הביטוח חלה על המבוטח גם בזמן שהוא נעדר מישראל היעדרות זמנית.

עובד שכיר ועובד עצמאי

- **עובד שכיר** - על מעסיקו לדווח על שכרו, ולשלם את דמי הביטוח עבורו.
- **עובד עצמאי** - חייב להירשם בביטוח הלאומי ולשלם את דמי הביטוח בעצמו.
- **עובד שכיר** - מבוטח גם בביטוח אבטלה, ובביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד.
- **עובד עצמאי** - אינו מבוטח בביטוח אבטלה ובביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ובפירוק תאגיד.
- **עובד שכיר** - לא ייפגעו זכויותיו עקב פיגור בתשלום דמי הביטוח שהמעסיק חייב בתשלומם.
- **עובד עצמאי** - זכויותיו עלולות להיפגע אם לא נרשם, או אם פיגר בתשלום דמי הביטוח.

עובד עצמאי

- מי שעונה על אחד מהתנאים האלה, מוגדר כעובד עצמאי.
 - מי שעוסק במשלח ידו 20 שעות בשבוע במוצק לפחות;
 - מי שהכנסתו החודשית הממוצעת ממשלח ידו עולה על 50% מהשכר הממוצע - 5,137 ש"ח בינואר 2019.
 - מי שעוסק במשלח ידו 12 שעות בשבוע במוצק לפחות והכנסתו החודשית עולה על 15% מהשכר הממוצע (בינואר 2019 - 1,541 ש"ח).
- על העובד העצמאי להירשם בביטוח הלאומי מיד עם תחילת הפעלת העסק. עובד עצמאי שנפגע בעבודה יהיה זכאי לגמלאות נפגעי עבודה, רק אם בזמן הפגיעה היה רשום בביטוח הלאומי כעובד עצמאי ושילם דמי ביטוח.

❖ תוכל למלא את טופס ההרשמה (בל/6101) באתר הביטוח הלאומי ולשלוח אותו אונליין לביטוח הלאומי.

פטורים מתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות:

- עולים חדשים, שאינם עובדים עד 12 חודשים מיום עלייתם לארץ.
 - מי שמתגייס לפני גיל 21 לשירות סדיר או לשירות לאומי.
 - תלמיד בבית ספר על-יסודי (עד כיתה י"ב) - הפטור הוא עד גיל 19, כל זמן שהוא תלמיד.
 - אסירים או עצירים השוהים במאסר או מעצר יותר מ-12 חודשים.
- חייל בשירות סדיר** מקבל את שירותי הבריאות מצה"ל ואינו מבוטח במסגרת חוק ביטוח בריאות ממלכתי, ולכן אינו חייב בתשלום דמי ביטוח בריאות. אם עובד - חייב בתשלום דמי ביטוח לאומי.
- חייל בשירות קבע** מקבל את שירותי הבריאות מצה"ל וממשכורתו מנוכים דמי ביטוח בריאות, יחד עם דמי הביטוח הלאומי.

עתודאי שאינו עונה על תנאי הפטור מתשלום דמי ביטוח שמופיעים למעלה, ישלם את דמי הביטוח בעצמו. הביטוח הלאומי ישלח אליו דף תשלומים, ויהיה עליו לשלם את דמי הביטוח מדי רבעון.

תלמיד בישיבת הסדר - משרד הביטחון משלם עבורו את דמי הביטוח הלאומי מיום החיול ועד יום השחרור, גם עבור התקופות שהוא לומד בישיבה.

רישום לקופת חולים ומעבר מקופת חולים אחת לאחרת

את הרישום לקופת החולים, או מעבר מקופת חולים אחת לאחרת, אפשר לבצע באמצעות אתר האינטרנט של הביטוח הלאומי, בלא תשלום. אפשר גם לפנות לאחד מסניפי דואר ישראל ולמלא שם טופס מיוחד (כרוך בתשלום אגרה). אפשר לעבור מקופה אחת לאחרת ב-6 מועדים בשנה. פרטים באתר.

❖ בשאלות ובירורים בנושאי רישום ומעבר אפשר לפנות לתחום מרשם הבריאות, בימים א-ה בשעות 9:00 - 13:00 בטלפון 02-6462000 או בפקס 02-6462029.

מי שאינו עונה על הגדרת עובד עצמאי לפי הרשום למעלה, אינו נחשב כעובד עצמאי וחלים עליו הכללים שיפורטו בהמשך (ראה "מבוטח שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי").

בני זוג נשואים העובדים בעסק משותף יוכלו לחלק את ההכנסות מהעסק ביניהם, ולשלם את דמי הביטוח כל אחד על-פי חלקו, ובתנאי שהחלוקה ביניהם תהיה בין שלישי ושני שלישי של ההכנסה הכוללת לכל צד, או חצי-חצי מהכנסה הכוללת.

כל אחד מבני הזוג צריך להירשם בביטוח הלאומי כעצמאי, ולשלם את דמי הביטוח.

עובד עצמאי שיש לו גם הכנסה מעבודה שכירה חייב בתשלום דמי ביטוח משני המקורות עד למקסימום ההכנסה החייבת בדמי ביטוח.

עובד עצמאי שיש לו גם הכנסה שלא מעבודה, חייב בתשלום דמי ביטוח גם על ההכנסה שלא מעבודה, עד למקסימום ההכנסה החייבת בדמי ביטוח, ולאחר שהופחת מההכנסה שלא מעבודה סכום השווה ל-25% מהשכר הממוצע.

ואלה שיעורי דמי הביטוח שמשלם עובד עצמאי (מינואר 2019):

עובד עצמאי שמלאו לו 18 שנה ועדיין לא הגיע לגיל הפרישה ישלם:

- מחלק ההכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע (6,164 ש"ח בינואר 2019) ישלם 2.87% דמי ביטוח לאומי ו-3.1% דמי ביטוח בריאות.
- מחלק ההכנסה שמעל 60% מהשכר הממוצע ועד למקסימום ההכנסה החייבת בדמי ביטוח (43,890 ש"ח) ישלם 12.83% דמי ביטוח לאומי ו-5% דמי ביטוח בריאות.

עובדים עצמאיים שהגיעו לגיל הפרישה והם מקבלים קצבת אזרח ותיק, ישלמו מחלק ההכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע (6,164 ש"ח) 0.17% דמי ביטוח לאומי; ומחלק ההכנסה שמעל 60% מהשכר הממוצע ועד למקסימום ההכנסה החייבת בדמי ביטוח (43,890 ש"ח) ישלמו 0.78% דמי ביטוח לאומי.

דמי ביטוח בריאות ינוכו מקצבת אזרח ותיק.

מבוטח שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי

מבוטח שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי חייב לעדכן את הביטוח הלאומי שאינו עובד, ולשלם את דמי הביטוח בעצמו על-פי הכנסותיו. אם אין לו הכנסות, ישלם דמי ביטוח מינימליים **בסכום של 175 ש"ח לחודש** (בינואר 2019).

סטודנט במוסד להשכלה שהוכר או תלמיד ישיבה שאינם עובדים, ישלמו את דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות בשיעור מינימלי **בסך 128 ש"ח לחודש** מדי רבעון, בפברואר, אפריל, יולי ואוקטובר באמצעות דף תשלומים שיישלח אליהם פעם בשנה.

ואלה שיעורי דמי הביטוח שמשלם מי שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי ויש לו הכנסות שלא מעבודה (כמו הכנסה משכירות, פנסיה מחו"ל ועוד):

מחלק ההכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע (6,164 ש"ח) ישלם 4.61% דמי ביטוח לאומי ו-5% דמי ביטוח בריאות, ומחלק ההכנסה שמעל 60% מהשכר הממוצע ועד למקסימום ההכנסה החייבת בדמי ביטוח (43,890 ש"ח) ישלם 7% לביטוח לאומי ו-5% לביטוח בריאות.

תשלום מקדמות דמי ביטוח

עובד עצמאי, וכן מי שאינו עובד ויש לו הכנסה, חייבים בתשלום מקדמות דמי ביטוח ב-15 בכל חודש. סכום המקדמות החודשיות נקבע על-פי הכנסה מוערכת. עם קבלת השומה ממס הכנסה מחשב הביטוח הלאומי את הפרשי דמי הביטוח לזכות או לחובה.

כמו כן חוזר הביטוח הלאומי ומחשב את הפרשי הקצבאות ששולמו למבוטח עבור אותו פרק זמן (גמלאות מחליפות שכר, כגון דמי לידה, תגמולי מילואים).

הקטנה והגדלה של מקדמות דמי הביטוח

אם סכום המקדמות שקבע הביטוח הלאומי אינו לפי ההכנסה בפועל, אפשר להקטין או להגדיל את סכום המקדמות. לשם כך יש להגיש טופס בקשה לתיקון מקדמות בל/672, בצירוף אישורים על ההכנסות. את הטופס ניתן להוריד מאתר הביטוח הלאומי, ולשלוח באתר, בדואר או בפקס.

תיקון המקדמות יכול להיעשות עד 4 פעמים בשנה, פעם בכל רבעון, ובתנאי שהבקשה הוגשה לפני תום שנת הכספים, ואם נפגע בעבודה - לא אחרי הפגיעה בעבודה.

עובד עצמאי, שלא נפגע בעבודה באותה שנת כספים, והוא יודע בוודאות שהכנסתו תהיה גדולה מהבסיס שעל פיו ישלם דמי ביטוח, **מומלץ שיגדיל את המקדמות**: 52% מדמי הביטוח הלאומי ששולמו מוכרים כניכוי במס הכנסה באותה שנת כספים.

עובד שכיר

❖ לחישוב ניכוי דמי ביטוח מעובד שכיר היכנס למחשבון דמי ביטוח באתר הביטוח הלאומי

❖ חובה על המעסיק לשלם את דמי הביטוח הלאומי ודמי ביטוח הבריאות עבור עובדיו השכירים. ניתן לדווח ולשלם באתר הביטוח הלאומי.

המעסיק חייב לדווח על העובדים המועסקים אצלו ועל שכרם, ולשלם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות עבורם.

על המעסיק לנכות משכר העובד את חלקו של העובד בדמי ביטוח לאומי ואת דמי ביטוח הבריאות בשיעורים האלה (בינואר 2019): מחלק ההכנסה שעד 60% מהשכר הממוצע (6,164 ש"ח) ינוכה

0.4% דמי ביטוח לאומי ו-3.1% דמי ביטוח בריאות; ומחלק ההכנסה שמעל 60% מהשכר הממוצע ועד למקסימום ההכנסה החייבת בדמי ביטוח (43,890 ש"ח) ינוכה 7% דמי ביטוח לאומי ו-5% דמי ביטוח בריאות.

❖ אם לא שילם המעסיק את דמי הביטוח עבור העובד במועד, יחויב המעסיק בקנסות ובהצמדה. כמו כן, אם קרה לעובד מקרה שבגינו מגיעה לו קצבה מהביטוח הלאומי, רשאי הביטוח הלאומי לתבוע מהמעסיק את סכום הקצבאות המגיע לעובד.

מעסיקים, המעסיקים בישראל עובדים שאינם תושבי ישראל ומקום מושבם ביהודה, שומרון ובשטח הרשות הפלסטינית, חייבים בתשלום דמי ביטוח לאומי עבורם (חוץ מעובדים במשק בית) באמצעות מדור התשלומים שברשות האוכלוסין וההגירה ומעברי הגבול במשרד הפנים (לענף אמהות, פשיטת רגל ונפגעי עבודה).

מעסיקים המעסיקים בישראל תושבים זרים חייבים לדווח עליהם לביטוח הלאומי, ולשלם עבורם דמי ביטוח לאומי, לענף אמהות, פשיטת רגל ונפגעי עבודה.

מי שמעסיקים תושבים זרים ממדינות אמנה, ישלמו עבורם דמי ביטוח לאומי מלאים, ולא ישלמו עבורם דמי ביטוח בריאות.

תושב ישראל המועסק בחו"ל אצל מעסיק ישראלי, וחזרה העבודה ביניהם נחתם בארץ, מבוטח על-פי חוק הביטוח הלאומי כמו עובד המועסק בארץ, ועל מעסיקו לדווח עליו ולשלם דמי ביטוח עבורו, על-פי הכללים החלים על עובדים המועסקים בארץ.

אם חלפו 5 שנים מתחילת ההעסקה בחו"ל, על המעסיק להגיש בקשה להארכה לביטוח הלאומי. אישור הבקשה מותנה, בין היתר, במבחן תושבות שעל העובד לעבור.

מי שעובד כשכיר ויש לו הכנסות שלא מעבודה ישלם דמי ביטוח על כל הכנסותיו עד מקסימום ההכנסה החייבת בדמי ביטוח, לאחר הפחתה של 25% מהשכר מהכנסתו שלא מעבודה, לאחר שנלקחה בחשבון הכנסתו כשכיר.

עובד שכיר בחופשה ללא תשלום

עובד שכיר הנמצא בחופשה ללא תשלום מעל חודשיים, ואינו עובד במקום עבודה אחר באותו הזמן, ישלם דמי ביטוח באופן הבא:

דמי הביטוח עבור החודשיים הראשונים ישולמו על-ידי המעסיק. המעסיק יהיה רשאי לנכות את דמי הביטוח האלה ששילם מכל סכום שיוגיע ממנו לעובד.

החל מהחודש השלישי, הוא חייב לשלם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות עבור עצמו בשיעור המינימום - 175 ש"ח לחודש (בינואר 2019), בתנאי שאין לו הכנסות באותו הזמן.

עובד אצל כמה מעסיקים

תיאום דמי ביטוח

• מי ששכרו מהמעסיק העיקרי נמוך מ- 6,164 ש"ח בחודש (בינואר 2019), צריך לבצע בתחילת כל שנה תיאום דמי ביטוח באתר הביטוח הלאומי, כדי למנוע ניכוי דמי ביטוח גבוהים מהנדרש משכרו אצל המעסיק המשני.

הפעולות שניתן לבצע באתר:

■ הפקת אישור לתיאום דמי ביטוח לשנה הנוכחית - שאותו יש להגיש למעסיק המשני, או למשלם הפנסיה המוקדמת.

■ אישור על תיאום דמי ביטוח ניתן לבצע גם באמצעות מילוי טופס "הצהרת עובד למעסיק משני" בל/ 644, שאותו יש להגיש למעסיק המשני. את הטופס ניתן להוריד מאתר האינטרנט.

■ בקשה להחזר דמי ביטוח - למי שנוכה משכרו דמי ביטוח גבוהים מהנדרש בשנים קודמות, ולא ביצע תיאום דמי ביטוח עבור שנים אלה.

• מי שהכנסתו מכל המעסיקים גבוהה מההכנסה החודשית המקסימלית לתשלום דמי ביטוח - 43,890 ש"ח בחודש (בינואר 2019) יפנה לקבלת אישור לתיאום דמי ביטוח/ החזר דמי ביטוח, למחלקת גבייה ממעסיקים בסניף הקרוב למקום מגוריו, בצירוף טופסי 100 מכל מקורות הכנסותיו.

• מי ששכרו מהמעסיק העיקרי גבוה מ- 6,164 ש"ח בחודש והכנסותיו מכל המעסיקים נמוכה מ- 43,890 ש"ח בחודש- ניצל את מלוא הניכוי בשיעור המופחת, ולכן אינו צריך לבצע תיאום דמי ביטוח.

אם על פי הדיווח יתברר כי נוכח משכרו של העובד דמי ביטוח בסכום גבוה ממה שהיה עליו לשלם, הם יוחזרו לו בתוספת הפרשי הצמדה. אם יתברר כי נוכח דמי ביטוח בסכום נמוך מהסכום שהיה עליו לשלם, יהיה העובד חייב בתשלום ההפרש לביטוח הלאומי.

עובד במשק בית וזכויותיו

עובד במשק בית הוא עובד המועסק בעבודות משק בית, כגון טיפול בילדים, ניקוי חדרי מדרגות בבתי משותפים.

מי שמעסיק עובד במשק ביתו חייב לפתוח תיק מעסיק של עובד במשק בית, לרשום את העובד בביטוח הלאומי, לדווח עליו ולשלם דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות עבורו. המעסיק רשאי לנכות משכר העובד את חלקו של העובד בדמי הביטוח.

❖ יש להקפיד על רישום כל פרטי העובד. אי רישום פרטי העובד בתיק, או רישום לא נכון עלול לפגוע בזכויותיו של העובד בביטוח הלאומי.

❖ **חדש!** אפשר לפתוח תיק עבור עובד במשק בית ולשלם עבורו באופן מקוון באתר הביטוח הלאומי.

מעסיק שלא שלם את דמי הביטוח במועד עבור העובד במשק-הבית, יחויב בקנסות והצמדה. כמו כן יחויב בתשלום דמי ביטוח על-פי השכר בפועל של העובד, אך לא פחות ממחצית השכר הממוצע במשק כפי שהיה בכל אחד מחודשי ההעסקה שעבורם פוגר בתשלום. כן רשאי הביטוח הלאומי לתבוע ממעסיק שלא נרשם במועד, או לא שילם את דמי הביטוח במועד, את סכום הקצבאות המגיע לעובד.

חובת תשלום דמי הביטוח עבור עובד במשק בית חלה גם על מי שמעסיק עובד תושב חוץ, או עובד שאינו תושב ישראל ומקום מושבו ביהודה, שומרון ובשטח הרשות הפלסטינית. דמי הביטוח עבור העובדים האלה ישולמו ישירות לביטוח הלאומי.

הלומד בהכשרה מקצועית

מי שנמצא בהכשרה מקצועית שאושרה לעניין תשלום דמי ביטוח על-פי תקנות הביטוח הלאומי, מבטוח בביטוח הלאומי וכן על-פי חוק ביטוח בריאות. חובת תשלום דמי הביטוח עבור ענף נפגעי עבודה וענף אמהות (במקומות שאושרו לכך) מוטלת על המקום שנותן את ההכשרה, ואילו הלומד בהכשרה חייב לשלם בעצמו את דמי הביטוח בשיעור המינימאלי החל על תלמיד במוסד להשכלה שהוכר (סטודנט).

מבטוח בחו"ל

מבטוח השהיה בחו"ל ואינו עובד אצל מעסיק ישראלי ישלם דמי ביטוח לפי הכנסותיו, החייבות בדמי ביטוח. אם אין לו הכנסות, ישלם דמי ביטוח בשיעור המינימום 175 ש"ח לחודש (בינואר 2019), כפי שמשלם מי שאינו עובד שכיר ואינו עובד עצמאי בארץ. מבטוח השהיה בחו"ל ויש לו הכנסות מעבודה בחו"ל, ישלם דמי ביטוח בהתאם להכנסותיו, שעליהן הוא מדווח למס הכנסה.

❖ על המבטוח היוצא לחו"ל לפנות לסניף הביטוח הלאומי הקרוב אל מקום מגוריו, להודיע על נסיעתו ולהסדיר את ביטוחו לזמן שהותו בחו"ל.

מבטוח השהיה במדינה שישיראל כרתה עמה אמנה לביטוח סוציאלי (אוסטריה, אורוגוואי, איטליה, בולגריה, בלגיה, בריטניה, גרמניה, דנמרק, הולנד, נורבגיה, פינלנד, צ'כיה, צרפת, קנדה, שוודיה,

שוויץ, סלובקיה, רומניה ורוסיה), והוא משלם דמי ביטוח באותה מדינה, ימציא אישור על התשלומים ויהיה פטור מתשלום דמי ביטוח לאומי בארץ. **המבטוח חייב בתשלום דמי ביטוח בריאות על הכנסותיו, כי האמנה אינה כוללת ביטוח בריאות.**

תושבי ישראל השהים בחו"ל שנתיים או יותר

תושב ישראל השהיה בחו"ל במשך שנתיים רצופות או יותר ואינו משלם דמי ביטוח בריאות לביטוח הלאומי בארץ יותר מ-12 חודשים, תישלל ממנו הזכות לקבלת שירותים רפואיים בארץ על-פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי. כדי להיות זכאי מחדש לשירותים הרפואיים, עליו לחכות תקופת המתנה של חודש על כל "שנת היעדרות" מהארץ. כשנת היעדרות מהארץ נחשבת שנה שבמהלכה התגורר תושב ישראל 182 ימים לפחות, גם אם לא רצופים, מחוץ לישראל. מינימום תקופת ההמתנה הוא 2 חודשים ומקסימום התקופה - 6 חודשים.

תשלום מיוחד

תושבי ישראל החייבים בתקופת המתנה יכולים לפדות אותה על-ידי "תשלום מיוחד" הקבוע בחוק **בסך 11,910 ש"ח** (בינואר 2019).

אפשר לשלם באתר האינטרנט של הביטוח הלאומי או בצ'ק בנקאי ישירות לסניף. פרטים נוספים באתר הביטוח הלאומי - www.btl.gov.il דמי ביטוח/תושב ישראל השהיה בחו"ל.

❖ לרשותכם מוקד טלפוני למתקשרים מחו"ל 972-8-9369669

תושבים חוזרים

מי שחדל להיות תושב ישראל, ויחזור להתגורר בארץ ויוכר כתושב ישראל על ידי הביטוח הלאומי, יהיה זכאי לקבל שירותים רפואיים בארץ על פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי, רק לאחר תקופת המתנה של חודש על כל שנה ששהה בחו"ל ולכל היותר 6 חודשי המתנה. את תקופת ההמתנה הוא יכול לפדות באמצעות "תשלום מיוחד" (ראה פסקה קודמת).

❖ **חדש!** ניתן למלא שאלון לקביעת תושבות באופן מקוון באתר הביטוח הלאומי.

גמלאי בפרישה מוקדמת

גמלאי שעדיין לא הגיע לגיל הפרישה, וגמלאית שאינה נשואה ועדיין לא הגיעה לגיל הפרישה, ומשולמת להם פנסיה, חייבים בתשלום דמי ביטוח מהפנסיה.

משלם הפנסיה חייב לנכות במקור מהפנסיה את דמי הביטוח ולהעבירם לביטוח הלאומי.

מינימלי של 104 ש"ח לחודש (בינואר 2019), שינוכו מהקצבה.

- מי שמקבלים קצבה מחליפת שכר (כגון דמי פגיעה מעבודה, דמי לידה, דמי אבטלה, תגמולי מילואים), ינוכו מקצבתם דמי ביטוח בריאות בשיעור שמשלם עובד שכיר.

הקלות בהסדרת חוב

כדי לעודד את ציבור המעסיקים והעצמאים להסדיר את חובותיהם לביטוח הלאומי, ולהימנע מפגיעה בזכויותיהם, ניתנו סמכויות לסניפים בכל הקשור להפחתת קנסות ופריסת החוב לתשלומים.

את החוב אפשר להסדיר בערוצים הבאים:

- **אתר שירות אישי** - בכרטיס אשראי
- **אתר התשלומים** - בכרטיס אשראי או בהעברה בנקאית.
- **מוקד טלפוני** 08-6509911-6050* - בכרטיס אשראי, בהוראת קבע או במקרים מסוימים באמצעות ניכוי מקצבה המשולמת לך.
- **בנק הדואר** - במזומן באמצעות שובר תשלום.
- **סניפי הביטוח הלאומי** - בכרטיס אשראי, בהוראת קבע, בהמחאות, בשוברי תשלום או במקרים מסוימים באמצעות ניכוי מקצבה המשולמת לך.

מעסיקים ועובדים עצמאים, שיסדירו את חובם באמצעות כרטיס אשראי, ייכללו דמי הביטוח שבהסדר באישור שיינתן להם לאותה השנה לצורך ניכוי במס הכנסה.

של 199 ש"ח ליחיד או 287 ש"ח לזוג לחודש (בינואר 2019), גם אם כל אחד מבני הזוג מקבל קצבה בנפרד. הכנסות אחרות שלהם, כגון הכנסות מפנסיה או מעבודה כעובד שכיר או כעובד עצמאי, פטורות מתשלום דמי ביטוח בריאות.

מעסיקו של עובד שכיר, המקבל קצבת אזרח ותיק, חייב לשלם עבורו דמי ביטוח לאומי לענף נפגעי עבודה ופשיטת רגל. עובד עצמאי המקבל קצבת אזרח ותיק חייב לשלם דמי ביטוח לאומי לענף נפגעי עבודה.

מקבלי קצבת שאירים שהגיעו לגיל פרישה

ועדיין לא מקבלים קצבת אזרח ותיק, ינוכו מקצבתם דמי ביטוח בריאות בסכום של 199 ש"ח לחודש (בינואר 2019). אם יש להם הכנסות מעבודה כשכירים או כעצמאים, ישלמו את דמי הביטוח על-פי הכנסתם, והקצבה פטורה מניכוי דמי ביטוח.

מקבלי קצבאות אחרות

מקבלי קצבאות אחרות (חוץ ממקבלי קצבת אזרח ותיק, ומקבלי קצבת שאירים שהגיעו לגיל פרישה) שעובדים כשכירים או כעצמאים או שיש להם הכנסות אחרות, כגון פנסיה, ישלמו את דמי ביטוח הבריאות על-פי הכנסתם, והקצבה פטורה מתשלום דמי ביטוח בריאות.

הקצבאות האלה פטורות בכל מקרה מניכוי דמי ביטוח בריאות: קצבה לשירותים מיוחדים לנכים קשים, גמלת סיעוד, גמלת נידות, גמלה לילד נכה, קצבת ילדים, תגמולים לחסידי אומות עולם.

- מי שמתקיימים רק על הקצבה ואין להם הכנסות אחרות, ישלמו דמי ביטוח בריאות בסכום

"פנסיה" לעניין תשלום דמי ביטוח, היא קצבה המשולמת מכוח חוק או הסכם עבודה לעובד, או למי שהיה עובד, לאחר שפרש מעבודתו פרישה מוחלטת או חלקית. פנסיה המשולמת לשאירי של גמלאי פטורה מתשלום דמי ביטוח.

גמלאי בפרישה מוקדמת שהוא עובד שכיר או

עובד עצמאי, או שניהם גם יחד, חייב בתשלום דמי ביטוח מכל מקורות ההכנסה שלו עד למקסימום ההכנסה החייבת בדמי ביטוח. אם הכנסתו החייבת בדמי ביטוח מכל המקורות עולה על המקסימום לתשלום דמי ביטוח, הוא זכאי להחזר דמי הביטוח ששילם מעל המקסימום. לקבלת ההחזר יש לפנות למחלקת גבייה ממעסיקים בסניף הקרוב למקום מגוריו, בצירוף טופסי 100 מכל מקורות הכנסותיו.

❖ לחישוב ניכוי דמי ביטוח מגמלאי בפרישה מוקדמת היכנס למחשבון דמי ביטוח באתר הביטוח הלאומי

מבוטח שהגיע לגיל פרישה

מבוטח שהגיע לגיל פרישה ועדיין לא מקבל קצבת אזרח ותיק, בגלל שיש לו הכנסות מעבודה, ינוכו דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות מהכנסתו מעבודה.

הגמלאים האלה פטורים מתשלום דמי ביטוח מהפנסיה:

1. מבוטח שהגיע לגיל הפרישה.
2. אלמנה המקבלת מהביטוח הלאומי קצבת שאירים או קצבת תלויים.
3. מבוטח נכה המקבל מהביטוח הלאומי קצבת נכות כללית בשיעור של 75% לפחות לצמיתות, או קצבת נכות מעבודה בשיעור של 100% לצמיתות, או קצבת נכות בשיעור של 75% זמנית, לשנה לכל הפחות.
4. מקבל פנסיה שאינו תושב ישראל.
5. פנסיה המשולמת לשאיריו של המבוטח פטורה מניכוי דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות.

אישה נשואה שאינה עובדת מחוץ למשק ביתה ובעלה מבוטח בביטוח אזרח ותיק ושאיירים תמציא למשלם הפנסיה הצהרה על כך, ועל-פי הצהרה זו לא ינכה משלם הפנסיה דמי ביטוח מהפנסיה המשולמת לה.

מקבלי קצבת אזרח ותיק או שאירים

מקבלי קצבת אזרח ותיק או שאירים עם תוספת השלמת הכנסה ינוכו מקצבתם דמי ביטוח בריאות בסכום מינימלי של 104 ש"ח לחודש (בינואר 2019).

מקבלי קצבת אזרח ותיק בלי תוספת השלמת הכנסה, ינוכו מקצבתם דמי ביטוח בריאות בסכום

כל הערוצים פתוחים

הדרך הקלה לשירות ומידע

מוקד טלפוני, עמדות שירות, אתר אינטרנט מעודכן
המספק את כל המידע והשירותים בהיגף מקלדת -
לשירות קל, יעיל ונוח

שירות זמין ויעיל

עמדות לשירות עצמי

העמדות לשירות עצמי נועדו לאפשר לך לקבל שירות זמין ומהיר ברוב שעות היממה. העמדות מוצבות בחזית הכניסה לסניף הביטוח הלאומי וכן ברשויות מקומיות רבות.

השירותים הניתנים בעמדה לשירות עצמי:

- אישורים בנושאי הקצבאות - אישורים על תשלומים וזכאות ברוב הנושאים בקצבאות
 - אישורים בנושאי דמי ביטוח וגבייה - פירוט חשבון, ואישורים למס הכנסה
 - חישוב הגיל המזכה בקצבת זקנה
- הפעלת העמדה פשוטה, ידידותית וכל פעולה מלווה בהנחיה מתאימה. ההנחיות ניתנות ב-3 שפות: עברית, ערבית ורוסית.

להפעלת העמדה עליך להצטייד במספר תעודת זהות וקוד סודי.

אפשר להזמין את הקוד הסודי באתר האינטרנט ולקבל אותו ישירות למייל או באמצעות פנייה למוקד הטלפוני 6050*, והקוד יישלח לכתובת הדואר בביתך.

שעות הפעילות של העמדות לשירות עצמי:

א' - ד'	7:00-23:00
ה'	7:00-18:00
ו' וערבי חג	7:00-14:30

יש לכם כתובת

WWW.BTL.GOV.IL

אתר הביטוח הלאומי מכיל מידע נרחב ומאפשר גישה למגוון נושאים הקשורים לביטוח הלאומי והשירותים הניתנים על ידו. האתר מאפשר ביצוע פעולות וקבלת שירותים, החוסכים את הפנייה לפקיד בסניף. כמו כן, מאפשר האתר קבלת שירות אישי במגוון תחומים.

המידע באתר הוא בשפה העברית והוא מובא גם בשפות ערבית, אנגלית ורוסית.

מוקד תשלומים ממוחשב לתשלום חובות בנושא קצבאות בכרטיס אשראי

08-6509935

השירות פועל בימים א'-ה' בין השעות 7:00-4:00 לפנות בוקר למחרת, ובימי ו' וערבי חג בין השעות 7:00 - 14:30.

מוקד טלפוני לדיווח על שמירת היריון

08-6509934

אם את מקבלת קצבה לשמירת היריון מהביטוח הלאומי, מדי חודש עליך להודיע באמצעות מענה קולי זה על המשך או הפסקת שמירת היריון שלך. השירות פועל בימים א'-ד' משעה 6:00 בבוקר עד השעה 4:00 לפנות בוקר למחרת, בימי ה' משעה 6:00 בבוקר עד השעה 18:30 בערב, ובימי ו' וערבי חג משעה 6:00 בבוקר עד השעה 14:30 בצהריים.

מוקד טלפוני למתקשרים מחו"ל

לרשות המתקשרים מחו"ל עומד מוקד טלפוני שמספרו: 972-8-9369669

השירות ניתן בימים א'-ה' בין השעות 8:00-15:00 בשפות עברית ואנגלית.

לאחר שעות הפעילות יינתן מענה טלפוני ממוחשב לאחר הקשת מספר זהות וקוד סודי.

מוקד טלפוני בנושאים הקשורים לזקנה

מוקד טלפוני ארצי 9696* או 02-6709857

שירות הייעוץ לאזרח הוותיק ומשפחתו מפעיל קו טלפון מיוחד לאוכלוסייה המבוגרת ולבני משפחותיהם בנושאים הקשורים בזקנה. השירות ניתן באמצעות מתנדבים שהוכשרו במיוחד לתפקיד. בימים א'-ה' בשעות 9:00-12:30.

לאחר שעות הפעילות ניתן להשאיר הודעה במענה קולי, ונחזור אליכם.

מוקד טלפוני לזימון תור מראש בסניפים

*8321

מגוון שירותים בחיגוי ישיר

מוקד טלפוני ארצי 6050*

או 04-8812345

אפשר לקבל מגוון רחב של שירותים באמצעות המוקד הטלפוני:

קבלת מידע כללי ובידורים אישיים, תשלום חובות בדמי ביטוח באמצעות כרטיס אשראי, כולל מידע על יתרת חוב, פתיחת הוראת קבע בכרטיס אשראי על שמך, הזמנת אישורים לביתך בדואר, הזמנת שוברי תשלום, הזמנת טפסים וחוברות הסברה.

חשוב לדעת!

קבלת המידע האישי מנציג שירות מותנה במסירת קוד סודי ומספר זהות. תוכל להזמין קוד סודי באתר האינטרנט או במוקד הטלפוני.

השירות ניתן בימים א'-ה' בין השעות 08:00-17:00 ב-3 שפות: עברית, ערבית ורוסית.

לאחר שעות הפעילות יינתנו שירותים אוטומטיים. השירותים הניתנים במוקד הטלפוני:

- מידע כללי
- בידורים - מידע אישי
- הזמנת אישורים - האישור יישלח לביתך בדואר או במייל
- תשלום חובות בדמי ביטוח באמצעות כרטיס אשראי, כולל מידע על יתרת וכן הצטרפות למסלול תשלום בהוראת קבע
- הזמנת שוברי תשלום
- הדפסת והזמנת טפסים ואישורים.

מוקד תשלומים ממוחשב לתשלום חובות דמי ביטוח בכרטיס אשראי 08-6509911

שירות זה נועד לביצוע תשלום חובות לעצמאיים, לסטודנטים ולמי שאינם עובדים.

השירות פועל בימים א'-ה' בין השעות 7:00-4:00 לפנות בוקר למחרת, ובימי ו' וערבי חג בין השעות 7:00 - 14:30.

פירוט השירותים הניתנים באתר:

- הגשת תביעות ושליחת מסמכים באופן מקוון במספר נושאים
- מחשבונים לבדיקת זכאות לקצבה ולחישוב גובה קצבה
- פנייה ישירה לסניף המטפל, בירורים אישיים ושאלות כלליות
- זימון תור לקבלת שירות בסניפים
- הזמנת אישורים וטפסים
- הדפסה או הזמנה של טופסי תביעה ושל טפסים נוספים
- הזמנת קוד סודי למוקד הטלפוני ולעמדה לשירות עצמי, וכן הזמנת קוד משתמש וסיסמא לשירות האישי באתר ישירות למייל
- תיאום דמי ביטוח
- מעבר בין קופות חולים
- עדכון חשבון בנק
- הרשמה לקבלת מכתבים במייל

תשלומים

- אפשר לבצע תשלומים באמצעות כרטיס אשראי עד סכום של 35,000 ₪ לעסקה או באמצעות העברה בנקאית ללא הגבלת סכום.
- העברה בנקאית מותנית בקיום הרשאה של הבנק ללקוח.
- דיווחי ותשלומי מבטוח: עצמאים, סטודנטים, לא עובדים, שוהים בחופשה ללא תשלום, תלמידי ישיבה ושוהים בחו"ל
- דיווחי ותשלומי מעסיקים: טופס 102, תושבי חוץ, חופשה ללא תשלום, הכשרה מקצועית ופנסיונרים בפרישה מוקדמת
- דיווחי ותשלומי משק בית: דיווח ותשלום עבור עובד במשק בית, פתיחת וסגירת תיק משק בית
- ביטוח בריאות: פדיון תקופת המתנה

• תשלום חוב בגמלאות ותשלומים נוספים

שירות אישי

- בשירות האישי תוכל לקבל מידע אישי באופן ידידותי, זמין ונוח. בכניסה לשירות נדרשים קוד וסיסמה שאותם ניתן להפיק אונליין. פירוט המידע הניתן באתר:
- הגשת תביעות ומסמכים באופן מקוון
- צפייה במכתבים שנשלחו אליך
- צפייה ברשימת המסמכים שהעברת לסניף
- לוח הודעות אישי למיצוי זכויותיך
- הצגת מצב הטיפול בתביעתך ופירוט התשלומים ששולמו לך
- הדפסת אישורים על קבלת קצבאות/ אישור תשלומים שנתי ועוד
- הצגת דף חשבון, יתרות חובה/זכות, מקדמות, חיובים עתידיים ועוד
- תשלום חובות בדמי ביטוח

מידע כללי

- מידע כללי על קצבאות הביטוח הלאומי ועל חובת תשלום דמי ביטוח, כולל ביטוח בריאות וכן מידע על קרנות הביטוח הלאומי.
- שאלות ותשובות נפוצות
- מידע חדשותי על שינויים בחוק ומדור חדשותי הסוקר את החדש בביטוח הלאומי
- מידע על סניפים - כתובות, זמני קבלת קהל, מספרי טלפון, הסדרי חנייה ומפת הגעה לסניף
- מידע על ערוצי השירות - מוקדים טלפוניים ועמדות שירות עצמי
- מידע סטטיסטי על תשלומי קצבאות ועל מקבלי קצבאות
- חוק הביטוח הלאומי, תקנות הביטוח הלאומי
- הסכמים ואמנות בינלאומיות לביטוחן סוציאלי
- פרסומים רשמיים של הביטוח הלאומי

- מידע על מרכזים ומשרות פנויות
- פירוט זכויות והטבות למקבלי קצבאות הביטוח הלאומי במוסדות וארגונים אחרים
- חוזרים ונהלים
- מוקד תמיכה למשתמשי אתר האינטרנט 04-8812245, בימים א'-ה' בשעות 8:00 - 17:00.

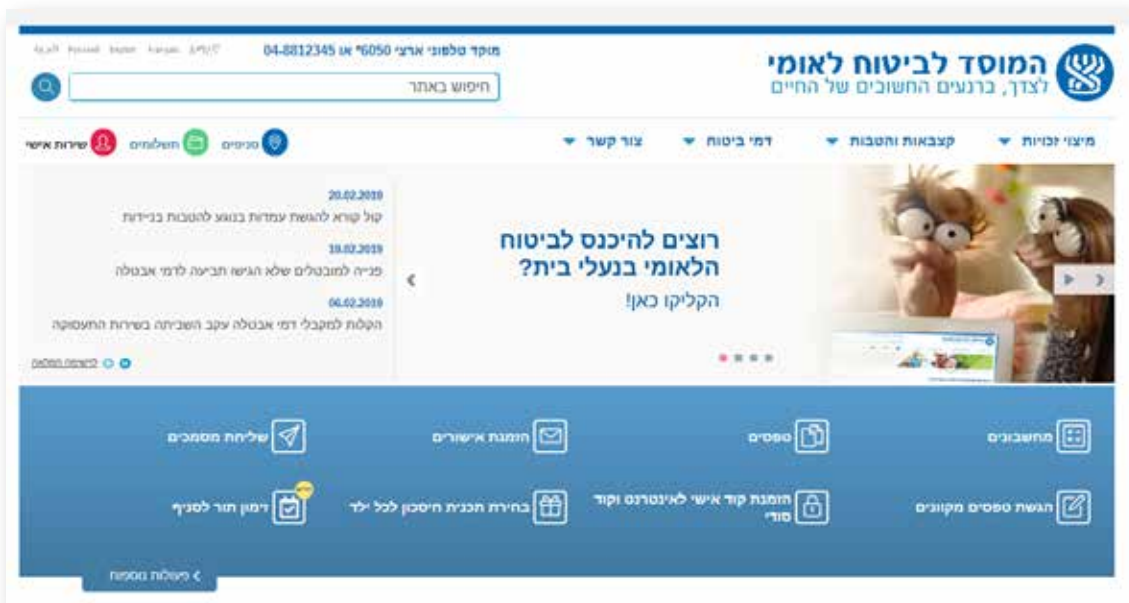
מרכזי יד מכוונת לייעוץ והכוונה לוועדות הרפואיות

במרכזי "יד מכוונת" תוכל לקבל ללא תשלום ייעוץ והכנה לוועדה הרפואית ממיטב הרופאים המומחים בתחום, וסיוע בהכנת המסמכים הנדרשים. מרכזי "יד מכוונת" הם מייסודו של הביטוח הלאומי, ומופעלים ע"י חברה פרטית. המרכזים פועלים בירושלים, פתח תקווה, באר שבע וחיפה, ובעתיד הקרוב יפתחו מרכזים נוספים.

❖ לקביעת פגישה או שיחת ייעוץ עם רופא מומחה התקשרו לטלפון 2496*

"סניפית" - הסניף הנייד של הביטוח הלאומי

ה"סניפית" מגיעה למקומות שבהם אין משרדים של הביטוח הלאומי, וקיימת בהם דרישה גבוהה לקבלת שירות. ה"סניפית" מצוידת במחשבו ומכשור מתקדם ואפשר לקבל בה מגוון רחב של שירותים: קבלת טפסים ואישורים, בירורים על מצב התביעה או התיק, ביצוע תשלומים, הגשת תביעות ומסמכים ועוד.

אמנות בינלאומיות בתחום הביטחון הסוציאלי

אמנה בינלאומית לביטחון סוציאלי היא הסכם שנחתם בין מדינת ישראל לבין מדינה אחרת, כדי לשמור על הזכויות הסוציאליות של מי שעברו ממדינה למדינה, וכן כדי למנוע כפל תשלום דמי ביטוח מישראלים השוהים בחו"ל ועובדים שם.

מניעת כפל תשלום דמי ביטוח

תושב ישראל העובר להתגורר במדינה אחרת ומבוטח שם, מחויב בדרך כלל, על פי החוק, לשלם דמי ביטוח לאותה מדינה. כמו כן הוא מחויב לשלם דמי ביטוח בישראל, גם בזמן שהוא שוהה בחו"ל. ההסדרים באמנות נועדו למנוע את כפל התשלום הזה; תושב ישראל היוצא למדינה שעמה יש לישראל אמנה, ישלם דמי ביטוח באחת משתי המדינות בלבד, בכפוף לחוק שחל עליו.

ביטוח הבריאות אינו נכלל באמנות: תושב ישראל השוהה בחו"ל חייב להמשיך ולשלם דמי ביטוח בריאות לביטוח הלאומי בארץ.

מהן הזכויות הכלולות באמנות?

1. זכות לקבלת קצבאות מישראל - למי שעברו למדינה שנחתמה עמה אמנה.
2. זכות לקבלת קצבאות ממדינות שעמן נחתמה אמנה - למי שעברו להתגורר בישראל.
3. צירוף תקופות ביטוח בשתי המדינות, כדי לאפשר זכאות לקצבאות.
4. למי שנפגע בעבודה - קבלת טיפול רפואי מידי וכיסוי הוצאות האשפוז, על-פי ההוראות המפורטות באמנות.

המדינות שעמן חתמה ישראל על אמנות

אוסטריה, אורוגוואי, איטליה, בולגריה, בלגיה, בריטניה, גרמניה, דנמרק, הולנד, נורבגיה, סלובקיה, פינלנד, צ'כיה, צרפת, רומניה, רוסיה, שבדיה ושווייץ, וכן אמנה מצומצמת עם קנדה, המסדירה מניעת כפל תשלום דמי ביטוח לאומי בלבד.

על מי חלות האמנות?

האמנות חלות על תושבי ישראל, וכן על אזרחי המדינות הרשומות למעלה ובני משפחותיהם. ככל אמנה מפורטים ענפי הביטוח הכלולים בה. האמנות הרחבות כוללות בדרך כלל את רוב ענפי הביטוח: זקנה (אזרח ותיק), שאירים, נכות, נפגעי עבודה, ילדים ואמהות.

❖ לקבלת מידע וטפסים (תביעה לקצבה או פטור מתשלום כפל דמי ביטוח), נא לפנות אל: האגף לקשרי חוק, שד' ויצמן 13 ירושלים.

אינטרנט: פנייה באמצעות אתר הביטוח הלאומי - www.btl.gov.il / אמנות בינלאומיות

פקס: 02-6512683

בירורים בטלפון:

- למתקשרים מהארץ: *6050
- למתקשרים מחו"ל: 972-8-9369669

בחוקים שעל-פיהם משלם הביטוח הלאומי את הקצבאות, חלים שינויים מעת לעת.
לפיכך, בבואך לממש את זכויותיך,
כנס לאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי - www.btl.gov.il, המכיל מידע מקיף ומעודכן,
או התקשר למוקד הטלפוני *6050

סניפי הביטוח הלאומי

סניפים ראשיים:

המשרד הראשי שד' וייצמן 13, ירושלים

פקס: 02-6514002

אשדוד | רח' צה"ל 7

פקס: 08-8686603

אשקלון | רח' הנשיא 101

פקס: 08-6710681

באר שבע | רח' שזר 31 א'

בני ברק | רח' אהרונוביץ 12

פקס: 03-6152976

חדרה | רח' הלל יפה 7א'

פקס: 04-6328108

חולון | פנחס לבון 26, פינת ברקת

פקס: 03-5022422

חיפה | שד' פלי"ם 8

פקס: 04-8134960

טבריה | רח' הופייץ 1

יפו | רח' התקומה 30

פקס: 03-5127149

ירושלים | רח' בן סירא 22 | רח' שמעון בן שטח 4

כפר סבא | רח' וייצמן 39

פקס: 09-7401688

נרמיהל | רח' הכבאי 3

נהריה | שד' וייצמן 62

נצרת | רח' המחצבות 3

פקס: 04-6027408

נתניה | רח' הרצל 68

עפולה | רח' אוסישקין 1

פתח תקוה | רח' רוטשילד 72

קריית חיים | רח' אח"י אילת 50

פקס: 04-8411942

ראשון לציון | רח' ישראל גלילי 7

פקס: 03-9426714

רחובות | רח' רמז 64, פינת רח' פינס

פקס: 08-9450737

רמלה | רח' דני מס 9

פקס: 08-9254157

רמת גן | רח' החשמנאים 15

תל-אביב | רח' יצחק שדה 17

סניפי משנה:

אילת | רח' מדין 12

פקס קצבאות: 08-6341344

פקס גבייה: 08-6374602

בת ים | רח' ז'בוטינסקי 2

פקס: 03-5127080

דימונה | רח' ז'בוטינסקי 1

פקס קצבאות: 08-6553777

פקס גבייה: 08-6262882

הרצליה | רח' בן גוריון 22

פקס: 09-9542139

מגדל העמק | רח' ניצנים 45

פקס: 04-6545223

מזרח ירושלים | רח' אבן בטוטא 5

מג'אר | ת"ד 484 מיקוד 14930

פקס: 04-6738078

נצרת עלית | רח' עמל 1

פקס: 04-6027470

עכו | רח' גיבורי סיני 4

צפת | רח' הפלמ"ח 100

קרית גת | שד' העצמאות 64

פקס: 08-9345688

קרית מלאכי | רח' רש"י 2

פקס: 08-9376627

קרית שמונה | שדרות תל חי, מרכז מסחרי

שדרות | רח' בן יהודה 21

פקס: 08-6892103

שפרעם | רח' התאנה 7, אזור התעשייה

פקס קצבאות: 04-6028191

פקס גבייה: 04-6028192

מרכזי שירות:

אום אל פאחם | אופקים | אור יהודה | אור עקיבא | אלעד | אריאל | בית אל | בית שאן | בית שמש | ביתר עלית | דלית אל כרמל | חורה | חצור הגלילית | טייבה | טירת הכרמל | יבנה | יהוד | יקנעם | ירוחם | ירכא | כסייפה | כפר מסעדה | כפר כנא | לקיה | מודיעין | מודיעין עילית | מעלה אדומים | מעלה אפרים | מעלות - תרשיחה | מבשרת ציון | מצפה רמון | נתיבות | סח'נין | עופרה | עלי | עמנואל | ערד | ערערה | בנגב | פרדס חנה | קלנדיה | קצרין | קרית ארבע | קרית אתא | קרני שומרון | ראש העין | רהט | שגב שלום | שהם | תל שבע

לברור זמני קבלת הקהל במרכזי השירות, כנסו לאתר האינטרנט של הביטוח הלאומי למדור סניפים.

אגף פניות הציבור:

לתלונות והצעות לשיפור אפשר לפנות לאגף פניות הציבור: שד' וייצמן 13 ירושלים, 91909.
טלפון: 02-6709070
בימים ראשון עד חמישי בשעות 13:00-15:00.
פקס: 02-6525038

לברורים אישיים אפשר לפנות באמצעות:

מוקד טלפוני 6050* או 1-222-6050

בימים ראשון עד חמישי בין השעות 8:00-17:00.

אתר הביטוח הלאומי www.btl.gov.il במדור "צור קשר".

למידע על מספרי הפקסים במחלקות השונות בסניפים, כנסו לאתר הביטוח הלאומי למדור סניפים.

קבלת קהל בסניפים ובסניפי המשנה

- בימים ראשון, שלישי וחמישי בשעות 8:30 - 13:00 בכל ענייני הביטוח הלאומי. בחלק מהסניפים בשעות 8:00 - 12:30 (יש לבדוק באתר).
- בסניף נצרת - בימים שני, שלישי וחמישי בשעות 8:00 - 12:30

ניתן להזמין תור מראש לסניף באתר הביטוח הלאומי או בטלפון 8321*

- בימים שני ורביעי בשעות 15:00-17:00 בענייני נפגעי עבודה, אמהות, ילדים, מילואים, ביטוח וגבייה (חוץ מסניף תל-אביב).

לכח

בחוק הביטוח הלאומי ובתקנותיו חלים מדי פעם שינויים.
לכן בבואך לממש את זכויותיך, נא ברר את הזכויות במוקד
הטלפוני *6050, או בקר באתר האינטרנט של הביטוח הלאומי,
המכיל מידע מקיף ומעודכן.

החוברת מעודכנת לאדר התשע"ט, מרץ 2019
בחוברת מובאים דברי הסבר כלליים, ואין לראות בהם נוסח מלא ומוסמך של החוק.
כל האמור בלשון זכר מכוון גם לנשים.